

Νέαι Χῶραι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΕΤΟΣ Ι • ΑΡΙΘ. 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ :

ΑΝΤ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ :

Β. Ν. ΓΑΝΩΣΗ :

ΔΩΡΑΣ Δ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : 'Η μετεκπαίδευσις τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν.

ΣΟΦΙΑΝΟΥ :

'Η ἐξαγωγή νοπῶν σταφυλῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

ΙΩΑΝ. ΚΟΚΚΙΝΗ :

'Η ἰδιοκτησία τῶν δασῶν τῶν Νέων Χωρῶν.

Κ. ΚΡΟΤΣΗ :

'Η Γιουγκοσλαβία κατὰ θάλασσαν.

ΑΝΤ. ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ :

'Επίσημα ἔγγραφα περὶ τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸ 1822.

ARGUS :

Τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ρουμανίας κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1930.

Σημειώματα. — Γεωργικά καὶ Οἰκονομικά. Φιλολογικά καὶ Καλλιτεχνικά νέα. — Εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Βαλκανικὴν. — Νέα τῆς «Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας» κ.λ.π.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

Κεφάλαια Μετοχικά και 'Αποθεματικά... Δρχ. 1.205.000.000

Καταθέσεις (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1929)... » 6.550.000.000

Κεντρικὸν Κατάστημα ἐν Ἀθήναις

Ὑποκαταστήματα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα

Πρακτορεῖον ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ: 51 Maiden Lane

Γραφεῖον ἐν Σικάγῳ: 33 S. Clark Street

Ἀνταποκριταὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντος ὁρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμία καὶ ταμιευτηρίου) εἰς δραχμὰς καὶ ξένα νομίσματα μὲ λίαν εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY NEW YORK - 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ὁλοσχερῶς καταβεβλημένα δολλάρια 1.500.000

5ῃ ΔΙΕΘΝΗΣ - ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

14 - 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Εἰς τὴν 5ην Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος θὰ ἔχῃ πρωτίστως Πανελλήνιον χαρακτῆρα, ἡ συμμετοχὴ τῶν Ἑλλήνων παραγωγῶν πρέπει νὰ εἶναι ἐξαιρετικὴ.

Τὰ πλεῖστα τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης μετέχουν εἰς αὐτήν, ἐπιβάλλεται ἐπομένως εἰς τοὺς Ἑλλήνας παραγωγούς, βιομηχάνους καὶ βιοτέχνους νὰ μὴ ὑστερήσουν, ἀλλὰ νὰ σπεύσουν μετέχοντες αὐτῆς.

ΔΙΟΤΙ

τοὺς παρέχεται ἡ εὐκαιρία τῆς καλλιτέρας διαδόσεως τῶν προϊόντων των, τῆς εὐρύσεως τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν των, τῆς ἐξευρέσεως νέων ἀγορῶν.

Τὴν Διεθνή καὶ Πανελλήνιον ἄμα Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης θὰ ἐπισκεφθοῦν ἑκατοντάδες χιλιάδων ἐπισκεπτῶν.

Μεγάλαι ἐκπτώσεις ναύλων καὶ κομίστρων ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ θαλασσίων γραμμῶν.

Πληροφορίαι παρέχονται ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων, τῶν κ. κ. Νομαρχῶν, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων καὶ Ἐπιμελητηρίων.

Τὰ χειρόγραφα
κατὰ γενικὸν κανόνα
δὲν ἐπιστρέφονται

Τιμὴ Τεύχους Δρχ. 8.

Νέαι Χῶραι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1930

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
Ἑσωτερικοῦ Δρχ. 100
Βαλκανικῆς » 150
Ἀμερικῆς Δολ. 5
Ἐξωτερικοῦ Φρ. Γαλλ. 75

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΘΗΣΕΩΣ 12

ΤΗΛΕΦ. 57.08

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γ. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΤΟΣ Ι. ΑΡΙΘΜ. 8

ΕΛΛΑΣ-ΤΟΥΡΚΙΑ

Ὑστερα ἀπὸ τὸ Ἑλληνορρουμανικὸν καὶ Ἑλληνογιογκοσλανικὸν σύμφωνον φιλίας καὶ διαιτησίας ἡ συμφωνία τῆς 10 Ἰουνίου μὲ τὴν Τουρκίαν, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ὁριστικὰ ρυθμίζονται ὅλαι αἱ οἰκονομικαὶ διαφοραὶ ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὴν συνθήκην τῆς Λωζάνης καὶ τὴν σύμβασιν τῆς ἀνταλλαγῆς, ἀποτελεῖ τὸν πρόσκοπον τῆς ὑπογραφῆς ἴδιου συμφώνου καὶ μὲ τὴν Τουρκίαν, ποὺ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ πλησιάσωμε ἀρκετὰ εἰς τὴν πραγματάωσιν τῆς εἰρηνιστικῆς μας ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, μὲ ἀπώτερον σκοπὸν τὴν συγγενήσασθαι μὲ ὅλα τὰ γειτονικά Βαλκανικά Κράτη, πράγμα τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰρηνικὴν μας διαβίωσιν, τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν.

Μετὰ ἓνα ἀγῶνα ὑπερδύναμον πεντακοσίων χρόνων. Μετὰ τὰς ἐντατικὰς προσπάθειάς των τελευταίων πολεμικῶν ἔτων διὰ τὴν ὁλοκληρωτικὴν μας ἔθνικὴν καὶ πολιτικὴν ἀποκατάσιν, μὲ ἀκμαίας τὰς οἰκονομικὰς μας δυνάμεις, ἀκμαίτερον ἠθικόν, καὶ ἀποτεταμένον εἰς τὸν ἑαυτὸν μας μπαίνομε εἰς καινούργιους δρόμους μὲ πλατυτέρους ὁρίζοντας.

Πραγματικὰ ἡ ἐδρέωσις τῆς φιλίας μὲ τὴν Τουρκίαν, ποὺ ἡ ἀνυπολόγητος καταπίεσις τοῦ καταλυθέντος αὐταρχικοῦ καθεστώτος τῆς καὶ αἱ ραδιονογίαι διαφόρων ξένων ἐκμεταλλευτῶν ἀδιάκοπα ἐδημιουργοῦσαν πράγματα εἰς τὴν φιλικὴν συμβίωσιν τῶν δύο λαῶν καὶ ὑπεδαύριζαν τὸ μεταξὺ τους μῖσος, ἀποτελεῖ τὸ τέρμα μίας βαρυνσημένου ἱστορικῆς μας περιόδου, τὴν καθάρισιν μίας τραγωδίας συγκλονιστικῆς καὶ τὴν ἀπαρχὴν μίας νέας

περιόδου συνεργασίας, ἀλληλεγγύης καὶ συναδελφώσεως.

Ἀποκαταστημένοι εἰς φυσικὰ ὅρια, ποὺ ἡμποροῦν νὰ ἐξασφαλίσουν μίαν ἀνετον ζωὴν μὲ προοπτικὰς ἐλπιδοφόρους, χωρὶς καμμία φιλοδοξία ἐδαφικῆς ἐπεκτάσεως, ἀπομακρύνοντες τὰ αἰτία, ποὺ μᾶς ἐκράτησαν εἰς διάσταςιν μὲ τοὺς γείτονάς μας, ἀτενίζομεν μὲ πίστιν εἰς τὴν καλλιτέραν αὔριον, ποὺ θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς καταστροφὰς τοῦ πολέμου. Πέρασε ἡ ἐποχὴ ποὺ πιστεύαμε εἰς τὰ ἀγαθοποιὰ ἀποτελέσματά του. Ἡ πείρα ποὺ ἀντλήσαμε ἀπὸ τὰ περασμένα μᾶς ἐδίδαξε ὅτι εἶνε τὸ χειρότερον μέσον εἰς τὸ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ νέας ἀγορὰς καὶ γενικώτερα, οἰκονομικὰ νὰ μᾶς ἀποκαταστήσῃ μὲ τανίσματά μας εἰς ἀνομοιογενῆ ἔθνηκοπολιτικά ἑδάφη.

Ἡ ἐποχὴ, ποὺ διανύομεν εἶνε σκληρὰ. Οἱ ἀπεγκτι οἰκονομικοὶ νόμοι, ποὺ παραβιάσαμε ἐκδικοῦνται. Καὶ δὲν θὰ ἡμπορέσωμε νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσωμε ἀποτελεσματικὰ καὶ μετριάσωμε τὰς βλαβερὰς τοὺς συνεπείας, ἀν ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ ἄλλους περισπασμούς δὲν ἐπιδοθῶμε μὲ ὅλην μας τὴν ψυχὴν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν μας ἀνασυγκρότησιν καὶ τὴν συσχετισμένην μὲ τοὺς γείτονας οἰκονομικὴν μας δογάνωσιν.

Μεγάλον εὐτύχημα, ὅτι ἐκαρποφόρησαν οἱ κόποι ἑπτὰ χρόνων διαπραγματεύσεων τῶν Κυβερνήσεων τῶν δύο Κρατῶν. Δὲν εἴμεθα ἐκεῖνοι ποὺ μ' ἐνθουσιασμὸν θὰ χειροκροτήσωμε τὴν σύμβασιν αὐτὴν ὡς τὴν καλλίτερην, τὴν δεχόμεθα ὅμως ὡς τὴν ἐπιβεβλημένην. Εἰδικότερον διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁμολογοῦμεν ὅτι

κριβὰ ἐστοίχισε. Ἐθυσίασθησαν συμφέροντα οὐσιαστικά καὶ πολὺτιμα, περισσότερα ἴσως ἀπ' ὅτι ἔπρεπε. Μία μερὶς πολυπαθὲς συμπατριωτῶν μας ἐστερήθη ἀπὸ ἀναμφισβήτητα ὀφέλη, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ προέκυπταν ὑπὲρ αὐτῆς, ἀν ὁμαλότερα ἐξελίσσοντο τὰ πράγματα. Εἰς τὸ γενικὸ καλὸ, μὲ κάποια δόσιν πικρίας, ἐθυσιάσθηκε τὸ ἀτομικὸν τοὺς συμφέρον, ἀφοῦ ὅμως ἐπέσθησαν ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν ἐπωφελέστερη λύσις νὰ εὐρεθῇ.

Ἴσως τὰ πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ ὀφέλη μας νὰ ἦσαν περισσότερα καὶ νὰ ἐμετριάζοντο αἱ θυσίαι μας, ἀν ἦτο συνδυασμένη ἡ ἐπίλυσις τῶν διαφορῶν μας αὐτῶν μὲ τὸν διακανονισμὸν καὶ τῶν ἄλλων ἐκκρεμῶν ζητημάτων γενικώτερας φύσεως. Ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἐβεβαίωσε τὸ ἀντίθετο.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εὐχόμεθα νὰ ἐπαληθεύσων αἱ προβλέψεις του διότι ἡ ὑπαρξὶς πολιτικῆς εὐθύνης δὲν ἐμποδίζει οὔτε ἐπανορθώνει ἀλλὰ καὶ οὔτε μᾶς σώζει ἀπὸ τὰ βλαβερὰ ἀποτελέσματα ποὺ εἶνε δυνατόν νὰ ἐπακολογήσων μία ὀρισμένην πολιτικὴν τακτικὴν. Ὁφείλομεν δὲ νὰ ὁμολογήσωμε ὅτι εἶνε χαρακτηριστικὰ τοῖς ἑσωτερικῇ καὶ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς κυβερνήσεως μας. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι διπλωματικοὶ ἐλιγμοί, διεθνεῖς συνδυασμοὶ καὶ ἀλληλοεξάρτησις ὀρισμένων γεγονότων εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιβάλλουν καὶ νὰ δικαιῶνουν ὀρισμένους Κυβερνητικὰς ἐνεργείας.

Πρέπει ὅμως ἡ φροντίδα νὰ εἶνε ἀσκηθῇ διὰ νὰ εἶνε ἱκανοποιητικὴ ἡ ἀπόκρισις τῆς αὔριου, διὰ νὰ μὴ περιορισθῶμε εἰς τὰ γλισχρὰ καὶ ἴσως ἀμφίβολα ἐσωτερικὰ ὀφέλη, ποὺ μᾶς

εξασφαλίζει σήμερα η συμφωνία αυτή.

Τὸ ἔργον ποὺ ἔγινε εἶνε σοβαρότατον. Ἄν σκεφθοῦμε πόσον ἀγωνίστηκαν αἱ κατὰ καιροὺς κυβερνήσεις τῶν δύο χωρῶν, πόσον ἐβασανίστηκαν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ πολυπλόκου αὐτοῦ ζητήματος καὶ τὰς προσωπικότητας ποὺ θυσιάστηκαν, θὰ τοῦ δώσωμε ὅλην τὴν βαρύτητα, ποὺ τοῦ πρέπει, δεδομένου μάλιστα, ὅτι εἶχαν καὶ αἱ δύο κάθε λόγον γρηγορώτερα νὰ τελειώσουν διὰ νὰ τοὺς δοθῇ καιρὸς ν' ἀσχοληθοῦν καὶ μὲ ἄλλα ἐξ ἴσου σοβαρὰ καὶ ἐπείγοντα ἔξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ ζητήματα.

Ἡ ἰσχυρὰ ἀποφασιστικότης τῶν δύο κυβερνητῶν, ἀκαμπτη καὶ ἀνεπηρεάστη ἀπὸ τὰς πιέσεις τῶν ὁμάδων μὲ στενὰ ἰδιοτελεῖ συμφέροντα, ὑπερνίκησε τὰ ἐμπόδια καὶ ἔδωσε ἤδη τέλος εἰς τὸ σπουδαῖον αὐτὸ ζήτημα. Μὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν φιλικῶν σχέσεων μὲ τὴν Τουρκία παγιώνεται ἡ ἔξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ μας τάξις καὶ παύει ἡ ζωὴ μας τὸν πραγματικὸν τῆς ρυθμὸν.

Διότι εἶνε γεγονός ὅτι πολὺ ἔβλαψε ἡ ἐκκορευτὴς αὐτῆ τῶν ἐπὶ χρόνων, μὲ τὸ νὰ κρατῇ εἰς ἀβεβαιότητα μιὰ σημαντικὴ μερίδα συμπολιτῶν μας καὶ τὴν τροφοδοτῇ μὲ γαργαλιστικὰς ἐλπίδας, ποὺ τῆς νύκωναν τὴν ἐνεργητικότητα.

Τώρα τὰ πράγματα χάρις εἰς τὴν ἔντιμην καὶ εὐλαβὴν χειρονομίαν τῆς Κυβερνήσεως—σπάνιον μεταπολεμικὸ φαινόμενον διὰ τὴν χώρα μας—εἰς τὸ πολιτικὸν τῆς θάλαρας νὰ διακηρύξῃ στεντόρια εἰς βάρος τῆς δημοτικότητος τῆς, ὅτι εἶνε ἀδύνατος ἡ δολοκληρωτικὴ ἱκανοποίησις τῶν ἠθικῶν ἐπιβεβλημένων, ἀλλὰ ἀπραγματοποιήτων δυστυχῶς διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους ἀξιώσεων τῶν ἀδελφῶν μας προσφύγων, τὰ πράγματα πέρουν τὴν φυσικὴν τῶν θέσιν καὶ ὁ καθένας στηριγμένος εἰς τὰς ἀτομικὰς του μόνον ἱκανότητάς θὰ ἐντείνῃ τὰς προσπάθειάς του διὰ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἀποδοτικότητα του εἰς τὸ ἀνώτερον τῆς σημεῖον.

Ἡ καλὴ θέλησις ποὺ τόσο πανηγυρικὰ ἐκδηλώθηκε ἀπὸ τὰς δύο κυβερνήσεις τελευταῖα, δὲν μᾶς ἀφίνει καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἀπρόσκοπτα καὶ ὁμαλὰ θὰ ἐξελιχθοῦν τὰ πράγματα.

Δὲν πρέπει ἄλλωστε νὰ λησμονοῦμε ὅτι καὶ ἡ Τουρκία ἔχει ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ περισσότερον σήμερον ἀνάγκη τῆς φιλίας, τῆς συνε-

γασίας μας καὶ τῆς εἰρήνης διὰ νὰ ἡμπορέσῃ ἀπερίσπαστα ν' ἀσχοληθῇ μὲ τὰ σοβαρώτατα ἐσωτερικὰ καὶ ἔξωτερικὰ τῆς προβλήματα. Τὴν δογάνωσιν τῆς οἰκονομικῆς τῆς ζωῆς. Τὴν βελτίωσιν τῆς πρωτογόνου βιομηχανίας τῆς καὶ τοῦ ἀτροφικοῦ ἐμπορίου τῆς. Τὴν κοινωνικὴν ἀνάπλασιν καὶ ψυχικὴν ἐξευγένισιν τῶν καθυστερημένων φυλῶν τῆς καὶ γενικώτερα τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς ὡς κράτους εἰς περισσότερον φιλελευθέρας ἀρχάς. Διότι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ βελτιωθῇ ἡ διοίκησις τῆς, θὰ γίνῃ ἱκανὴ νὰ ἐκμεταλλευθῇ ὅλας τὰς πλουτοφόρους πηγὰς τῆς καὶ θὰ παύσῃ νὰ εἶνε τὸ πεδῖον τῶν ξένων ἀντιζηλιῶν καὶ βλέψεων,

ποὺ ὡς σήμερον τῆς ἐπλήγωναν τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν ἐβασάνωναν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ προθυμία τῆς διὰ τὴν σύναψιν καὶ τῶν λοιπῶν συμφώνων μᾶς δίδει τὴν ἐλπίδα, ὅτι δὲν εἶνε μακρὰ ἡ ἡμέρα ποὺ ψυχικὰ ἐλευθερωμένοι ἀπὸ τὰς θλιβερὰς παρελθοντολογίας, οἰκονομικὰ ἀνορθωμένοι ἀπὸ τὰς τελευταίας περιπετείας, θὰ συνεχίσωμεν ἀδελφωμένοι μὲ ἐμπιστοσύνη καὶ ἀλληλεγγύην τὴν συνεργασία μας διὰ νὰ ἐδρεώσωμε τὴν εὐημερίαν τῶν λαῶν μας, καὶ ἐκπληρώσωμε τὴν ἐκπολιτιστικὴν ἀποστολήν, ποὺ λόγοι γεωγραφικοὶ καὶ ἱστορικοὶ μᾶς ἐκληροδότησαν.

Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η ΠΕΜΠΤΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

35^Η ΧΙΛΙΑΣ

ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΗ ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑΣ ΗΜΕΡΑΣ

Τὸ πρακτικώτερον βιβλίον διὰ κάθε νοικοκυράν.

Ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῆς οἰκογενείας.

Πολυτελής ἐκδοσις μὲ ἑκατοντάδας κλισέ καὶ πολυχρώμους εἰκόνας.

Ζητεῖστε τὴν ἀπὸ τὸ βιβλιοπώλη σας.

Η ΠΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΝ ΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Τοῦ τ. Ὑπουργοῦ κ. ΑΝΤ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ
Προέδρου τῆς «Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας»

Ἀλματικῶς αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ Πανεπιστήμια σπουδάζουσων νεανίδων καὶ ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου καὶ παρ' ἡμῖν. Πρὸ τριῶν κόντα ἐτῶν μόλις ποὺ καὶ ποὺ ἐνεφανίζετο γυναικεῖα τις ἀμφίσεις ἀνὰ τὰς πανεπιστημιακὰς αἰθούσας ἢ προσέεικε τὴν προσοχήν, διὰ τῆς κομώσεως αὐτῆς, γυναικεῖα τις κεφαλὴ, προβάλλουσα μεταξὺ τῶν κεκαμένων κεφαλῶν τῶν ἀρρένων σπουδαστῶν. Εἰρήσθω δ' ἐν παρόδῳ ὅτι ἔκτοτε, καίτοι ἐλάχιστα παρήλθον ἔτη, ἄρδην ἀντεστράφησαν οἱ ὅροι τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως τῶν κεφαλῶν ἀρρένων καὶ θηλέων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδάζουσων νεανίδων εἶνε σήμερον μέγιστος. Εἰς τινα μάλιστα Πανεπιστήμια ἡ μεταξὺ φοιτητῶν καὶ φοιτητῶν ἀναλογία εἶναι ὡς 1 πρὸς 2 ἢ καὶ ἐτι μείζων. Εὐλόγως ἔθεν δύναται νὰ τεθῶσι τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα: Τί ἀπέδειξεν ἡ μέχρι τοῦδε πείρα; Ἀπέδειξε καρποφόρος ὁ προσανατολισμὸς τοσούτου πλήθους νεανίδων πρὸς τὰς θετικὰς ἢ ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας; Ἡδυνήθησαν αἱ γυναῖκες μετὰ τὸ πέραν τῶν σπουδῶν τῶν νὰ ἐξασκήσωσι ἀπροσκόπτως τὸ ἐπάγγελμά, δι' ὃ προητοιμάσθησαν; Τὸ ἐκ τῆς ἀνωτέρας γυναικεῖας μορφώσεως ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα ἦτο ἐν συνόλῳ ἀνάλογον πρὸς τοὺς καταβληθέντας ὑπὸ τῶν φοιτητῶν κόπους καὶ τὰς γενομένας ἐκ μέρους τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἢ τοῦ Κράτους δαπάνας; Συνέτεινε μέχρι τοῦδε ἡ ὑπάρχει τοῦλάχιστον βέβαιος ἐλπίς νὰ συντείνῃ ἐν τῇ μέλλοντι εἰς τὴν πρόοδον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἀφ' ἐνὸς καὶ τὴν ὁμαλωτέραν ἐξέλιξιν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ἀφ' ἑτέρου, ἡ ἐπιστημονικὴ στασιοδρομία τοσούτου ἀριθμοῦ γυναικῶν; Δέον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπικρατοῦσα ἡ γνώμη, ὅτι ἡ Πανεπιστημιακὴ σπουδὴ καὶ ἡ ἐξασκήσις ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποτελεῖ πρόοδον τῆς Κοινωνίας καὶ, ὡς δείγμα χειραφετήσεως τῆς γυναικός, ἀπόδειξιν τῆς ἐπὶ τέλους ἐπιτευχθείσης ἀναγνωρίσεως τῆς ἰσότητος αὐτῆς πρὸς τὸν ἄνδρα; Οὐδόλως πρόκειται ν' ἀμφισβητηθῇ ἐνταῦθα, ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι

ἱκαναὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιδίδωνται εἰς ἀνωτέρας σπουδὰς καὶ εἰς ἐπιστημονικὰ ἢ ἄλλα βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα, ὅπως οἱ ἄνδρες, ἀφοῦ καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἔχουσι τ' αὐτὰ πρὸς τὸν ἄνδρα προσόντα καὶ δικαιώματα.

Τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου γνώμην μου εἶχον ἐκφέρει καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ Βουλῇ, ὅτε συνεζητεῖτο ἡ χορήγησις ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας, καθ' ἣν ἐποχὴν ἠγωνία ἡ Ἑλλάς, μαχομένη ἐν Σαγγαρίῳ.

Δὲν θὰ εὐρισκόμεν δ' ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἔαν ἔστω καὶ τὴν ἐλάχιστην ἐξέφραζον περὶ τῆς ἱκανότητος ταύτης τῶν γυναικῶν ἀμφιβολίαν. Τούναντίον φρονῶ ὅτι αἱ γυναῖκες δύνανται κάλλιστα νὰ γίνωσι φορεῖς ἐπιστημονικῆς προόδου καὶ ὅτι συνήθως αἱ φοιτήρια εἶναι ἐπιμελέστεραι τῶν ἀρρένων συναδέλφων τῶν, ἔχουσι, ὁξείαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀντίληψιν καὶ μνήμην ἰσχυράν, ἐμφανίζουσι τ. ἔ. πνευματικὰ προσόντα καθιστῶντα ταύτας ἰσοτίμους πολλάκις καὶ πρὸς τοὺς εὐφρεστέρους καὶ ἐπιμελεστέρους τῶν φοιτητῶν, καίτοι κατὰ μέσον ὅρον ὑστεροῦσιν ἴσως τῶν ἀρρένων συναδέλφων τῶν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κριτικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ κατανόησιν τῆς ἐπιστημονικῆς ὕλης.

Τὸ ζήτημα τὸ ὅποιον μᾶς ἀπασχολεῖ σήμερον εἶναι, ὅχι ἔαν αἱ γυναῖκες δύνανται, ἀλλ' ἔαν πρέπει νὰ ἐξασκῶσι τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἱατροῦ, τῆς δικηγόρου, τῆς καθηγητρίδος, τῆς ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον δὲν σκέπτονται νὰ παραιτηθῶσι τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, ὡς συζύγων, μητέρων κλπ. καὶ ἔαν αἱ νεαραὶ κόραι, αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ τύχωσιν εὐρύτερων σπουδῶν, πρέπει νὰ μένωσιν ἀνοδήγητοι καὶ νὰ ἐνθαρρύνωνται μάλιστα εἰς τὸ ν' ἀποβλέπωσιν εἰς τὴν ἐξασκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματος, ὡς πρὸς τελικὸν σκοπὸν τῶν σπουδῶν τῶν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἔτυχε τελευταῖον νὰ συζητησῶ μετὰ καθηγητῶν διαφόρων ξένων Πανεπιστημίων. Ἡ γνώμη αὐτῶν ἦτο ὁμόφωνος καὶ συνέπιπτε πλήρως καὶ πρὸς τὰς ἀτομικὰς μου ἀντιλήψεις, καθ' ὅς ἡ Πανεπιστημιακὴ ἢ ἡ Πολυτεχνικὴ σπουδὴ τῶν γυναικῶν εἶναι μὲν πολ-

λάκις ἀπότοκος ἀνάγκης, ὑπαγορευμένης ὑπὸ δυσμενῶν οἰκονομικῶν ὅρων, οὗς δημιουργεῖ ὁ νεότερος πολιτισμὸς καὶ ἡ ἀτομιστικὴ κατεύθυνσις τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν, ἀποτελεῖ οὐχ' ἥττον τοῦλάχιστον πολυτέλειαν μεγίστην διὰ τὸ παρέχον τὰ μέσα τῆς σπουδῆς τῶν γυναικῶν Κράτος καὶ καταβολὴν ἀσκόπου ἔργου καὶ ἀπώλειαν χρόνου καὶ χρήματος διὰ τὰς πλείστας τῶν σπουδάζουσων νεανίδων. Βασίζεται δὲ ἡ γνώμη αὕτη ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως, ἀνεπιδέκτου ἀμφισβήτησεως, ὅτι ὀλιγάριθμοι σχετικῶς νεάνιδες (μέχρις 15%) ἐπιδίδονται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν τῶν εἰς τὸ ἐπάγγελμα, δι' ὃ προετοιμάσθησαν, ἢ ἐξακολουθοῦσι τὴν ἐξάσκησιν τούτου μεθοδικῶς καὶ συνεχῶς ὡς οἱ ἄνδρες, καθ' ὅσον τὸν μετέπειτα βίον τῶν.

Πλείστα τῶν νεαρῶν ἐπιστημόνων ὑπανδρεύονται ἀπὸ τῶν ἐδράνων σχεδὸν τοῦ Πανεπιστημίου, ἄλλαι ἐγκαταλείπουσι μετὰ τινα χρόνον καὶ σπουδὰς καὶ ἐπάγγελμα, εἴτε ἀμέσως μετὰ τὸν γάμον αὐτῶν, εἴτε ἀφοῦ ἀποκτήσωσι τέκνα, ἀντιλαμβάνόμεναι, ὅτι θὰ ἦτο δυσχερὲς, εἰ μὴ ἀδύνατος, ἡ εὐσυνείδητος ἐπιτέλεισι καὶ τῶν δύο καθηκόντων τῶν, ἦτοι τοῦ τῆς καλῆς μητρὸς καὶ τοῦ τῆς καλῆς καὶ χρησίμου ἐπαγγέλματος. Εὐρηνται τ. ἔ. πρὸ τοῦ διλήμματος ἢ νὰ γίνωσι, ὡς ἡ φυσικὴ αὐτῶν διάπλασις ἐπιβάλλει, καλαὶ μητέρες ἢ νὰ παρίδωσι τοὺς φυσικοὺς νόμους, προτιμῶσαι τὸ ἐπάγγελμα τῶν. Σπανίως ἀπαγόρευσις τοῦ συζύγου προκαλεῖ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλματος παραίτησιν. Τούναντίον συνήθως αὕτη αὕτη ἡ νεαρὰ ἐπιστήμων, τελοῦσα ἐν ἐπιγνώσει τῶν δυσχερειῶν τῆς διφυοῦς ὑποστάσεως τῆς, παραιτεῖται τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, καίτοι κτηθέντος κατόπιν τῶν κόπων καὶ τόσοσιν χρήματος.

Ἐκεῖναι δ' αἰτίνας χάριν τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν παρήμερον ἄγαμοι, δύνανται μὲν ἀπερισπάστως ν' ἀφοσιωθῶσι εἰς τὸ ἔργον τῶν, ἀναντιρρήτως ὅμως δὲν ἐπιτελοῦσι πλήρως τὸν ἐπὶ τῆς γῆς προορισμὸν τῶν καὶ συνεπῶς δὲν εὐρηνται ἐν πλήρει τῇ ἐπὶ πρὸς ἑαυτὰς καὶ τὴν Κοινωνίαν, ὅπως ἄλλως τε καὶ οἱ ἴδια βουλήσει ἐν ἀγαμίᾳ διαμένοντες ἄνδρες.

Ὅσοι τέλος νομίζουσιν ὅτι, θὰ ἡδύνατο τὴν μὲν οἰκογενειακὴν ζωὴν

νά καταργήσουν, την δὲ φροντίδα τῶν τέκνων τῶν νὰ ἐγκαταλείψουν εἰς χεῖρας τρίτων ἢ κρατικῶν ὀργανώσεων, ἀσφαλῶς δὲν ἀφίστανται πολὺ τῆς ἰδεολογίας ἐκείνης, ἥς ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι μοιραίως ἡ ἐκκλίσεις τῶν ἡθῶν, ὁ ἐλεύθερος γάμος, ὁ πολλαπλασιασμός τῶν ἀλητοπαίδων (Besprizornji) καὶ ἡ ἐξάπλωση τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων.

Οἱ πρεσβυόντες ὅτι, ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα τῆς ἰσοπολιτείας τῶν δύο φύλων, δέον νὰ εἶναι ἡ παρὰ πᾶσαν διαφορὰν τοῦ ὀργανισμοῦ τούτων, ἐξάσκησης τῶν αὐτῶν ἔργων, λησμονοῦν ὅτι, ὁ ἀνδρικός ὀργανισμός, ἀνεπιτήδευτος πρὸς ὠρισμένα ἔργα, δύναται οὐχ' ἥττον νὰ ἐπαρκέσῃ πλήρως καὶ πρὸς τὰ ἐναντι τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καθήκοντα καὶ πρὸς ἐξάσκησιν οἰοῦνδήποτε ἐπαγγέλματος, ἀπαιτοῦντος τὴν ἐξω τοῦ οἴκου δράσιν. Οὐχ' ἥττον ὅμως οὔτε ὁ ἀνὴρ δύναται εὐσυνειδήτως νὰ ἐπιτελῇ δύο συγχρόνως ἔργα ἐξω τοῦ οἴκου τοῦ ἑαυτοῦ τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ ὅλας τὰς πνευματικὰς ἢ σωματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις. Τοῦτο ἦτο ἄλλως τε ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποχῆς τῆς ἐμφάνισης τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς μέχρι σήμερον ὁ προσρισμός, ἀλλὰ καὶ τὸ καθήκον τῶν ἀνδρῶν. Προήσπιζον οὗτοι τὴν ἐν σπηλαίῳ, καλύβῃ ἢ οἰκίᾳ ἐγκατεστημένην οἰκογενεὶάν των καὶ ἐκόμιζον αὐτὴν τὰ πρὸς συντήρησίν της ἀναγκαῖα, κτῶντες ταῦτα διὰ τῆς θήρας, τῶν θαλασσίων ἐπιδρομῶν, τῆς συλλογῆς καρπῶν, τῆς καλλιέργειας τῶν ἀγρῶν τῶν ἢ διὰ τῆς ἐπ' αἰμοιβῇ ἐργασίας των. Ταῦτοχρόνως ἡ γυνή, ἐργαζομένη ἐν τῇ οἴκῳ, ἀναπεκρίνετο πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνδρός, τῶν τέκνων καὶ ἑαυτῆς ἢ ἐδοήθη τὸν ἀνδρα εἰς τὰ ἔργα τῶν ἀγρῶν. Ἀνέκαθεν ἦθεν ὑπῆρχε συνεργασία ἀνδρός καὶ γυναικός, ἐπιτυχανομένη διὰ τοῦ καταμερισμοῦ ἀκριβῶς τῶν ἔργων, τοῦ μὲν ἀνδρὸς ἀναλαμβάνοντος τὸν ἐκτὸς τοῦ οἴκου καὶ τὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀγῶνα, τῆς δὲ γυναικός τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔργον.

Καὶ αἱ μὲν ἄγαμοι γυναῖκες δύνανται νὰ ἐκτελῶσιν οἰονδήποτε βιοποριστικὸν ἔργον ἐπιθυμοῦσιν ἢ ἐπιτρέπει αὐταῖς ἡ σωματικὴ των διάπλασις ἢ πνευματικὴ των ἀνάπτυξις, αἱ δ' ἔγγαμοι ἐκεῖνα μόνον, τὰ ὁποῖα δὲν παρακωλύουν τὰ διὰ τοῦ γάμου ἀναληφθέντα καθήκοντα καὶ δὲν ἐρχονται εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὴν κανονικὴν ἐξέλιξιν τῆς φυσιολογικῆς

ζωῆς τοῦ φύλου των. Τοιαῦτα ἐπαγγέλματα εἶναι, ἵνα περιορισθῇ εἰς ὀλίγα τινὰ παραδείγματα, ἡ ἀγροτική παρὰ τὸ πλεονόν τοῦ ἀνδρός ἐργασία, ἡ οἰκιακὴ βιοτεχνία, ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπίδοσις, μεταξὺ δὲ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐπαγγελμάτων τὸ τῆς μικροβιολογίας, τῆς δοντοῦατροῦ, τῆς χημικῆς, τὸ τῆς νομισματολόγου κλπ. κλπ., ἐκεῖνα δηλονότι τὰ ἐπαγγέλματα πρὸς ἐξάσκησιν τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται, οὔτε ἰδιάζουσα σωματικὴ ρώμη, οὔτε διαρκὴς ἐξω τοῦ οἴκου ἀπασχόλησις.

Τὰ ἐπαγγέλματα ταῦτα εἶναι ἀπολύτως συμβατὰ πρὸς τὴν γυναικείαν φύσιν, ἐνῷ τούναντιον τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἱατροῦ, τῆς δικηγόρου, τῆς ὑπαλλήλου-δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπηρεσιῶν θεωρῶ ἀσυμβίβαστα πρὸς ταύτην.

Ἐκ τῶν λεχθέντων προκύπτει, ὅτι μέγα μέρος τῶν φοιτητῶν ἐκπαίδευται ματαίως, ἀφοῦ, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε πεπρατηρήσεων, 5—15 % μόνον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν ἐξακολουθεῖ μεθοδικῶς ἐξασκοῦν καὶ μετὰ τὸν γάμον καὶ καθ' ὅλον τὸν μετέπειτα βίον τὴν ἐπιστήμην ἢ τὸ ἐπάγγελμα δι' ὃ προητοιμάσθη.

Βεβαίως αἱ ἀνώτεροι σπουδαὶ συντελοῦν εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἀνωτέρου πολιτισμοῦ καὶ τὴν τελικῶς φαινομενικῶς καλλιτέραν ἀποκατάστασιν τῶν νεανίδων τούτων. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν εἶναι βεβαίως ὁ κύριος σκοπὸς τῆς προσπάθειας των ταύτης.

Ἐὰν σήμερον λόγοι οικονομικῆς φύσεως φέρουν τὴν ὑπανδρὸν γυναῖκα εἰς τὰ ἐργοστάσια, τὰ γραφεῖα ἢ πρὸς βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα ἐξω τῆς οἰκίας της, τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπόδειγμα καλῆς τῶν κοινωνικῶν πραγμάτων διαρρυθμίσεως, οὐδ' εἶναι συμβατὸν πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς οἰκογενείας.

Οἱ ἰσχυρίζομενοι δ' ὅτι καὶ ἡ ὑπανδρὸς γυνὴ δικαιούται νὰ ἐργαζῇται, ὅπως ὁ ἀνὴρ ἐξω τοῦ οἴκου της καὶ οἱ θεωροῦντες ἑαυτοὺς διὰ τοῦ προπαγανδισμοῦ τοιοῦτων γνωμῶν, νεωτερίζοντας καὶ ἡγέτας τῆς ἐξελίξεως τῆς νεωτέρας Κοινωνίας, ἀγνοοῦν τοὺς ἀναλλοιώτους νόμους τῆς φύσεως καὶ ἐκλαμβάνουν, ὡς φυσιολογικὴν ἐκδήλωσιν προοδευτικῆς δῆθεν ἐξελίξεως, ἀπλούστατα, τὰς πεθοδογικὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῆς σημερινῆς Κοινωνίας, τὰ νεοπλάσματα τούτεστι καὶ τὰς «καρικατοῦρες» αὐτῆς.

Σήμερον ὅμως προκύπτει παρ' ἡμῖν καὶ ἕτερον ζήτημα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν τῶν Πανεπιστημίων πρόκειται νὰ περιορισθῇ καὶ νὰ καθορισθῇ καὶ ἀνάλογος πρὸς τὴν μορφωτικὴν δυναμικότητα τῶν ἰδρυμάτων τούτων καὶ ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν ἐπιστημόνων ἐν τῇ Χώρᾳ, πληθυνθέντων πράγματι καθ' ὑπερβολήν. Καὶ ἡ μὲν πρώτη αἰτιολογία τοῦ περιορισμοῦ τῶν σπουδαστῶν εἶναι ἐν μέρει δεδικαιολογημένη, ἐφ' ὅσον ἡ διδασκαλία αὐτῶν συνδέεται ἀρρήκτως πρὸς τὴν ὑπαρξίν των κλινικῶν καὶ ἐργαστηρίων, ὧν στεροῦνται τὰ Πανεπιστήμιά μας, ἀλλ' εἶναι καὶ ἡθικὴ, διότι ἀπαλλάσσει καὶ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὸ Κράτος τῆς δυσαρέστου θέσεως, εἰς ἣν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εὐρίσκονται, τοῦ νὰ ἐξαπατῶσι τοὺς ὑφισταμένους δαπάνας καὶ **αὐστηρὰς θεωρητικὰς** ἐξετάσεις φοιτητὰς, χωρὶς νὰ παρέχῃ συγχρόνως εἰς αὐτοὺς τὰ μέσα τῆς πραγματικῆς μορφώσεως.

Ἡ δευτέρα ὅμως αἰτιολογία τοῦ περιορισμοῦ τῶν σπουδαστῶν εἶναι λίαν συζητήσιμος. Προσπορεύει πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν πολιτῶν, ἐμποδίζει τὴν ἀνωτέραν μόρφωσιν πολλῶν νέων, ἐπιθυμούντων ν' ἀφοσιωθῶσιν εἰς εὐρυτέρας σπουδὰς, χωρὶς ν' ἀποβλέπωσιν εἰς βιοποριστικόν τι, τὸ δικηγορικόν λ.χ. ἢ ἄλλο ἐπάγγελμα καὶ τέλος, ἀδικεῖ τοὺς σημερινούς μαθητὰς καὶ τελειοφοίτους τῶν Γυμνασίων, καὶ εἶναι οὗτοι χιλιάδες. Τούτους ἀφοῦ αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος ἐγαλοῦρησε μὲ τὰ κλασσικὰ γράμματα, κατὰλληλα μόνον διὰ τὴν εἰσόδον αὐτῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἀκατάλληλα ἵνα ἀποτελέσωσιν αὐτοτελεῖς μόρφωσιν, ἐγκαταλείπει ἡδὴ εἰς τὸ μέσον, ναυάγια τῆς ζωῆς, πρὸ τοῦ ἐξέλθουν καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτῆς, ἀχρήστους εἰς ἑαυτοὺς, ἀχρήστους ὡς ἐργάτας, ἀχρήστους ὡς τεχνίτας, ἀκατάλληλους ἔστω καὶ ὡς μικροεπαγγελματίαι, καταλλήλους μόνον διὰ παρασιτικὴν ζωὴν, ἵνα παραμείνουν ἐφ' ὅρου ζωῆς γραφεῖς εἰρηνοδικείων ἢ φύλακες ἀρχαιοτήτων.

Ὁρθοτάτη βεβαίως εἶναι ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ἣν δέον νὰ δοθῇ πρακτικωτέρα τις κατεύθυνσις εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἀλλ' ἡ μεταβολὴ κατευθύνσεως ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ ἤδη σχολείου καὶ οὐ

χί μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Γυμνασίου ἀπόλυσιν.

Διὰ τοῦ περιορισμοῦ ὅμως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπουδαστῶν θ' ἀποκλεισθῶν ἀναγκαῖως φοιτηταί, ἐκανοῖ ἴσως ἵνα εἰσέλθουν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διότι πλείους θέσεις σπουδαστῶν θὰ καταληφθοῦν ὑπὸ τῶν ἀθρόως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐγγραφομένων καὶ εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις συνήθως ἐπιτυχανουσῶν φοιτητῶν, αἵτινες οὐχ' ἥττον δὲν πρόκειται νὰ ἐξακθῶσι μεθοδικῶς καὶ συνεχῶς τὸ ἐπάγγελμα, δι' ὃ θὰ προετοιμασθοῦν.

Ὁρθὸν θὰ ἦτο ὁ καθορισμός τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθ' ἑκάστον ἔτος εἰσакτέων φοιτητῶν ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις ν' ἀφορᾷ μόνον εἰς τοὺς ἀρρενας φοιτητὰς καὶ μόνον διὰ τὰς ἐπιστήμας ἐκεῖνας, διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὁποίων τὸ Πανεπιστήμιον διαθέτει σήμερον περιορισμένα μέσα διδασκαλίας, καὶ τοῦτο ἐφ' ὅσον δὲν διαθέτει πλεόνα. Κατ' οὐδένα ὅμως λόγον ἐπιτρέπεται ὁ περιορισμός τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν παρακολούθησιν θεωρητικῶν (νομικῶν, φιλοσοφικῶν κλπ.) σπουδῶν, καθ' ὃν τοῦλάχιστον βίαιον, ἀψυχολόγητον καὶ ἀνελεύθερον τρόπον θεσπίζεται τοῦτο σήμερον.

Συνιστῶ πρὸς τούτους, ὅπως ἐὰν τελικῶς περὰ πάντα ὀρθὸν λόγον ἤθελεν ἀποφασισθῇ ὁ περιορισμός τῶν φοιτητῶν, εἰς τὸν καθορισθῶμενον ἀριθμὸν μὴ συμπεριληφθοῦν αἱ φοιτήτριαι. Τούτων ὁ ἀριθμὸς δέον νὰ καθορίζηται ἰδιαιτέρως, ὡς ποσοστὸν τοῦ συνόλου ἀριθμοῦ τῶν σπουδαστῶν. Τὸ μέτρον τοῦτο θὰ ἔχῃ διὰ τὴν ἱατρικὴν ἰδίαν Σχολὴν σημασίαν, ἥς τὰ γλίσχρα μέσα τῆς ἐργαστηριακῆς καὶ κλινικῆς μορφώσεως θὰ καταλαμβάνωντο κατὰ μεγάλην ἀναλογίαν ὑπὸ τῶν ὡς εἵπομεν ἤδη, ἀσκόπως ὡς τὰ πολλὰ σπουδασουσῶν νεανίδων.

Εἰς νεώτερον ἴσως ἄρθρον θ' ἀποδείξω ὡς ἐλπίζω ὅτι τὸ Κράτος ἔχει καὶ σήμερον ἔτι τὰ μέσα τῆς πλήρους κλινικῆς καὶ ἐργαστηριακῆς τῶν σπουδαστῶν τῆς ἱατρικῆς μορφώσεως καὶ ὅτι μόνον ὑπολογισμοὶ προστασίας προσωπικῶν συμφερόντων παρεκώλυσαν μέχρι τοῦδε, καὶ παρακωλύουσιν καὶ σήμερον ἔτι, τὴν ἀδάπανον σχεδὸν χρησιμοποίησιν τῶν μέσων τούτων.

ΑΝΤ. Α. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ

ΤΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τοῦ συνεργάτου μας κ. Β. Γ. ΓΑΝΩΣΗ

Ἐξῆς παρατηρήσεις:

1) Πρὸ τῆς μελέτης τῶν ἔργων ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως θὰ ἔπρεπε ὡς ὀρθῶς ἄλλως τε καὶ ὁ κ. Χρηστομάνος καὶ ὁ κ. Κιτσιῆς ἐξήγησαν πολλάκις, νὰ προηγηθῇ ἡ γεωργικὴ καὶ οἰκονομικὴ μελέτη τούτων, ὑπάρχουν πολλὰ γαῖαι, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀκατάλληλοι διὰ καλλιέργειαν καὶ μετὰ τὴν ἀποξήρανσίν των, ἰδίᾳ δὲ αἱ ἀλατοῦχοι καὶ τυρφώδεις γαῖαι. Ἀμφότεραι αὗται, ὡς γνωστόν, διὰ νὰ γίνουν κατὰλληλοι πρὸς καλλιέργειαν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὁποστοῦν καὶ ἄλλας βελτιώσεις, ἥτοι συμπληρωματικὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα πολλὰκις εἶνε τόσον μεγάλα ὥστε καταντᾷ ἀμφίβολος ἡ σκοπιμότης τῆς βελτιώσεώς των. Ἐπειτα διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀρδευτικῶν ἐκτάσεων ἔπρεπε νὰ μελετηθῶσιν προηγουμένως αἱ φυσικαὶ ἰδιότητες τῶν ἔδαφῶν καὶ ἡ προτίμησις ὠρισμένων ἐκτάσεων ἀπὸ ἄλλας, εἴτε λόγῳ συστάσεώς των, εἴτε λόγῳ θέσεώς των ἐν σχέσει μὲ τὰ κέντρα καταναλώσεως δεδομένου ὅτι τὸ νερὸ δὲν θὰ φθάνῃ διὰ νὰ ἀρδεύῃ πάσας.

2) Δὲν ἐδόθη ἡ δέουσα σημασία εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐθηνότερας κατασκευῆς τῶν ἔργων. Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν τὰ κτήματα δὲν ἔχουν συνήθως πλέον τῶν 700 δραχ. τὸ στρέμμα, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν δὲ τῶν ἔργων πρόκειται νὰ ἐπιδαρυνθοῦν μὲ 3.000 δρχ. ἴσως καὶ περισσότερον καὶ αἱ μὲν ἀρδευόμεναι γαῖαι δύνανται νὰ σηκώσουν τὴν τιμὴν αὐτὴν, τῶν ἄλλων ὅμως ἡ ἐπιδαρυνσις εἶνε ὑπερβολικὴ διὰ τὰς συνήεις καλλιέργειας, τὸ τοιοῦτον δὲ ἔπρεπε νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχήν μας, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον τὰ ἔργα αὐτὰ ἐδόθησαν εἰς ἐταιρείας ὧν ἡ πληρωμὴ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων θὰ εἶνε ἀνάλογος μὲ τὰ ἔξοδά των, ἐπομένως, πολὺ ὀλίγον τὰς ἐνδιαφέρει ἡ οἰκονομικὴ των ἐκτέλεσις.

Ἡ μεγάλη ἐπιδαρυνσις τῶν βελτιώσεων ἦτο ἡ κυριώτερη αἰτία τῆς ἀποτυχίας τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ὅλα τὰ ἔργα ἀνελήφθησαν ὑπὸ ἐταιρειῶν, αὐτὸν δὲ τὸν λόγον εἶχεν ὑπ' ὄψιν του καὶ τὸ ἱταλικὸν Κράτος καὶ ἀνέλαβε τὸ ἴδιον τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀντὶ νὰ τὰ μωμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὰς

Εἶνε περιττὸν νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς σημασίας τῶν ὑδραυλικῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων διὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ γενικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐκτὸς τῆς ἀξήσεως τῆς παραγωγικότητος τῶν γαιῶν, αἱ ὁποῖαι μέλλουν νὰ ἀρδευθοῦν, εἰς τὸ διπλάσιον καὶ πλέον ἀκόμη, καὶ αἱ ὁποῖαι μόνον εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν θὰ ἀνέλθουν τοῦλάχιστον εἰς 700.000 στρέμματα, αἱ γαῖαι αἵτινες θὰ ἀρδευθοῦν θὰ ἔχουν καὶ τὸ μέγιστον πλεονέκτημα ὅτι θὰ καταστῶσι κατὰλληλοι διὰ κάθε εἶδους καλλιέργειαν ἐνῷ σήμερον μόλις δύνανται 3 ἢ 4 εἶδη νὰ δεχθοῦν, αὐτὸ δὲ εἶναι μέγα προσὸν διὰ τὰς σημερινὰς ἰδίᾳ περιπτώσεις τῆς πτώσεως τῶν τιμῶν τῶν διὰ γειωρῶν γεωργικῶν προϊόντων. Οὕτω εἰς τὰς ἀρδευθησόμενας γαῖας, εἰς ἃς ἄλλοτε δταν ἦσαν ξηρिकाὶ δὲν ἐκαλλιεργοῦντο παρὰ σίτος, κριθῆ, καπνὸς καὶ ἀραβόσιτος θὰ δύνανται αἱ γεωργοὶ νὰ καλλιεργοῦν ὅλα σχεδὸν τὰ εἶδη, ὄρυζαν, βῆμβκα, γεώμηλα, λαχανικὰ καὶ ἰδίᾳ τὰ κτηνοτροφικὰ φυτὰ διὰ τῶν ὁποίων καὶ μόνον δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν σημαντικὴν βελτίωσιν τῆς κτηνοτροφίας τοῦ τόπου, τῆς ὁποίας τὰ προϊόντα διατηροῦν καὶ σήμερον ἐτι ὑψηλὰ τὰς τιμὰς των διότι ἡ ζήτησις ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ εἶνε ἀνωτέρα τῆς προσφοράς.

Ἐπομένως πολὺ ὀρθῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μεγάλῃ σημασίᾳ ἐδόθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα πράγματι θὰ ἡδύναντο νὰ μεταμορφώσουν τὴν ὅψιν τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας.

Νομίζομεν ὅμως, ὅτι, ὅπως συνήθως συμβαίνει παρ' ἡμῖν, οὐχὶ ἐπαρκῶς ἐμελετήθησαν αἱ συνθήκαι τῆς ἐκτέλεσεως τῶν ἔργων αὐτῶν. Εἶνε δὲ περιέργον, ὅτι ἐνῷ ἄλλοτε διὰ νὰ ἐκτελεσθοῦν παρόμοια ἔργα ἐν Θεσσαλίᾳ, τόση μελάνη ἐχύθη καὶ τόσα σχέδια μελετῶν μετεβλήθησαν, σήμερον ἀντιθέτως προβαίνομεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν σοβαρωτέρων ἔργων, τὰ ὁποῖα θὰ στοιχίσουν δισεκατομμύρια δραχμῶν χωρὶς νὰ μελετηθῶσιν ἐπαρκῶς ὅλα αἱ τοπικαὶ συνθήκαι καὶ νὰ ληφθοῦν ὅλα τὰ μέτρα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν των.

δύση εις εταιρείας. Σήμερον δὲ τὰ υδραυλικά ἔργα τῆς Ἰταλίας ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν δημιουργίαν τῆς νεωτέρας Ἰταλίας, διότι δι' αὐτῶν ἀρδεύει περὶ τὰ 15 ἑκατομμύρια στρέμματα :

3) Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι εἰς τὰς συμβάσεις αἱ υποχρεώσεις τῶν εταιρειῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων φθάνουν μέχρις ὁρισμένου ὑπομέτρου, ἐνῶ εἶνε γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν χώραν μας οἱ ποταμοὶ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χειμαρρῶδεις, εἰς ὅλους δὲ ὅσοι γνωρίζουν ἀπὸ υδραυλικά εἶνε γνωστὴ ἡ ἀνάγκη τῆς προηγουμένως διευθετήσεως τῶν χειμάρρων ἄνευ τῆς ὁποίας ὑπάρχουν κίνδυνοι ἀποτυχίας τῶν. Διὰ τὸ ζήτημα λοιπὸν αὐτὸ οὐδεμία φροντίς λαμβάνεται. Τοιαῦτα δὲ ζητήματα καθαρῶς υδραυλικά ὑπάρχουν καὶ ἄλλα καὶ θὰ ἤξιζε τὸν κόπον, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐξόδων δισεκατομμυρίων νὰ ἡρωτηθῇ καὶ ἄλλοι ἔχοντες μεγαλυτέραν πείραν τῶν ἰδικῶν μας υδραυλικῶν, ἀντὶ νὰ προβαίνωμεν ἀμέσως ἐν πλήρει βεβαιότητι περὶ τῆς τελειότητος τῶν μελετῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καὶ ὅταν μάλιστα αἱ μελέται αὐταὶ γίνονται ἀπὸ τὰς ἰδίας τὰς εταιρείας.

4) Τὸ ζήτημα τῆς ἀρδεύσεως παρ' ἡμῖν εἶνε ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, δι' οὗς λόγους ἐν ἀρχῇ ἀνεφέραμεν, τὸ σπουδαιότερον μέρος τῶν ὅλων ἔργων, ἀποξηραντικῶν καὶ αὐτῶν

ἀκόμη τῶν ἀντιπλημμυρικῶν, (αἱ πλημμύραι ἐνίοτε εἶνε ὠφέλιμοι διὰ τὴν γεωργίαν λόγῳ τῶν θρεπτικῶν ὕλων ποῦ ἀποφέρουν, ὅταν συμβαίνουν εἰς κατάλληλον ἐποχὴν), ἐπομένως πρέπει νὰ ληφθῇ μέριμνα νὰ ἐπισπευθῇ, διότι ὁ καιρὸς ἐπὶ γαίῃ καὶ τὸ πρόσθετον νερὸ εἶνε τὸ κυριώτερον μέσον διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων ἐκείνων, τῶν ὁποίων εἶνε καλὰ αἱ τιμαὶ καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν ἐν γένει τῆς παραγωγῆς μας. Πόσῃν σημασίαν ἔχει τοῦτο διὰ τὴν Μακεδονικὴν γεωργίαν εὐκόλως ἐννοεῖ κανεὶς ὅταν σκεφθῇ ὅτι ἡ Μακεδονία κατοικεῖται κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ προσφυγικοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος κυρίως κατὰ τὰ πρῶτά του ἔτη ἔχει τὴν μεγαλυτέραν ἀνάγκην ἐνισχύσεως.

Νομίζομεν ἐν γένει ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐπαναπαυώμεθα εἰς τὴν ἀποτελεσματικότητά τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν υδραυλικῶν ἔργων, τῶν ὁποίων πράγματι ἡ σημασία διὰ τὸν τόπον μας εἶνε μεγίστη, μετὰ τὴν προϋπόθεσιν πάντοτε, ὅτι θὰ γίνοντο ὅπως πρέπει, διότι δὲν εἶνε ἀδύνατον ἡ σημασία τῶν κατὰ πολλὰ νὰ μειωθῇ (καὶ δὲν λείπουν τὰ παραδείγματα) καὶ ἐπομένως ὅσον δὴποτε ἐνδιαφέρον καὶ ἂν δεῖξωμεν διὰ τὴν καλὴν αὐτῶν ἐκτέλεσιν δὲν θὰ εἶνε ποτὲ ἀρκετόν.

Β. Γ. ΓΑΝΩΣΗΣ

Τηματοδότης Ἀγροτικῆς Τραπέζης

Η ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Τῆς συνεργατικῆς μας δ. ΔΩΡΑΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ἡ μετεκπαίδευσις τῶν ἐνηλίκων εἶναι ἓνα φαινόμενον τῆς ἐποχῆς μας.

Ἡ ζωὴ μας ἐξελίσσεται τόσο ραγδαία, αἱ πρόοδοι τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν, τῆς βιομηχανίας εἶναι τόσον μεγάλα, ὥστε, ἐκεῖνος ποῦ δὲν θὰ θελήσῃ ἢ δὲν θὰ σκεφθῇ νὰ τὰς παρακολουθήσῃ, θ' ἀντιληφθῇ μετ' ἐκπληξί του, πῶς μένει ξένος πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὸν γύρω κόσμον.

Αὐτὸ κατενόηθη πολὺ καλὰ, ἀπὸ ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ γι' αὐτὸ μετεκπαιδεύονται σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἐν τῶν ὁποίων τὰ πλεῖστα ἐπαύσαν νὰ στηρίζονται μόνον ἐπὶ τὴν πείραν τῶν ἐτῶν, ἀλλὰ ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν θεωρίαν, κατεύθουν καὶ ἀναπτύσσουν καλλι-

τερα καὶ συστηματικώτερα τοὺς ἐργάτας τῶν.

Ἔτσι, βλέπομεν σήμερον νὰ μετεκπαιδεύονται, ἀπὸ τὸν λοχίαν ὡς τὸν στρατηγόν, ἀπὸ τὸν δημοδιδάσκαλον ὡς τὸν καθηγητήν, ἀπ' τὸν μικροῦ πλάττη ὡς τὸν προϊστάμενον κτλ.

Ποτὲ ἡ παροιμία «τώρα στὰ γερὰματα μάθε γέρο γράμματα» δὲν ἐφημερεύει τόσο καταλλήλως ὅσο σήμερον.

Ἡ ζωὴ μας ἔχει γίνοι τόσον πολυσύνθετη, ὥστε εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον, αἱ γνώσεις τίς ὁποῖες ἀπεκτήσαμε στὰ μαθητικά μας χρόνια, νὰ ἐπαρκέσουν διὰ τὴν σημερινὴν μας κατεύθυνσιν.

Μετὰ πρωτόγονος κοινωνία, μπόρει νὰ ἐπιζῇ ἑκατονταετηρίδες ὁλό-

κληρῆς μετὰ ἐλάχιστες γνώσεις, ὥστε ἓνα παιδί τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὴν κοινωνίαν αὐτήν, νὰ μάθῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, πᾶν ὅ,τι γνωρίζει ἡ φυλὴ του ὁλόκληρη· δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον, μετὰ ἓνα πολυσύνθετον πολιτισμό.

Ἄλλως τε, κάθε ἄτομον ὀφείλει νὰ ἐξακολουθῇ ν' ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του, ἂν θέλῃ νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτόν του καλὸν πολίτην, νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ χαίρεται τὰ καλὰ τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ ὅλες τὰς πνευματικὰς καὶ διανοητικὰς ἀπολαύσεις, μαζὶ μετὰ τὴν πλατύτερη κατανόησιν τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐνηλίκων, εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς γιὰ μιὰ ἰσορροπημένη ζωὴ.

Μετὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων, ἐννοοῦμεν τὴν ἐπιμελὴ καὶ συστηματικὴν προσπάθειαν, διὰ τὴν προπαρασκευὴν, πρὸς αὐξήσιν τῶν γνώσεων καὶ τῶν δεξιοτήτων.

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν, ἡ μετεκπαίδευσις, εἶναι γενικὴ καὶ ἔχει περιλάβει ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, θεωρητικὰ καὶ μὴ, ἐπόμενον ἦτο νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν, ἅφοι εἶναι γνωστὸν, πόσοι τεράστιοι πόθοι καὶ μεταβολαὶ ἔχουν ἐπέλθει ἐν οὐσιώδεσ κεφάλαιον τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς, ἀπ' τὴν σοβαρὰ ἀπόδοσιν τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἡ οἰκονομικὴ ἰσορροπία μιᾶς χώρας.

Σπουδαία ὄθησις, στὸν νεωτερισμὸν νὰ ποῦμε αὐτόν, ἐδόθη ἀπ' τὴν Ἀμερικὴν, τὸν μεγάλον αὐτὸν τροφὸν πολλῶν χωρῶν.

Στὴν Ἀμερικὴν, ὑπάρχουν 35 ἕως 50 ἑκατομμύρια ἀγροτῶν, ἐπὶ τὴν ζῶν τῶν ὁποίων ἐπικρατοῦν αἱ ἐπιδράσεις τῶν κωμωπῶν, τῶν χωρίων καὶ τῆς ὑπαίθρου χώρας ἐν γένει.

Ἀπὸ μιᾶς εἰδικῆς στατιστικῆς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἀποδεικνύεται, ὅτι, 4,8 ο) ἐπὶ τῶν λευκῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν εἶναι ἀγράμματοι, ἐν συγκρίσει μετὰ 1 ο) ἀγράμματον, μετὰ τῶν γένων λευκῶν ἀστῶν ἐνηλίκων καὶ 35,7 ο) μύρων ἀγροτῶν εἶναι ἀγράμματοι, συγκρινόμενοι μετὰ 18 ο) μύρων ἀστῶν.

Ἡ Γραμματεία τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἀναφέρει ὅτι τὸ ἀγροτικὸν σχολικὸν ἔτος εἶναι, κατὰ μέσον ὁρὸν, δύο μῆνες συντομώτερον ἀπὸ τὸ ἀστικόν, ἐπομένως δύο μῆνών ὀλιγώτερες γνώσεις διὰ τοὺς ἀγρότας καὶ ἐπὶ 25 ο) ἀπὸ τὴν γεωργί-

κὴν νεολαίαν φοιτᾷ εἰς τὰ λύκεια, ἐν συγκρίσει μετὰ τὴν ἀστικὴν νεολαίαν, ἡ ὁποία φθάνει τὰ 71 ο)ο.

Ἐπίσης ἐν δημοσίᾳ νυκτερινὰ σχολεῖα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐγγράφονται 1.000.000 ἐνηλίκων σπουδαστῶν ἐκ τῶν ὁποίων 80 ο)ο εὐρίσκονται ἐν πόλεσι : ὥστε, πάλιν οἱ ἀγρόται ὑστεροῦν εἰς ἐκπαίδευσιν.

Ἡ βιβλιοθήκη, ἡ ὁποία εἶναι τὸ βοήθημα διὰ τὸν ἐνήλικον ποῦ ἐπιθυμεῖ νὰ μορφωθῇ, εὐεργετῇ πάλιν τὸν ἀστικὸν πληθυσμόν, ἐνῶ 82 ο)ο τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ στεροῦνται τοπικῶν βιβλιοθηκῶν ἐν συγκρίσει μετὰ 6 ο)ο τοῦ ἀστικοῦ.

Ἐν τούτοις, ἡ δίψα τῆς μαθήσεως εἶναι μεγάλη καὶ ἡ ἐγγραφὴ 340.000 ἐνηλίκων ἀγροτῶν κάθε χρόνον ἐν συμπληρωματικὰ σχολεῖα, εἶναι μία προφανὴς ἀπόδειξις τῆς ἐπιθυμίας τῆς μαθήσεως.

Διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν ἐπὶ τὴν Ἀμερικὴν ἐνδιαφέρονται πολλὰ ὀργανώσεις, δημόσιαι καὶ ἰδιωτικαί, ἀγροκτήματα, σύλλογοι γυναικεῖοι διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἀγροτῶν, ἡ ἑταιρεία γονέων καὶ διδασκάλων, ἡ ἑταιρεία διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων κλπ. Διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων, ἐργάζονται 5.800 τεχνικοὶ διδάσκαλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, οἱ ὁποῖοι πληρώνονται ἀπὸ ἓνα ταμεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει κεφάλαια 23.800.000 στερλίνες καὶ ἀποτελοῦν τὴν μεγαλῆτερη συμπαγὴ κίνησιν ἐπὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων.

Ἐπίσης ὑπάρχουν 3.000 τοπικὲς ὀργανώσεις μετὰ 600.000 μέλη, αἱ ὁποῖες ὑποστηρίζουν ἀμέσως τὴν κίνησιν αὐτήν.

Ἀλλὰ καὶ τὰ πανεπιστήμια τῶν διαφόρων πόλεων, συμβάλλουν πάρα πολὺ ἐν τῇ ἀγροτικῇ ζωῇ, μετὰ μελέτες, ἀνταποκρίσεις καὶ ραδιόφωνα.

Τελευταίως, χάριν ἰδίως τῶν ἀγροτῶν, ἔχουν εἰσαχθῇ ἐν τῇ σχολεῖα τῆς μετεκπαίδευσιν καὶ τὰ μαθήματα τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας.

Ἔτσι, ἡ νοικοκυρὰ ἡ ὁποία κρατεῖ ἐν τῇ χέρᾳ τῆς τὴν τύχῃ τῶν ἰδίων καὶ τῶν συμφερόντων τῆς οἰκογενείας, περισσώτερον ἀπὸ τὸν ἄνδρα, μετὰ τὴν μετεκπαίδευσιν, κατὰ τὴν σπουδαίαν οἰκονομικὴν ρόλον τῆς.

Τόση δὲ ἰδιαίτερα σημασία, ἀποδίδουν ἐν τῇ μαθήματι τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, ὥστε ἀρχισαν νὰ διδάσκονται στοιχεῖα καὶ εἰς τὰ σχολεῖα

τῶν ἀρρένων, ἐνηλίκων καὶ μὴ.

Προσπαθοῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μετὰ τὴν πρόθεσιν αὐτὴν γνῶσι, νὰ ἐνδυναμώσουν τὰς πνευματικὰς ἱκανότητες καὶ τὸν χαρακτήρα τῶν σπουδάζοντων καὶ νὰ τοὺς ἐξασφαλίσουν μιὰ πλήρη προσωπικότητα καὶ ἓνα πειθαρχημένο μυαλό.

Γιὰ μᾶς, δυστυχῶς, δὲν ἔχομε ν' ἀναφέρωμε καμμιά παρομοίαν σχετικὴν προσπάθειαν διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν.

Ὅταν δὲ λαμβάνεται μιὰ τέτοια φροντίς, ἀπὸ τὴν πλεον προσδεδεμένη χώρα τοῦ κόσμου, φαντάζεται ὁ καθένας μας, τί πρέπει νὰ γίνῃ ἐδῶ, ποῦ ἡ ἀγρονομία ὑπερβαίνει τὰ 60 %, καὶ μετὰ τῶν ἐνηλίκων ἀκόμη ποῦ ἡ φοίτησις εἰς τὸ σχολεῖον θεωρεῖται ὑποχρεωτική.

Μετὰ τὴν ἀγροτικὴν πολιτικήν, ἡ ὁποία ὑπόσχεται νὰ βελτιώσῃ τόσες ἐλλείψεις καὶ ἀτέλειες ποῦ μαστίζουν τὸν γεωργικὸν πληθυσμόν, μετὰ τὴν παροχὴν δανείων, γεωργικῶν ἐργαλείων, ἀποκατάστασιν ἀγροτῶν

κ.λ.π. θὰ πρέπει νὰ καλλιεργηθῇ καὶ ἡ ἰδέα τῆς μετεκπαιδεύσεως τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν καὶ νὰ καταβληθῇ ἡ σχετικὴ φροντίς διὰ τὴν διοργάνωσιν μιᾶς εἰδικῆς ὑπηρεσίας «μετασχολικῆς μορφώσεως» ὁμοίας μετὰ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Στὲς νέες χώρες, αἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν ἓνα ἀπέραντον ἀγρὸν καὶ ἡ κυριώτερα ἀσχολία τῶν κατοίκων εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς, θὰ πρέπει νὰ στραφῇ ἐντελῶς ἰδιαίτερα προσοχὴ διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν καὶ τῶν δύο φύλων.

Νὰ τοὺς καλλιεργηθῇ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν γῆν διὰ μέσου τοῦ ἐνεργοῦ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, διότι ἂς μὴ λησμονοῦμεν, ὅτι ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς μιᾶς γεωργικῆς χώρας, κρατεῖ τὰ κλειδιά τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

ΔΩΡΑΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η ΕΞΑΓΩΓΗ ΝΩΠΩΝ ΣΤΑΦΥΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

Τώρα ποῦ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τόση συζητήσις γίνεται διὰ τὴν συστηματοποίησιν τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὴν Εὐρώπην νωπῶν σταφυλῶν ἀξίζει, νομίζω τὸν κόπον νὰ παρακολουθήσῃ κανένας τί γίνεται γύρω ἀπὸ τὸ ζήτημα αὐτὸ εἰς τὰς ἄλλας χώρας τὰς Βαλκανικὰς καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ὅπου παρατηρεῖται μιὰ συντονισμένη προσπάθεια κράτους καὶ παραγωγῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς ἐξαγωγῆς νωπῶν καρπῶν καὶ ἰδίως σταφυλῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν πρωτοβουλία τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίου ἔλαβε χώραν σύσκεψιν εἰς τὸ Βιδίνι μετὰ σκοπὸν νὰ ἐξετάσῃ ποῖα μέτρα θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν διὰ νὰ ἐνθαρρυνθῇ καὶ νὰ αὐξηθῇ ἡ ἐξαγωγή τῶν νωπῶν βουλγαρικῶν σταφυλῶν. Τῆς συσκέψεως προήδρευεν ὁ κ. Πέτρο. Ἰβάνωφ, πρόεδρος τῶν ἐμπόρων τῆς περιφερείας. Πολλοὶ εἰδικοί καὶ ἀμπελονογοὶ τῆς περιφερείας ταύτης ἔλαβον μέρος.

Ὁ πρόεδρος κατὰ πρῶτον ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν συναδελφῶν του ἐπὶ τῆς ἀνάγκης, ὅπως ἐκλεγῶνται μετὰ προσοχῆς καὶ κυρίως νὰ συσχετίζονται καλλίτερον αἱ πρὸς ἐξαγωγὴν σταφυλαί, σύμφωνα μετὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐυρωπαϊκῶν καταναλωτῶν.

Οἱ παρόντες εἰς τὴν συνέλευσιν ἀκούσθως ἤκουσαν τὰς ἐξῆς ἀνακοινώσεις, ἀπὸ εἰδικῶν ὁμιλητῶν.

1) «Αἱ σύγχρονοι ἀνάγκαι τῶν εἰσαγωγῶν σταφυλῶν τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης ἐν σχέσει μετὰ τὰς βουλγαρικὰς

σταφυλὰς» τοῦ κ. Ἰβάν Ποπόφ.

2) «Ἡ καλλιέργεια τῶν νωπῶν σταφυλῶν» τοῦ κ. Στεφάνου Οἰκονομῶφ.

3) «Περὶ τοῦ ρόλου τῆς συνεργασίας εἰς τὴν ἐξαγωγήν τῶν οἴνων καὶ σταφυλῶν μας» τοῦ κ. Γ. Τσερβένκωφ.

Μετὰ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἡ συνέλευσις ἐμήνησε τὰς κάτωθι ἀποφάσεις :

1) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας νὰ προπαγανδίσῃ ἐνεργῶς ὑπὲρ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν τελευταίων μέσων εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν οἰνοποιάν.

2) Νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς ἀμπελονογοὺς νὰ κατασκευάσων ἀποθήκας (caves) νὰ κατασκευάσων ἀποθήκας καὶ συγχρονισμένας διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ διατήρησιν τοῦ οἴνου.

3) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Βουλγαρίας νὰ κατασκευάσῃ τὸν ποιοτικώτερον κατὰ τὸ σχέδιον, ποῦ ποῦ πολλοὶ ἤδη ἀπεδέχθησαν, μιᾶν ὑποδειγματικῆς οἰνοποιήσεως εἰς τὸν οἶνον Ρούμτσε, τῆς περιφέρειας Βιδίνι, χάριν τῶν ἀμπελονογῶν τοῦ τημερίου, καὶ νὰ διατηροῦν τοὺς οἴνους τῶν Νὰ παραχωρηθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ κράτους κατασκευασθὲν εἰς τὸ Βιδίνι καὶ ἡδὴ ἀρχειοποιητὸν κτῆριον πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἰδρυθῇ σχολὴ ἀμπελονομίας.

4) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Βουλγαρίας νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ συνεταιρισμοῦ τοῦ Νόβο-Σέλο «Ἡ Ἀναγέννησις» τὰ ἀναγκαῖα ποσὰ διὰ τὴν κατασκευὴν εἰς τὸ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 155)

Η ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ε'

Έρευνών και μελετών των φάκελλων του δάσους τούτου, παρά των ιδιοκτητών του οποίου μοί ανετέθη η προστασία των δικαιωμάτων των ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου, ανευρίσκον εν αὐτῷ ὅλον Τουρκικὸν ἐγγράφον, φυλασσομένων ἐν ἰδιαιτέρῳ φάκελλῳ, ἐφ' οὗ ἦτο ἀναγεγραμμένος ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Χατζημυελάκη (ὑποθέτω) τουρκομαθοῦς ὑπαλλήλου τῆς Διευθύνσεως τῶν Δασῶν ἐν Θεσπλίῃ καὶ εἶτα ἐν Ἀθήναις ἀλληλογραφία σχετικῶς μετὰ τὴν ἰδιοκτησίαν δάσους Βουλκογιαννόβου. Μὴ γνωρίζων τὴν Τουρκικὴν, παρέλαβον τὸ ἐγγράφον αὐτὸ καὶ ἀπέστειλα πρὸς μεταφράσιν εἰς Ἑδεσσαν. Ὅταν μοί ἐπιστράφησαν μεταφρασμένα καὶ ἀνέγνωσα αὐτὰ ἔμεινα κατάπληκτος πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐγγράφων τούτων, τὰ ὅποια ὄχι μόνον μοῦ ἐφανερώσαν σαφέστατα καὶ λεπτομερῶς τὴν τακτικὴν καὶ πρακτικὴν, ἥτις ἐκράτει ἐπὶ Τουρκοκρατίας σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἰσχύος τῶν τίτλων ἀγρῶν πρὸς ἐξουσίαν δάσους, ἀλλὰ καὶ μοῦ ἐκίνησαν τὸν θαυμασμόν διὰ τὴν τάξιν, τὴν ἀκριβείαν, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπιμονὴν τῆς Τουρκικῆς Ὑπηρεσίας, ἵνα ἐξακριβώσῃ, ἐάν ἔχῃ ἐφαρμογὴν τὸ Βεζυρικὸν Διάταγμα τοῦ 1923 καὶ ἐάν περιλαμβάνεται τὸ δάσος, τοῦ ὁποῦ ἐζητεῖτο ἡ ὑλοτομία βάσει τίτλων ἀγρῶν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν τίτλων. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν θὰ ἀποκομίσῃ καὶ ὁ ἀναγνώστης τῶν ἀμέσως κατωτέρω περιληπτικῶς δημοσιευμένων ἐγγράφων τούτων περὶ τῆς Τουρκικῆς Διοικήσεως, περὶ ἧς ἀλλοίαν ἀντίληψιν εἶχον Ἰδοὺ αὐτὰ ἐν περιλήψει.

1.—28 Ἰανουαρίου 1925 (1910). Αἰτήσεις Δουρζή Ζαδὲ Χουσεῖν Χαλίτ ἰδιοκτητοῦ τοῦ δάσους Βουλκογιαννόβου, πρὸς τὴν ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως. — Νὰ ἐνεργήσῃ τὰς δεούσας διατυπώσεις παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ δάσους ὡς ἰδιωτικοῦ καὶ ὑλοτομίαν αὐτοῦ ὡς τοιοῦτον.

2.—30 Ἰανουαρίου 1925 (1910). Δι-

τοῦ κ. Γ. ΚΟΚΚΙΝΗ, τ. Γεν. Διευθυντοῦ τῶν Δασῶν παρὰ τῷ Ὑπουργ. Γεωργίας

αβιβάζεται ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

3.—1 Φεβρουαρίου 1925 (1910). Αποφάσεις τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου. — Νὰ γίνῃ αὐτοψία καὶ ἐπιτόπιος ἐξέτασις καὶ ἐφαρμογὴ τῶν τίτλων ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἐξ ἐνὸς συμβούλου, ἐνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Κτηματολογίου καὶ τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δάσων.

4.—15 Φεβρουαρίου 1925 (1910). Ἐκθέσεις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν δύο μόνων μελῶν, κατόπιν τῆς ἐπιτοπίου μεταβάσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν τίτλων μετὰ τῶν δημογερόντων τοῦ χωρίου, ἀναφέροντα τὴν ἔκτασιν, τὰ ὅρια κτλ. καὶ ὅτι τὸ δάσος, περιλαμβανόμενον ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν τίτλων, εἶναι ἰδιωτικόν.

5.—15 Φεβρουαρίου 1925 (1910). Ἡ ἐκθεσις ὑποβάλλεται αὐθημερόν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

6.—15 Φεβρουαρίου 1910. Ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. — Νὰ ὑποβληθῇ ἡ αἴτησις μετὰ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων εἰς τὴν Ὑψηλὴν Νομαρχίαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κεκανονισμένων καὶ δεόντων πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ δάσους ὡς ἰδιωτικοῦ.

7.—28 Φεβρουαρίου 1910. Ὑποβάλλεται τῇ Νομαρχίᾳ ὑπὸ Χουσεῖν Χαλίτ βέη ἡ ἀπὸ φάσεως, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Ἱεροδίκου, Μουφτῆ, Μητροπολίτου, Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, Γραμματέως ἀλληλογραφίας, δύο συμβούλων καὶ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ μετὰ τὴν παρακλήσιν, ὅπως ἐκτελεσθῶσιν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ δάσους.

8.—2 Μαρτίου 1910. Διαβιβάζεται εἰς τὸν Τμηματάρχην τῶν δασῶν.

9.—2 Μαρτίου 1910. Διαβιβάζεται αὐθημερόν εἰς τὴν ἐπὶ ἐξέτασιν καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν τίτλων Ἐπιτροπὴν τοῦ Κέντρου (Θεσσαλονίκης).

10.—3 Μαρτίου 1910. Ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς. Νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἐκθεσις τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δάσων καὶ νὰ ἐξετασθῇ ἐπὶ ὀνόματι τίνος εἶχον ἐκδοθῇ οἱ ἀρχικοὶ τίτλοι, πότε, ἐάν συμπύπτουσιν τὰ ὅρια, ἐάν αἱ γαῖαι ἦσαν ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ φορολογικὸν τμήμα, ἀπὸ πότε, καὶ τίς κατέβαλε τοὺς φόρους.

11.—27 Ἰουνίου 1910. Διαβιβάζεται εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως.

12.—28 Ἰουνίου 1910. Διαβιβάζεται ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν καὶ τὸ Κτηματολόγιον.

13.—12 Ἀυγούστου 1910. Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐφορία Ἑδέσεως βεβαίει τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ σχετικὰ βιβλία ἐπ' ὀνόματι Δουρζή. Σαδὲ Χουσεῖν βέη καὶ συνεταίρων του, τοῦ τοιφλικίου Βουλκογιαννόβου ἀποτελουμένου ἐκ 48 οἰκῶν, ἀχρῶν σταύλων, 1935 στρεμμάτων ἀγρῶν, ἀμπελῶν, κήπων καὶ ὅτι δάσος δὲν εἶναι ἀναγεγραμμένον, παραπέμπει δὲ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Κτηματολογικὸν Γραφεῖον.

14.—17 Ἀυγούστου 1910. Τὸ Κτηματολόγιον βεβαίει τοὺς ἀρχικοὺς τίτλους, ἐκδοθέντας τὸ 1312 ἐπ' ὀνόματι Ἀχμέτ βέη υἱοῦ Χουσεῖν βέη καὶ Χουσεῖν καὶ Ἰμβραήμ βέηδων.

15.—17 Ἀυγούστου 1910. Διαβιβάζεται αὐθημερόν ὑπὸ τοῦ Κτηματολογικοῦ Γραφείου πρὸς τὸν βοηθὸν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δάσων.

16.—19 Ἀυγούστου 1910. Ὁ βοηθὸς τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τὸ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Κτηματολόγιον ἀνυπόγραφον καὶ ἀβεβαίωτον, καθόσον δὲν παρέστη εἰς τὴν πραγματογνωμοσύνην.

17.—21 Ἀυγούστου 1910. Τὸ Κτηματολόγιον ζητεῖ ἐξηγήσεις ἀπὸ τοὺς πραγματογνώμονας διὰ τὴν μὴ πρόσληψιν τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δάσων κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν αὐτοψίαν καὶ τὸν ἐπιτόπιον ἐλεγχον.

18.—31 Ἀυγούστου 1910. Τὸ Κτηματολόγιον ἐπαναφέρει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως, ἣν πληροφορεῖ, ὅτι ὁ βοηθὸς τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δὲν παρέστη, καθόσον δὲν ἐκοινοποιήθη αὐτῷ ἡ ἀπόφασίς τοῦ Διοικητικοῦ πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐπιτόπιον ἔρευναν, ἀλλ' εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦ Δασαρχείου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀναρμόδιος.

19.—31 Ἀυγούστου 1910. Ἡ Ὑποδιοίκησις Ἑδέσεως ὑποβάλλει τὸν φάκελλον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δασῶν Θεσσαλονίκης.

20.—2 Σεπτεμβρίου 1910. Ὁ βοηθὸς τοῦ Τμηματάρχου Δασῶν ἐπιστρέφει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως, διὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἐξερεύνησις τοῦ δάσους καὶ ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, καθόσον ἡ ἀπουσία αὐτοῦ ἀντιβαίνει τὸς ἀντιστοίχους διατάξεις.

21.—5 Σεπτεμβρίου 1910. Ἡ Ὑπο-

διοίκησις Ἑδέσεως διαβιβάζει αὐτὴν εἰς τὸν βοηθὸν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

22.—31 Ἰανουαρίου 1911. Οὗτος, μεταβάς ἐπὶ τόπου καὶ ἐξετάσας τὸ ζήτημα, ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει του τὰ ὅρια τοῦ κτήματος, τὴν ἔκτασιν, ἐνερχομένην εἰς 48.000 στρέμ., ἐξ ὧν 12.000 μόνον καλλιεργούμενοι ἀγροί, τῆς ὑπολοίπου ἐκτάσεως οὗσης δασώδους ἐκ δρυῶν, κέδρων, καὶ πύξου.

23.—14 Φεβρ. 1911. Ὁ βοηθὸς τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὑποβάλλει τὴν ἐκθεσὶν του μετ' ὅλων τῶν σχετικῶν εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως.

24.—15 Φεβρ. 1911. Ἐπιστρέφεται τῷ ἰδίῳ βοηθῷ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ἵνα ἀπολογηθῇ καὶ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους τῆς ἐπὶ 5 1/2 μῆνας καθυστέρησεως τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκθέσεώς του.

25.—17 Φεβρ. 1911. Σὺν τῇ ἐπιστροφῇ ἀναφέρει ὁ βοηθὸς τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὅτι ὁ αἰτῶν ἀπεβίωσεν, οἱ δ' ἐνδιαφερόμενοι μόνον κατὰ Ἰανουάριον μῆνα προσήλθον, ὁπότε καὶ συνετάγη ἡ ἐκθεσις.

26.—19 Φεβρ. 1911. Ἡ Ὑποδιοίκησις ὑποβάλλει ἅπαντα εἰς τὴν Νομαρχίαν Θεσσαλονίκης διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δάσους.

27.—23 Φεβρ. 1911. Ἡ Νομαρχία τὰ διαβιβάζει εἰς τὸ Τμήμα τῶν Δασῶν.

28.—28 Φεβρ. 1911. Τοῦτο τὰ παρὰπέμπει εἰς τὴν ἐν τῷ Κέντρῳ Ἐπιτροπὴν τῆς ἐξέτασεως καὶ Ἑλέγχου τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας.

29.—6 Ἀπριλίου 1911. Ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης. — Νὰ ἐπιστραφῶσιν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν τῆς Ἑδέσεως, ἵνα ἀπαντήσῃ λεπτομερῶς, ἐπεξηγηματικῶς, σαφῶς καὶ πειστικῶς ἐπὶ τῆς προγενεστέρως ἀπὸ 3 Μαρτίου 1910 ἀποφάσεως τῆς ἰδίας Ἐπιτροπῆς, ἥτις εὐρίσκει γεγραμμένη ὅπισθεν τῆς ὑπ' ἀριθ. 470 ἐκθέσεως τῆς Ὑποδιοικήσεως.

30.—9 Ἀπριλίου 1911. Διαβιβάζεται εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως.

31.—17 Ἀπριλίου 1911. Αὕτη τὰ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Τμήμα τῶν Δασῶν καὶ ἀναφέρει σχετικῶς.

32.—25 Ὑβρίου 1911. Διαβιβάζονται ἅπαντα ὑπὸ τοῦ Τμηματάρχου εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐξελέγξεων τῶν τίτλων Ἐπιτροπὴν τοῦ Κέντρου.

33.—27 Ὑβρίου 1911. Ἐπιστρέφονται εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἑδέσεως, ἵνα αὕτη ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω.

34.—29 Ὑβρίου 1911. Παραπέμπονται ἅπαντα εἰς τὸ Δασαρχεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

35.—24 Ὀκτωβρίου 1911. Τὸ Δασαρχεῖον ζητεῖ νὰ τῷ ἐχειρισθῶσι νέα ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας, ἐξηγμένα ἐκ τῶν Κτηματολογικῶν βιβλίων καὶ κεκρυωμένα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἑδέσεως.

36.—24 Ὀκτωβρίου. Τὸ Κτηματολογικὸν Γραφεῖον ὑποβάλλει τὰ αἰτηθέντα ἀντίγραφα εἰς τὸ Διοικητικὸν Ὑποδιοικητικὸν (Ἡ συνέχεια εἰς τὴν σελ. 155)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΡΙΤΖ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῇ

Πλατεῖα Ἐλευθερίας — Παρὰ τὴν Προκυμαίαν

Διευθυνταί. ΑΔΕΛΦΟΙ Δ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Τελεφ. 13.05

Καινούργης πολυτελὲς ἐπίπλωσις
Δωμάτια εὐάερα, εὐήλια, μετὰ λουτροῦ
Θερμὸν καὶ ψυχρὸν ὕδωρ εἰς κάθε δωμάτιον
Κεντρικὴ θέρμανσις
Ἀσανσέρ
Θέσις κεντρικὴ
Ὑγιεινὴ πρόθυμος

Αὐτὰ εἶναι τὰ προσόντα τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ξενοδοχείου τῆς Θεσσαλονίκης.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Τὰ νέα διδασκῆρια

Ενα γεγονός, πού δείχνει, ὅτι τίποτε δέν εἶνε ἀδύνατον, ὅταν ὑπάρχει ἡ καλή θέλησις καί διάθεσις εἶνε ἡ τελευταία κυβερνητική ἀπόφασις τῆς συνάψεως τοῦ εἰδικοῦ δανείου διά τὰ διδασκῆριά μας.

Τὸ γεγονός εἶνε ἀξιοσημείωτον διότι ἡ χώρα μας, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, δέν εἶχε σχολεῖα ἀλλὰ τρώγλας μέσα εἰς τὰς ὁποίας τὸ κράτος ἔφθειρε κάθε νέαν γενεάν.

Τώρα ὅμως πού τὸ δάνειον εἶνε πραγματικότης καί πού 850.000 λιρῶν Ἀγγλίας θὰ διατεθοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος εἰδικῶς ὡς ἐνίσχυσις διὰ τὴν κατασκευὴν διδασκηρίων, εἰμυροεῖ κανεῖς νὰ πιστεύῃ, ὅτι ἡ μέλλουσα γενεὰ θὰ εἶνε εὐτυχεστέρα ἀπὸ ἡμᾶς, ἀφοῦ μέσα εἰς ὑγιεινὸν περιβάλλον καί μὲ τὰ σύγχρονα μέσα τῆς διδασκαλίας θὰ μορφωθῇ ἀνθρωπινά.

Ἐνα καθῆκον τοῦ κ. Παπανδρέου.

Πολλὰ ὡς σήμερον ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικόν του ὁ κ. Γ. Παπανδρέου, Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Εἰς πολὺ μικρὸ σχετικῶς διάστημα διώρθωσε ἀρκετὰ πράγματα, ἰδιαίτερος δὲ ἔλυσε τὸ πολυθρόλον ζήτημα τῶν σχολικῶν κτιρίων. Ἐχει ὅμως καί ἕνα ἄλλο καθῆκον ὁ κ. Ὑπουργός. Πρέπει νὰ ἐνδιαφερθῇ καί διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν σχολείων.

Μετὰ τοὺς ἀπελευθερωτικοὺς πολέμους καί πρὸ παντὸς μετὰ τὴν τελευταίαν μικρασιατικὴν καταστροφὴν διωρίσθησαν πολλοὶ διδάσκαλοι μὴ ἔχοντες διπλώματα διδασκαλείων. Ἐκ τῶν μὴ πτυχιούχων ὅμως αὐτῶν διδασκάλων ἄλλοι ἐγαλοῦχισαν γενεὰν δόλοκληρον νέων ἐνθουσιῶδων Ἑλλήνων, ἐνῷ ἄλλοι προσέφεραν ὑψίστας ὑπηρεσίας κατὰ τὸν Ἑθνικὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα.

Αἱ κακουχίαι ὅμως, οἱ ψυχικοὶ κλυδωνισμοὶ καί ὁ χρόνος ἀκόμη ἐπέδρασαν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καί ὡς ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς δέν εἶνε εἰς θέσιν σήμερον νὰ ἀποδώσουν τόσα ὅσα ἡ πολιτεία ἀναμένει.

Νομίζομεν, ὅτι τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον θὰ ἠμποροῦσε νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα καί νὰ προτείνῃ κάποιον τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον καί ἡ ἐκπαίδευσις νὰ μὴ ζημιώνεται καί οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ νὰ μὴ γίνουν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν μὲ τὸ παράπονον, ὅτι ἀφοῦ ἔδωσαν ὅτι ἠμποροῦσαν, πετοῦνται εἰς τοὺς δρόμους.

Ὁ κ. Γ. Παπανδρέου θὰ ἠμποροῦσε νὰ λάβῃ κάποιον μέτρον ἐξόδου τῶν διδασκάλων αὐτῶν κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἐξόδου τῶν ἀξιωματικῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη καί μία σχετικὴ ἀποζημίωσις καί σύνταξις λογική.

Ἡ καταρρεχία τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς.

Εἰς τὸν τύπον μας καί εἰς τὸν βουλγαρικὸν ἐγράφησαν πολλὰ ἐξ ἀφορμῆς τῆς καταγγελίας τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως, τὸ γεγονός, δὲ ἐσχολιάσθη εὐρύτητα, ἀναλόγως πάντοτε πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῶν γραφῶντων καὶ ἐνδιαφερομένων.

Ἀς μᾶς ἐπιτρέψουν ὅμως οἱ γείτονές μας νὰ τονίσωμεν ἄλλη μιὰ φορά, ὅτι μὲ τὴν διαστρέβλωσιν τῆς ἀληθείας καί τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, πού ἐπροκάλεσαν τὴν καταγγελίαν ἐλάχιστά ἐξυπηρετοῦν τὴν καλλιέργειαν μιᾶς προσεγγίσεως καὶ συνεργασίας, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς δέν θεωροῦμεν ἀδύνατον.

Ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ νέαι χώραι.

Καὶ ἄλλοτε εἴχαμε γράφει πῶς ἕνα ἀπὸ τὰ κεφαλαιώδη σφάλματα τῶν μέχρι πρότινος κυβερνήσεών μας ἦτο ἡ ἐπιπολαιότης περὶ τὴν ἐκλογὴν ὅλων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πού ἐπέλλοντο εἰς τὰς νέας χώρας, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς των μέχρι ἐσχάτων. Ὀλίγοι ἦσαν οἱ διακεκριμένοι καὶ καλοὶ πατριῶται, πού ἐστάλησαν εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα καί εἰργάσθησαν θετικά, ἀποτελεσματικά καί ἀφισαν ἀρίστους ἐντυπώσεις. Οἱ περισσότεροι ἦσαν μπουλουκί, πού ἐπέλετο τυχαῖα καί μοιραῖα ἢ πρὸς τιμωρίαν του εἰς τὴν Ἡπειρον, Μακεδονίαν καὶ Θράκην.

Ἡ τελευταία κυβέρνησις Βενιζέλου, ὁμολογοῦμεν πρὸς τιμὴν τῆς, κανονίσθη τὴν ἐπιδειχθεῖσαν διὰ τὰς νέας χώρας ἀμέλειαν καὶ ἀστοργίαν, καί ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς ἐφρόντισε νὰ ἀποστείλῃ νέους καί ἱκανοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς ἀνωτέρας διοικητικὰς θέσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνομεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν μάλιστα τὸν κ. Παῦλον Καλλιγᾶν, ἄλλοτε νομάρχην Φλωρίνης, ὅπου ἀφισε τὰς ἀρίστους ἐντυπώσεις καί ἤδη Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας.

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὁ κ. Καλλιγᾶς θὰ συνεχίσῃ τὴν ἐνθουσιώδη καὶ ἀποτελεσματικὴν του δρᾶσιν εἰς τὴν νέαν θεσιν καί θὰ φανῇ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν τῆς κυβερνήσεως καὶ ὅλων μας.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐνηλίκων.

Μετὰ τὸν πόλεμον ἰδίως, ὅλοι οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἔδωσαν ἰδιαίτεραν προσοχὴν εἰς τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων ἀγροτῶν.

Καί εἰς τὸν τόπον μας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνηφίσθησαν διάφορα νομοσχέδια, πού προνοοῦν γιὰ τὴν γραμματικὴν, ἐγκυκλοπαιδικήν, τεχνικὴν καὶ γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων.

Εἶνε ἀνάγκη ὅμως νὰ κατανοηθῇ, ὅτι μόνον τὸ κράτος δέν εἶνε δυνατόν νὰ ἀντεπείλῃ εἰς τὴν ἐκπολιτιστικὴν αὐτὴν προσπάθειαν. Πρέπει νὰ τὸ βοηθήσουν, οἱ ἰδιῶται καί γενικά αἱ διάφοροι ὁργανώσεις.

Εἰς τὸ σημερινὸν ἀρθρον τῆς ἐκλεκτῆς μας συνεργατικῆς δ. Λώρας Δ. Παπακωνσταντίνου βλέπουν οἱ ἀναγνώσται μας, ὅτι διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν ἐνδιαφέρονται ἄλλοι καί ἰδίως εἰς τὴν Ἀμερικὴν, πρὸ παντὸς ὁργανώσεως. Εἰς τὸν τόπον μας αὐτὸν εὐτυχῶς ἔχομεν ἀνθρώπους ἐνθουσιώδεις, οἱ ὁποῖοι θανιάσια ἠμποροῦν νὰ τεθοῦν ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς τῶσον σπουδαίας κινήσεως, πού τὴν χρειάζεται ὁ τόπος. Ἐμπρός νὰ κινήσῃ ὅλοι.

Ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσις Θεσσαλονίκης.

Μετὰ ἕνα μῆνα ἀνοίγει ἡ 9ῃ Διεθνὴς Ἐκθεσις τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία προμνηνεύεται ἐξαίρετικά ἐπιτυχῆς, διότι εἰς αὐτὴν θὰ μετᾶσχουν ἐκτὸς τῶν πλέον γνωστῶν ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν ἐμπορικῶν, οἰκῶν καὶ ὁργανισμῶν καί ἄλλοι τοιοῦτοι Εὐρωπαϊκῶν καὶ Βαλκανικῶν κρατῶν.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς θὰ εἶνε ἐξαίρετική, διότι ἐκτὸς τῶν ἐκθεμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε λίαν ἐνδιαφέροντα, θὰ συγκεντρώσῃ καὶ καλλιτεχνικὴν κίνησιν πρώτης τάξεως δι' ὅλους τοὺς φιλοτέχνους πού θὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν ἐκθεσιν.

Ἀξίζει τὸν κόπον κάθε Ἑλλῆν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐκθεσιν μας, τῆς ὁποίας ἡ ὁργάνωσις εἶνε τελεία καὶ ἐφάμιλλος τῶν εὐρωπαϊκῶν.

Ἡ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΪΑ ΚΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΑΝ

Τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ συνεργάτου μας κ. Κ. ΚΡΟΤΣΗ

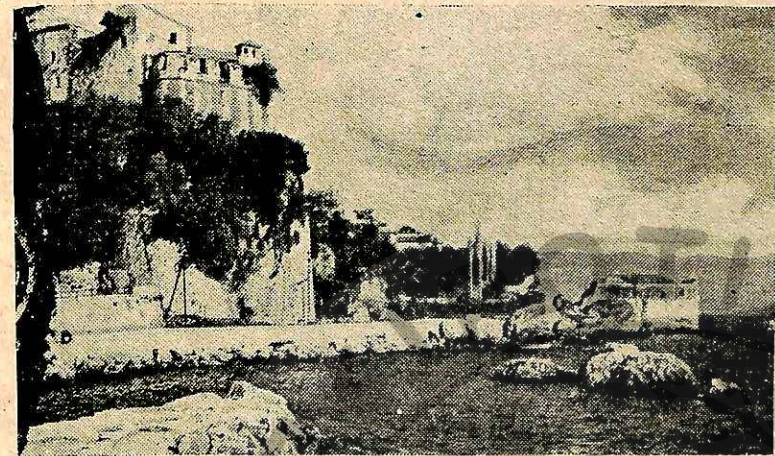
Χαμένος κόπος θὰ ἦταν, ἐὰν τὸ μάτι σας ἐγύρευε στὸ κάθε κουτί σπέρτα, πού ἐδῶ ὀνομάζονται «Σίμπιτσε», νὰ βρῇ τὸ σῆμα τοῦ ξένου ἐργοστασίου πυρρείων. Ἀντὶ ἐτικέτας ἀντικρύζετε τὴν ὑπερήφανον γιουγκοσλαβικὴν τρίχρωμον μὲ τὸ βασιλικὸν στέμμα καί στὴ μέση τὴν κάπως ἀπροσδόκητον προσταγὴν «Φυλάγετε τὴν θάλασσάν μας». Τὸ «Сυναјмо паше море» θὰ σᾶς ὑπενθυμίξῃ κάθε φορά πού θ' ἀνάβετε ἀνύποπτα τὸ σιγαρέττο σας καί μέχρι φορτικότητος, ὅτι ἡ Γιουγκοσλαβία ἐπραγματοποίησε τὸ προαιώνιον, τὸ μέγασλαβικὸν ὄνειρον καὶ ἔφθασε στὴν πολυτραγουδισμένην «θερινὴν θάλασσαν». Νάτην τώρα πού καθρεπτίζεται κατὰ μήκος τῆς ἀτελείωτης δαλματικῆς ἀκρογιαλίας (διὰ τοὺς σχολαστικούς ἐπὶ ἐκτάσεως 1572 χιλ. μ. Ἡ δὲ εὐθεῖα ὑποθετικὴ γραμμὴ ἀπὸ τὸ Σούσακ μέχρι τῶν ἀλβανικῶν συνόρων=550 χιλ. μετ.), καθρεπτίζεται στὴν «ἀδριακὴν ἄλμην» τοῦ Διουνσιίου. Πόσας θυσίας δέν ἐκόστησεν ἡ ἀπόκτησις τῆς κυανῆς ταύτης λωρίδος, πού ἐξασφαλίζει εἰς τὴν χώραν τὴν ἐλευθερίαν θαλασσίαν ἐπικοινωνίαν μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου! Ἀς τὴν φυλάξωμεν λοιπὸν—λέγουν αὐτοὶ—σὰν τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ μας.

Ἡ ἐκκλησις τῆς «Γιαδράνσκα» Στράζα (τοῦ «Φύλακος» τῆς «Ἀδριατικῆς») τῆς μεγάλης ταύτης προπαγανδιστικῆς ὁργανώσεως, παρομοίας τοῦ ἄλλοτε **Φλόττενφεράιν** τῆς Αὐτοκρ. Γερμανίας, ἔχει καί ἕνα ἄλλο νόημα. Στὴν ἀπέραντον γιουγκοσλαβικὴν ἀκτὴν, πού οἱ Νεοέλληνες δυστυχῶς τόσον ὀλίγον γνωρίζομεν, μὲ τὰς ὡραίας ναυτικὰς παραδόσεις καί τὴν ρωμαντικὴν ὄψιν περασμένων ἐποχῶν, δημιουργεῖται ἀθορύβως καί μὲ ἀδάμαστον ἐπιμονήν, ἕνα νέον ναυτικὸν κράτος, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἤδη νὰ διεκδικῇ τὴν θέσιν του εἰς τὸν κύκλον τῆς διεθνούς ναυτίας. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ Γιουγκοσλαβία ἔφθασε τὴν θάλασσαν ἤρχισεν εὐθὺς ἀμέσως νὰ δημιουργῇ ἐκ τοῦ μηδενὸς σχεδόν, ἕνα ἐμπορικὸν στόλον. Τότε δὲν ὑφίστατο ἀκόμη οὐδ' ἔχνος ὁργανωμένης τινὸς ναυτικῆς ὑπηρεσίας. Ἐλεῖπον πρὸς τούτοις καί τὰ ὑλικά μέσα. Κατεβλήθησαν ὅμως ἔκτοτε, ἰδίως ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας ἡ ὑπὸ τὸν κ. Ζίφκοβιτς κυβέρνησις, ὑπεράνθρωποι σχεδὸν προσπάθειαι πρὸς ἀπόκτησιν στόλου, βελτίωσιν τῶν λιμενικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀνάπτυξιν τῶν διαφορῶν ναυτικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐκ παραλλήλου συνεδέθησαν οἱ ἀδριατικοὶ λιμένες διὰ σιδηροδρομικῶν γραμ-

μῶν μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐλήφθησαν πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα πρὸς προαγωγὴν τῆς νεοπαγοῦς ναυτίας.

Τὸ ἔμβρυον τοῦ σημερινοῦ γιουγκοσλαβικοῦ ἐμπορικοῦ στόλου ἀπετέλεσαν τὰ σκάφη, τὰ παραχωρηθέντα εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν, διὰ τῆς συμφωνίας Μπερτολίνι—Τρούμπιτς. Ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ πρώην αὐстроουγγρικοῦ στόλου ἔλαβεν ἡ Γιουγκοσλαβία ὡς γνωστόν, τὸ ἐν ὄγδοον περίπου, δηλ. ὀλίγον πλέον τῶν 100 χιλ. τόννων ἐκτοπίσματος. Ἐντὸς μιᾶς ὀκταετίας ἐτριπλασίασε τὸν ἀρχικὸν τῆς στόλον, ὅστις ὑπερβαίνει σήμερον τὰς 350 χιλ. τόννων, ἀποτελεῖ δηλ. τὸ ἐν τρίτον περίπου τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου. Ὅριστε τὴν ἀκριβῆ κατ' ἔτος αὔξησιν:

Τὸ 1921	114.388	τόνν.	Τὸ 1926	224.718	τόνν.
» 1922	121.271	»	» 1927	254.247	»
» 1923	134.430	»	» 1928	296.783	»
» 1924	155.255	»	» 1929	315.500	»
» 1925	173.282	»			

Μία ρωμαντικὴ ἀκτὴ κοντὰ στὴν Ραγούζα.

19, τὰ καί μεγαλύτερα, ἔχουν κατασκευασθῇ ὅλα μεταπολεμικῶς. Ἀπὸ τὰ λοιπά, τὰ 110 εἶναι ἡλικίας 15—30 ἐτῶν καί 48 ἀνω τῶν 30 ἐτῶν. Χάριν τοῦ ἐνδιαφέροντος θ' ἀναφέρω ὅτι ὑπάρχουν καί δύο παμπάλαια σκάφη, τὸ ἐν κατασκευασθὲν τὸ 1876 καί τὸ ἔτερον τὸ 1870! Ἀλευτικά καὶ ἄλλα μικρότερα μονάδες ἀριθμοῦνται εἰς 10.885 συνολικῶς.

Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ἡ Γιουγκοσλαβία παραγγέλει τὰ νέα τῆς πλοῖα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Τὰ μέχρι τοῦδε παραδοθέντα εἶναι ἀξίας ἄνω τοῦ ἐνὸς ἑκατ. λιρῶν ἀγγλικῶν. Εἰς τὰ ναυπηγεῖα William Dorford ἐν Sunderland παρηγγέλθησαν ὑπὸ τοῦ «Γιουγκοσλαβικοῦ Λόυδ», τῆς μεγαλύτερας γιουγκοσλαβικῆς ἀεροπολικῆς ἑταιρείας, πλὴν ἄλλων δύο ἐπιβατικά τῶν 10.600 τόν. ἕκαστον. Ἐπίσης γίνονται εἰς τὰ ἀγγλικά ναυπηγεῖα ὅλα αἱ ἐπιδιορθώσεις κ.λ. ἐργασίαι συντηρήσεως τῶν σκαφῶν. Κατ' αὐτὰς ἠγόρασε τὸ Γιουγκοσλ. Λόυδ ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν ἑταιρείαν «Ρογιαλ Μέλ Στιμ Κόμπανυ» τὸ

μέγα επιβατικὸν «Αραγουά» ἐκτοπίσματος 17.400 τόννων. Ἡ ἀγορὰ αὐτὴ ἐνθρογγήθη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ποδὸς μὲν ἰταλικῶν πλοίου συγκροσθέντος «Καρατζώτσε», τῆς μέχρι τοῦδε μεγαλύτερας γιουγκοσλαβικῆς μονάδος ἐκτοπίσματος 1294 τόννων. Τὸ νέον ἀτμοπλοῖον θὰ ἐκτελῇ ἀπὸ τοῦ προσηχοῦς μηνὸς τὸ δρομολόγιον Σούσακ—Ραγούζα—Κέρκυρα—Αἴγυπτος. Δυνάμεθα συνεπῶς ἀνεῖν ὑπερβολῆς νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ Ἀγγλία κατασκευάζει τὸν νέον γιουγκοσλαβικὸν στόλον.

Ὁ γιουγκοσλαβικὸς στόλος ἀνήκει εἰς 30 ἀνεγνωρισμένας ἀτμοπλοϊκὰς ἐταιρείας, ὧν αἱ κυριώτεραι εἶναι σήμερον, μετὰ τὰς ἐπελθούσας μεγάλας συγχωνεύσεις (ἐννοηθεῖσας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως) αἱ ἑξῆς ἑπτά:

Κεφάλαια	Πλοῖα	Τόννοι
1) «Γιουγκοσλαβικὸν Λόυδ» (Σπλίτ) 230,0 ἐκ. δ. 27	141.459	
2) «Ντουμπρόβτσα Πλοβίδβα» (Ραγούζα)	21,5 » 22	47.472
3) «Πρεκόμορσκα Πλοβίδβα (Σούσακ) 4,8 » 5	22.724	
4) Ἀτμ. ἐτ. «Ὠκεανία» (Βελιγραδίον) 20,0 » 8	21.957	
5) Ἀτμ. ἐτ. «Ἰλλυρία» (Ζάγκρεμπ) 4,0 » 1	2.141	
6) «Γιαδράνσκα Πλοβίδβα» (Σούσακ) 12,0 » 64	26.202	
7) «Μπόκα Κατόρσκα» (Κάτταρον) 22,3 » 12	1.648	
Σύνολον :	Δην. 314,6 ἐκ. 139	263.603

Τὸ «Γιουγκοσλαβικὸν Λόυδ» ἐκτελεῖ διεθνῆ δρομολόγια μέχρι Νοτίου Ἀμερικῆς. Ἡ «Γιαδράνσκα Πλοβίδβα», ἡ μεγαλύτερα ἀτμοπλοϊκὴ ἐταιρεία ἐξυπηρετεῖ 47 γραμμὰς τοῦ ἐσωτερικοῦ. Πλὴν τούτων ἐκτελεῖ καὶ τὰ ἑξῆς δρομολόγια: Σούσακ—Τεργέστη—Βενετία, Σούσακ—Πάτρα, Σούσακ—Θεσσαλονίκη—Σμύρνη καὶ Σούσακ—Κέρκυρα—Κρήτη. Ἡ «Ντουμπρόβτσα Πλοβίδβα» ἐκτελεῖ πλὴν ἄλλων,

μηνιαίαν διαδρομὴν Ραγούζα—Αἴγυπτος—Παλαιστίνη—Συρία—Τουρκία—Ἑλλάς. Ἡ «Ὠκεανία» διατηρεῖ τακτικὰ δύο γραμμὰς πρὸς Θύνικην καὶ Σμύρνην. Αἱ λοιπαὶ ἀτμοπλοϊκαὶ ἐταιρεῖαι ἐξυπηρετοῦν τὸ διεθνὲς ἐμπόριον δι' ἐλευθέρως ἀτμοπλοίας.

Πρὶν ἐκθέσωμεν τὴν ναυτικὴν πολιτικὴν τῆς Γιουγκοσλαβίας εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ρίψωμεν ἕνα βλέμμα ἐπὶ τῶν λιμένων τῆς.

Ἡ γιουγκοσλαβικὴ ἀκτὴ εἶναι, εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀντιπέραν ἰταλικήν, πλουσιωτάτη εἰς λιμένας καὶ φυσικοὺς ὁρμούς μετὰ πλῆθυσιν βάρη. Ἐπισήμως ἀναφέρονται 363! Πλὴν ὅμως, μόνον εἰς 4 ἐξ αὐτῶν παρατηρεῖται κίνησις ζωηροτέρα, ἢ τῶν 100 χιλ. τόννων ἐτησίως. Τὸ Μέτκοβιτς μετὰ 100 χιλ. τόννων περίπου. Ἀκολουθοῦν 6 λιμένες κάτω τῶν 50 χιλ. τόννων καὶ 28 λιμένες μετὰ κίνησιν μεταξὺ 1—10 χιλ.

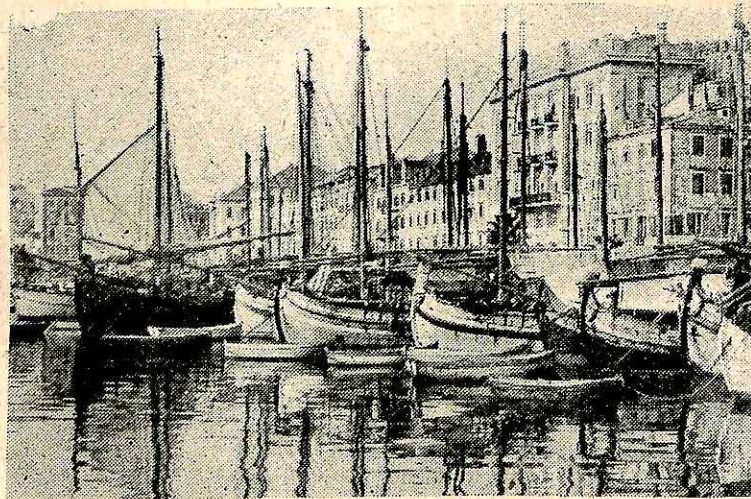
τόνων κατ' ἔτος. Ἡ κίνησις ὅλων τῶν ἄλλων λιμένων καὶ ὁρμῶν εἶναι ἀσήμαντος. Κατὰ τὸ 1929 ἐσημειώθη ἡ κάτωθι λιμενικὴ κίνησις:

Εἰσπλους καὶ ἀποπλους	Εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή
Εἰς Σπλίτ 19.587	1.151.160 τ. ἐμπορευμάτων
» Σούσακ 8.681	634.144 »
» Ραγούζα 9.192	366.827 »
» Σίμπενιτς 8.919	232.020 »
» Μέτκοβιτς 2.686	96.832 »
» Μπάο 1.477	16.236 »
» Κάτταρον 3.860	13.194 »
» Λοιποὺς λιμένας 129.514	479.929 »
Σύνολον :	183.916 2.990.702 τ. ἐμπορευμάτων

Ὅσοι εἶδαν τοὺς δαλματικούς λιμένας θὰ ἔμειναν ἀσφαλῶς καταμαγευμένοι ἀπὸ τὴν φυσικὴν τὴν ὁραϊότητα καὶ τὸν ρωμαντισμὸν, ποὺ τὰ διαπνέει. Ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως συγχρονισμοῦ πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τοῦ διεθνoῦς ἐμπορίου ὑπολείπονται συχνά. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπιδιώκει ἡ Κυβερνήσιν μετὰ ἰδιαίτεραν ὁλως στοργὴν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαραιτήτων λιμενικῶν ἔργων. Ἀπὸ τὸ 1921—30 ἐδαπανήθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον 31.635.800 δηνარიὸν διὰ τοὺς ἑπτὰ μεγαλυτέρους λιμένας. Εἰς τὸν ἐφετεινὸν προϋπολογισμὸν ἀνεγράφη ἕν δυνάμιον ἐκ 17 ἐκατ. δηνარიῶν πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ λιμένος τοῦ Σούσακ, ποὺ ἀσφυκτιᾷ ἀπὸ ἑλλειψιν χώρου. Ὁ σάντως διατίθενται διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀποθηκῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν λιμένων τοῦ Σούσακ καὶ Σπλίτ 39 ἐκατ. δηνარიῶν.

Τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γιουγκοσλαβικῶν λιμένων δυσχεραίνουν ἀσφαλῶς πολὺ αἱ ἀνώμαλοι σιδηροδρομικαὶ συγκοινωνίαι μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ. Οὕτω ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Βελιγραδίου—Σπλίτ εἶναι κατὰ 209 χιλ.

μ. μακροτέρα τῆς διαδρομῆς Βελιγραδίου—Σούσακ! Καὶ τοῦτο κυρίως δι' ἑλλειψιν κατ' εὐθείαν συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς πρωτεύουσας καὶ τῆς δαλματικῆς ἀκτῆς. Πρὸς ἄρσιν τῶν δυσχερειῶν τούτων καταβάλλεται ἐπίσης σύντονος προσπάθεια. Κατὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν ἐστρώθησαν 1.317 χιλ.μ. σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἔτερα 314 χιλ.μ. εὐρίσκονται ὑπὸ κατασκευὴν καὶ 1.985 χιλ.μ. πρόκειται νὰ στρωθῶν προσεχῶς. Ἀναμφιβόλως θ' αἰξήσουν αἱ νέαι αὗται συγκοινωνιακαὶ ἀσχηματισταὶ σημαντικῶς τὴν κίνησιν τῶν λιμένων, οἵτινες ἄλλωστε ἐσημειώσαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ραγδαίαν πρόοδον. Ἐνῶ τὸ 1922 ἡ κίνησις τῶν ἀδριατικῶν λιμένων περιορίζετο εἰς 50.370 πλοῖα (εἰσπλους καὶ ἀποπλους), τὸ 1928 ἔφθασεν αὕτη εἰς 170.009 καὶ περίσιν εἰς 183.916 πλοῖα. Εἰς τὴν κίνησιν ταύτην συμμετέσχεν

Μία ἀποψὶς τοῦ λιμένος τοῦ Σπλίτ (Σπαλάτου).

ἡ Ἑλλάς πέρυσι μετὰ 241 πλοῖα, ἀμέσως μετὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀγγλίαν.

Πρέπει νὰ ἐξαρθῇ δεόντως ἡ προσπάθεια, ἣν καταβάλλει ἡ Κυβερνήσιν τοῦ κ. Ζίφκοβιτς, ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς, διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς γιουγκοσλαβικῆς ναυτικῆς. Ἡ προσπάθεια αὕτη συνταυτίζεται μετὰ τοῦ πολὺ γενικωτέρου ἀγῶνος τῆς γιουγκοσλαβικῆς κυβερνήσεως πρὸς θεράπειαν τῆς μαστιζούσης τὴν χώραν οικονομικῆς κρίσεως. Οὕτω διετέθη νομοθετικῶς τὸ ποσὸν τῶν 495 ἐκατ. δηνარიῶν (700 περίπου δρχ.) ἐπὶ τῷ τίτλῳ κρατικῶν ἐπιχορηγήσεων πρὸς τὰς διαφόρους

ἀτμοπλοϊκὰς ἐταιρείας. Τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ διανεμεται εἰς ἴσας δόσεις ἐπὶ μίαν δεκαετίαν. Μέχρι τοῦ 1929 εἶχον δαπανηθῇ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν συνολικῶς 172 ἐκατ. δηνარიῶν (240 ἐκατ. δρχ.).

Ἐντὸς τοῦ μεγάλου τούτου πλαισίου ἀναπτύσσεται ἡ Γιουγκοσλαβία εἰς ναυτικὸν κράτος. Ἡ τεραστία αὕτη προσπάθεια τῆς φίλης χώρας ἀποσπᾷ δικαίως τὸν σεβασμὸν μας καὶ εἶναι ἀξία τῆς ἀμερίστου συμπαθείας μας.

Ἐν Βελιγραδίῳ, κατὰ Αὐγουστον 1930

Κ. ΚΡΟΤΣΗΣ

Η ΕΞΑΓΩΓΗ ΝΩΠΩΝ ΣΤΑΦΥΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 149)

χωρίον τοῦτο μᾶς (cave-modèle), ὑποδειγματικῆς οἰναποθῆκης, σύμφωνα μετὰ τὰς νεωτέρας ἀπαιτήσεις, διότι εἶνε ἕνα ἐνδιαφέρον κέντρον, ποὺ παράγει τοὺς καλλιτέρους οἶνους τῆς Βουλγαρίας.

5) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν καὶ ἀπὸ τὰ βουλγαρικὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια νὰ ὁργανώσωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μίαν ὑπηρεσίαν ἐμπορικῶν πληροφοριῶν, ποὺ θὰ κρατῇ ἐνημέρους τοὺς ἀμπελοουργοὺς καὶ οἰνοποιούς τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀγορῶν τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ Τσεχοσλοβακίας. Οἱ πράκτορες τῆς ὑπηρεσίας ταύτης θὰ ὀφείλαν ν' ἀσχολοῦνται καὶ μετὰ τὸ πλάσμα τῶν οἴνων, τῶν νωπῶν σταφυλῶν μας καὶ ἄλλων εἰς τὰς ξένας ἀγοράς. Θὰ ὑπερρεοῦντο, ἐξ ἄλλου, νὰ μᾶς κρατοῦν ἐνημέρους τῶν μέσων τῶν συναγωνιστῶν μας, ἐξαγωγῶν τῶν προϊόντων τούτων, ὅπως διευκολύνουν τὸ πλάσμα τῶν ἐμπορευμάτων τῶν.

6) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ταχύτερον τροποποιήσεις εἰς μερικὰ ἄρθρα τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν δασμῶν κ.λ.π. ποὺ ζημιώνουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀμπελοουργίας μας.

7) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν Κυβερνήσιν νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ταχύτερον τροποποιήσεις εἰς μερικὰ ἄρθρα τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν δασμῶν κ.λ.π. ποὺ ζημιώνουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀμπελοουργίας μας.

8) Νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν νὰ βοηθήσῃ ἀποτελεσματικώτερον τὰς συννεργατικὰς τῶν ἀμπελοργῶν καὶ οἰνοποιῶν τῆς χώρας μας.

9) Ἐπειδὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἴσης γραμμῆς «en cordon» τῶν κλημάτων διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν νωπῶν σταφυλῶν εἶνε ἡ πλέον ἐπιθυμητὴ νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ἀμπελοουργοὺς νὰ εἰσάγουν εἰς Βουλγαρίαν ἀτελὲς τὸ σῆμα ποὺ εἶνε ἀναγκαῖον διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ εἶδους αὐτοῦ.

.*

Οἱ συνελθόντες θὰ ἐργασθῶν διὰ τὴν παραδοχὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους τοῦ ψηφίσματος. Εἶνε ἐν τούτοις βέβαιον,

ὅτι ἡ σημερινὴ κυβερνήσιν, ἀποδίδουσα ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν νωπῶν σταφυλῶν καὶ τὴν οἰνοποιίαν θὰ υἱοθετήσῃ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἀμπελοκτηνῶν καὶ θὰ τοὺς βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτήν, ὥστε ἀπὸ τοῦ προσηχοῦς ἐτους νὰ αὐξήσῃ ἡ ἐξαγωγὴ τῶν σταφυλῶν.

Σόφια, Αὐγουστος 1930

ΣΟΦΙΑΝΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ τοῦ κηρυσσόμενου τῆς συνδρομῆς τῶν ν. μ.ς τὴν ἐμβόσυν τὸ ταχύτερον.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν φύλλων τῶν

“ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ,”

γίνεται τακτικὰ καὶ

μετὰ ἰδιαίτεραν προσοχήν.

Ὅσοι ἐκ τῶν κ.κ. Συνδρομητῶν μας

δὲν τὰς λαμβάνουν νὰ μᾶς γράφουν ἀμέσως διὰ νὰ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχήν

τῶν ἀρμοδίων.

Η ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ

(Ἡ συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 150).

κηλικὸν Συμβούλιον. Καὶ τέλος 37.—24 Νοεμβρίου 1911. Τοῦτο ἐπιστρέφει ἅπαντα τὰ σχετικὰ μετὰ τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας, κεχωρημένων, εἰς τὸ Δασαρχεῖον, ἵνα ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω.

Τὰ δὲ περαιτέρω δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, ἢ ἀναγνώρισις τῆς ἰδιοκτησίας, ἀπομάκρυνσις τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ Βελιρικὸν Διάταγμα εἶχε θέσει τὸ δάσος τοῦτο προσωρινῶς ὑπὸ τὴν ἐνταλμὴν τοῦ μὴ ἐπιτρέψαν τὴν ὕλοτομίαν αὐτοῦ μέχρι τῆς ἀναγνωρίσεώς του καὶ ἀποκατάστασις τῶν ἰδιοκτητῶν πλήρως εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ δάσους κυριαρχικὰ δικαιώματά των συνέπεια τοῦ ὁποίου ἦτο καὶ ἡ ἀμεσὸς ἐναρξίς τῆς ἐκδόσεως ἀδειῶν ὕλοτομίας ὡς ἐπὶ δάσους ἰδιωτικοῦ, ἥτις καὶ ἐξηκολούθησεν ἔκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς καταλήψεως τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀδειῶν ὕλοτομίας δι' ἀνθρώπους καὶ κύνες ἀπὸ τῆς 24 Νοεμβρίου 1911 μέχρι 1 Ὀκτωβρίου 1912 ἐπὶ καταβολῇ φόρου ἰδιωτικοῦ δάσους, ὡς τοῦτο ἐπίσημως ἐπιστοποιήθη ἐκ τῶν εὐτυχῶς διασωθέντων βιβλίων τῶν ἐκδιδομένων ἀδειῶν ὕλοτομίας τοῦ Δασαρχείου Ἐδέσσης.

Ἐκκυκλοφόρησε καὶ πωλεῖται εἰς τὰ καλὰ βιβλιοπωλεῖα

Ἡ νύχτα

μετὰ πολυχρώμα φῶτα

μία σειρὰ ἀπὸ 6

κοσμοπολίτικα διηγήματα

τοῦ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1822

Του ἀκαδημαϊκοῦ καθηγητοῦ κ. ΑΝΤ. ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Α.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Πρόεδρον
τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνελεύσει τῆς βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς προεβλήθη, καὶ ἀνεκρίθη ὁμοφώνως, ὅτι διὰ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον τῆς πατρίδος νὰ λάβῃ ἡ Διοίκησις τὰ ἀκόλουθα μέτρα. Ἐπειδὴ ἐδῶ εὐρίσκονται ἀρκετοὶ Ρουμελιῶται, νησιῶται καὶ ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ὅπλα καὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν ὅπλα, νὰ προσταχθῇ ὁ καπετὰν Ἀγαλόπουλος, ὅστις εἶναι διωρισμένος νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα, νὰ στρατολογήσῃ ὅσους περισσότερους δυναθῇ, οἵτινες πορευόμενοι εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ στρατηγικοῦ Νικήτα. Καὶ τοῦτο μὲν ἐκ τοῦ προχείρου, ἀκολούθως δὲ ἀμέσως νὰ δοθῇ προσταγὴ παρομοία καὶ δι' ὅλους τοὺς ἐξόνους τοὺς εὐρισκομένους εἰς Πελοπόννησον, οἷον Ρουμελιώτας καὶ ἄλλους, οἵτινες συσσωματούμενοι νὰ ἐκστρατεύσῃσι, καὶ ἐπὶ τούτῳ νὰ διορισθῶσιν ἥτε Πελοποννησιακὴ Γερουσία καὶ οἱ ἑφοροὶ τῶν ἀπανταχοῦ ἑπαρχιῶν νὰ ἐπιστατήσωσιν εἰς αὐτὴν τὴν στρατολογίαν καὶ νὰ βιάσῃσι τοὺς μὴ θέλοντας ταῦτα καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἐπικρίσιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐν Ἀργεῖ, τῇ κγ' Ἰουνίου 1822.

Ὁ Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ
Προσποτρύφεται ὁ πρῶτος γραμματεὺς
τοῦ Βουλευτικοῦ
ΙΩ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

Τὸ ἄνω ἔγγραφο ἀναφέρει ἀπλῶς Ρουμελιώτας, ἀλλ' ἐπειδὴ τάσσει αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Κολοκοτρώνη τὸν Νικήταν, ὅστις εἶνε ὁ Τουρκοφάγος Νικήταρας, οὗτος δὲ μὴ ἔχων ἰδικόν του ὄρματωλίκι ἡγεῖτο συγγένως καὶ τῶν Μακεδόνων, ἥτοι τῶν Ὀλυμπίων, μεθ' ὧν ἐπολέμησε καὶ εἰς τὰ Δερβενάκια, ἀναδημοσιεύσας καὶ τὸ ἔγγραφο τοῦτο ὡς σχετικόν πρὸς τὴν Μακεδονικὴν δράσιν.

Σελ. 211.—Νοῦμ. 33.

Πανευγενέστατοι βουλευταί.

(Περιγράφεται ὁ σύνθετος καπετάνιον ἐν Γραδίῳ καὶ μάχῃ ἐν Ὑπάτῃ καὶ Στυλίδι). Οἱ προεπιλεγμένοι καπητεῖνοι Μήτσος Κοντογιάννης καὶ Καλτοροῦχος γράφουν πρὸς τὸν Πανουργιὰν βεδωκίωνος, ὅτι συγχρόνως ἐσηκώθησαν καὶ ὁ Ὀλύμπος καὶ τὰ ἄλλα καὶ τὸ Μέτσοβον, ὥστε μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτήρος ἡμῶν ἀνέστησαν καὶ οἱ Ἕλληνες

πανταχόθεν ἐναντίον τῶν τυράννων τῆς Ἑλλάδος. Προσεστάθη γράμμα εἰς τοὺς Ἀγρυπνίτας, ὅσοι ἦσαν ἤδη σηκωμένοι παρακινήτων νὰ πιάσῃσι τὴν Φούρκαν. Ἄν ἐπιάσθῃ, ὅλοι οἱ ἐχθροὶ καὶ τοῦ Ζητούνιου (=Δαμίας) καὶ τοῦ Πατρατικίου (=Ὑπάτης), οἱ ὅποιοι λέγονται εἶναι ἕως πέντε χιλιάδες, θέλουν χαθεῖν, οἱ μὲν θανατωθέντες οἱ δὲ αἰχμαλωτισθέντες..... Ἀσπαζόμενος ὁμᾶς ἐκ ψυχῆς, μένω.

Ἐκ Δαδίου, τὴν 6 Ἀπριλίου 1822

Ὁ Πατριώτης
Δ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Π.

Αὐτ. σ. 212.

Πανευγενέστατοι βουλευταί.

..... Τὰς ἡμέρας ταύτας ἔλαβον γράμματα καὶ περὶ τῆς ἐγέρσεως τοῦ Ὀλύμπου παρὰ τὸν ἀρχηγὸν Διαμαντὴ καὶ παρὰ τοῦ σταλέντος ἐκεῖ πρὸ πολλῶν μηνῶν ὑπασιπτοῦ μου. Καθὼς βεβαιούμαι ἐκ τῶν γραμμάτων τούτων, οἱ Ὀλύμπιοι ἠγέρθησαν μὲ ἐνθουσιασμόν. Πρέπει ὁμῶς καὶ ἡ Διοίκησις νὰ περιβάλῃ τὸν ἐνθουσιασμόν τούτον καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ μετὰ τὴν ταχεῖαν ἀποστολὴν τῶν ζητουμένων ἀναγκάσιων, τὰ ὅποια βλέπετε εἰς τὸ ἴσον (βλ. ἀντίγραφον) τοῦ γράμματός των. Διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους καὶ διὰ τὴν ὑπολήψιν τῆς Διοικήσεως στοχαζόμεθα ἀναγκαῖον νὰ ἐπιταχύνῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τοιούτων ζητημάτων, καὶ νὰ μὴ ἀφίσταται, τοιούτους μάλιστα λαοὺς δυνατοὺς καὶ διὰ τὴν θέσιν των καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ διὰ τὸν ἀριθμὸν, νὰ ψυχραίνονται, ἢ δι' ἐλλείψιν πολεμικῶν ἐφοδίων νὰ πάθωσιν (ὁ μὴ γένῃτο) τί δεινόν. Ἡ ἐγέρσις τῶν Ὀλυμπίων ὠρίσθη πρὸ καιροῦ, καὶ δι' αὐτὴν ἐστάλη ὁ προεπιλεγμένος ὑπασιπτοῦς μου πρὶν ἀκόμῃ συσταθῇ ἡ ἐθνικὴ Βουλὴ. Εἶναι ἄνθρωπος φρόνιμος, εἰρηνικός καὶ ἀπικερδέης τὸν ἐδέχθησαν ὅλοι φιλοφρόνως. Διὰ τὰ ἀναφέρονται ὁμῶς τὰ πάντα ὑπὸ μίαν ἐθνικὴν ἀρχὴν καὶ νὰ συνεχῶνται μετ' αὐτὴν, ὥς ἀπαιτεῖται καὶ τὸ συμφέρον καὶ ἡ δόξα τοῦ ἔθνους, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ τὸν συστήσῃ καὶ διὰ γράμματός της πρὸς τοὺς Ὀλυμπίους καὶ ἰδιαίτερος νὰ πέμψῃ πρὸς αὐτὸν τὰς κοινωφελεῖς διαταγὰς τῆς. Ἄν ἡ Βουλὴ προσέχῃ καλῶς εἰς τὰς περιστάσεις καὶ βουλευθῇ καὶ ἐνεργῇ μετὰ τὸν ἀνιόντα τόνον εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς, καὶ μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην φρόνησιν καὶ ὁμόνοιαν, τὴν ἐλευθερίαν ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους τὴν βλέπω βεβαίαν, ταχεῖαν καὶ ἐνδοξον..... Βλόμενος ἄπασαν ὑγείαν, μένω.

Ἐκ Δαδίου, τὴν 9 Ἀπριλίου 1822

Ὁ Πατριώτης
Δ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Π.

Αὐτ. σελ. 213.

ὑπεράτης Βουλὴ

Ἐν ᾧ ἡτοιμαζόμεν νὰ ἐμβαρκισθῶμεν διὰ τὰ αὐτὸς ἐφθασεν ὁ Χ. Ζαχαρίας μετὰ τὴν προσταγὴν τῆς ὑπεράτης Διοική-

σεως, διὰ ν' ἀπέλθω εἰς Σκόπελον μετὰ τοῦ Ἀρεοπαγίτου Δρόσου νὰ παραλάβωμεν τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα κειμήλια τοῦ Ἀγίου ὄρους ἐπείσθη εἰς τὴν ἐπιταγὴν τῆς Διοικήσεως καὶ αὐριον ἢ μεθαύριον κινεῖται διὰ τὴν Σκόπελον....

Τῇ 18 Ἀπριλίου 1822 ἐκ Λιθάδος

Εἰς τὰς προσταγὰς τῆς ὑπεράτης Διοικήσεως ἐτοιμότητος
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ

Ἀναγγελλόμενος δὲ ὅτι εἰς Λάρισαν καὶ Πάτρας καὶ ἀλλαχοῦ συνεκεντροῦντο στρατεύματα καὶ ὅτι ἐπέκειτο ἐπιθεσις εἰς τὴν Στερεάν, ζητοῦσιν οἱ ἐν αὐτῇ ἀρχηγοὶ Δουβουνιώτης, Γκούρας, Ὁδ. Ἀνδρουτσός, Μπούζουγλος, Νικήτας Σταματελόπουλος καὶ Ἀντ. Κοντοσέπουλος νὰ στείλῃ ἡ Βουλὴ ἐπικουρίας. Τὸ γράμμα των συνοδεύει ὁ Ὑψηλάντης διὰ τοῦ ἐξῆς (σ. 214):

Νοῦμ. 63.

Πανευγενέστατοι βουλευταί,

Τὴν 22 τοῦ παρόντος ἔγραφα πρὸς ὑμᾶς ἐκθέτων τὰ πραχθέντα καὶ συμβάντα τοῦ ἑλληνικοῦ στρατεύματος καὶ παρασταίνων ἑμοῦ τὴν ἀφυσικὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπιταχύνῃται τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀποφασισθείσης Πελοποννησιακῆς δυνάμεως. Γράφω καὶ ἡδὴ περὶ τῆς ἀνάγκης, ἐμπερικλείων καὶ τὸ παρὲν γράμμα τῶν ἐδῶ καπητάνεων, δὲν συμφέρει νὰ δώσωμεν καιρὸν εἰς τοὺς ἐχθροὺς νὰ ἐνδυναμωθῶσι περισσότερον. Ἡ βραδύτης εἰμπορεῖ ἀκόμῃ νὰ προεξηγήσῃ καὶ εἰς τοὺς Ὀλυμπίους ζημίαν καὶ ψυχρότητα... Ἀσπαζόμενος πάντας ἐκ ψυχῆς, μένω

Ὁ πατριώτης

Δ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Π.
Ἐκ Βελίτσας, τὴν 24 Ἀπριλίου 1822.

Ἄλλ' ἤδη λήγοντος τοῦ Μαρτίου μετ' ἐπιτυχὴ μάχην εἰς Κολινδρόν, μετὰ τὴν διείσδυσιν τῶν ἐπανασταστῶν καὶ εἰς τὸν κωνιαροπατημένον κάμπον τῶν Καίλαριον εἰς Γραμματίκοδον καὶ Κατράνισαν, ἀποτυχάνουν οἱ ἐπαναστάται εἰς Καστανιὰν καὶ βαδίζουν μετὰ τὰ γυναικόπαιδα πρὸς τὴν Μηλιὰν καὶ ἀνὰ τὰ Πιέρια ὄρη, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐν σκότει διὰ τοῦ δάσους καὶ πνίγοντες τὰ βρέφη των διὰ νὰ μὴ προδοθῶσιν ὑπὸ τῶν κλαυθουσιῶν των τῇ δὲ 12 Ἀπριλίου ἐκυριεύθῃ ἡ Νιάουσσα καὶ κατεστράφη. Ἐκτοτε καὶ οἱ σωθέντες ἀρχηγοὶ καὶ οἱ ἄπλοὶ πολεμισταὶ διασκορπίζονται εἰς μικρὰς ὁμάδας καὶ πολλοὶ τρέπονται πρὸς νότον συμμεριζόμενοι ἐκεῖ τὰς ταλαιπωρίας τοῦ πολέμου καὶ τὰς δόξας του. Περὶ τῶν στρατηγῶν Διαμαντῇ καὶ Τάσσου (Καρατάσου) διαλαμβάνει τὸ ἐξῆς ἔγγραφο:

Αριθ. 2233.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον πρόεδρον τοῦ
Βουλευτικοῦ,

... α) Ἡ Εὐβοία νὰ κηρυχθῇ νήσος ἀσχετος μετὰ τὴν Στερεάν ἐφ' ὅσον καὶ αἱ λοιπαὶ νῆσοι, ὀργανισμένη ἐσωτερικῶς κατὰ τοὺς νόμους ὑπὸ ἀριθ. 12 καὶ 13 καὶ διακρινόμενῃ εἰς δύο, τὴν ἐπαρχίαν τῆς Εὐρίπου καὶ εἰς δύο ἀντεπαρχίας τῆς Καρύστου καὶ τοῦ Ξηροχωρίου.

β) Οἱ ἐν αὐτῇ δύο Ὀλύμπιοι Διαμαντῆς καὶ Τάσσος, προδιδοθέντες εἰς τὸν βαθμὸν τῆς στρατηγίας διὰ τὰ πολλὰ των προτερήματα καὶ τὰς ἄλλας των ἐκδουλεύσεις, ὁ μὲν Τάσσος νὰ διορισθῇ ἀρχηγὸς τῶν ὁπλων καθ' ὅλην τὴν Κάρυστον, ἥτις περιέχει τὰ δύο τέρτα περίπου τῆς ὅλης νήσου, ὁ δὲ Διαμαντῆς ἀρχηγὸς τῶν ὁπλων τῆς Εὐρίπου καὶ πέντε τῶν ἐκ Νησιωτῶν ἐπαρχιῶν, Ἀνδρου, Θηλαδῆ, Τήγου, Νέξου, Σάμου καὶ Σαντορίνης, ὥστε νὰ στρατολογήσῃ εἰς αὐτάς, καὶ οὕτως ἀφ' ἐνὸς μὲν ἰσχυρὸν στρατιωτικὸν σῶμα νὰ καταστήσῃ ἱκανὸν καὶ τὴν πολιορκίαν τῆς Εὐρίπου νὰ κρατῇ, καὶ ἐξ ἄλλου ἐρχόμενον τὸν ἐχθρὸν νὰ ἀντέχῃ καταπολεμῶν ἀφ' ἐτέρου δὲ ὡς ἀρχηγὸς τῶν ὁπλων νὰ συντελῇ εἰς τὴν εὐταξίαν ἐκστῆς τῶν νήσων διὰ τῶν φροντιστῶν τοῦ πολέμου καὶ λοιπῶν ἀπανταχόσε ὑπαλλήλων του. Τὸ σχέδιον τοῦτο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνεργεῖται, ἐλπίζεται αἶσια νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα, διότι ἥτε Εὐβοία δύναται γλιγωρεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ τυράννου καὶ αἱ Κυκλάδες νῆσοι νὰ ἡσυχάσωσι καὶ ὡς τοιοῦτον τὸ σχέδιον τοῦτο προτείνεται.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα ἐκ πείρας ἐγνώρισε τὰ ὑγιᾶ φρονήματα τῶν εἰρημένων ὅντων Ὀλυμπίων, οἱ ὅποιοι, ἂν χωρὶς καμμίαν ἐγνωμοσύνην ἐνδείξιν ἀπεδείχθησαν καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἀξιοὶ Ἕλληνας, βαθμοὺς ἤδη καὶ ἀξίαν λαβόντες καὶ δύναμιν εἶνε σχεδὸν ἀναμφέβολον ὅτι χρησιμώτεροι ἀναφανίσονται καὶ ὑπερασπισταὶ τῶν νόμων, ἀπὸ τῶν ὁπλῶν τὴν κυριότητα ἐπωφελήθησαν.

Ἐν Ἐρμιόνη τῇ κα' Νοεμβρίου 1822.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ, Ἀντιπρόεδρος

ΙΩ. ΟΡΛΑΝΔΟΣ
Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατίας, Μινιστρος τῶν ἐξωτερικῶν υποθέσεων

Θ. ΝΕΓΡΗΣ

Θραυσθείσης δὲ τῆς ἐπικρατείας ἐν Μακεδονίᾳ οἱ Τούρκοι βαδίζουν πρὸς νότον καὶ ὅτε εἰσέβαλον εἰς Πελοπόννησον, τότε οἱ ἰθύνοντες τὴν ἐπανάστασιν ἐπιδεικνύοντες τὰ δεινὰ τῆς Μακεδονίας, ἵνα προκαλέσωσι τὴν κοινοπραγίαν καὶ ἐν ὁμοιοίᾳ καὶ προθυμίᾳ ἀντίστασιν τῶν νοτίων.

Ὁ Δ. Ὑψηλάντης εἰς προκήρυξίν του πρὸς τοὺς «Ἕλληνας ἀδελφοὺς καὶ κατοίκους τῶν φιλελευθέρων νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους» ἐκπεμφθεῖσαν ἐξ Ἀθηνῶν τῇ 21 Αὐγούστου 1822, παρεμβάλλει καὶ τὰ ἐξῆς: «Γνωρίζετε ὅτι μήτε πλοῦτος, μήτε κτήματα, μήτε ὑπάρχοντα δὲν ἐξισοῦνται μετὰ τὴν ἐλευθερίαν, μετὰ

τὴν ζωὴν τῶν γυναικῶν καὶ παιδίων σας. Ἐχετε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ θλιβερὰ παραδείγματα τῶν δυστυχισμένων ἀδελφῶν μας Χίων, Κασσανδρινῶν, Νιάουστινῶν καὶ ἄλλων, διὰ τὰ ὅποια ἀνατρίχίζετε βέβαια, δόσκις τὰ συλλογίζεσθε. Εἶδετε μετὰ τὰ ἰδιά σας ὁμμάτια τὸν ἀπάνθρωπον Μουσουλμάνον νὰ ἐσχίζῃ καὶ αὐτὰ τὰ ἔμβρυα εἰς τὰς κοιλίας τῶν ἐγκύων!!! Κάτοικοι τῶν νήσων, ποῖον προτύριον, ποῖον μέρος, ἢ ποῖος τόπος, ἢ τί ἄλλο παρὰ τὴν ἀνδρείαν σας δύναται νὰ σᾶς ὑπερασπισθῇ καὶ διαφυλάξῃ; ὅστις εἶνε ἀνάξιός νὰ διαφυλάξῃ τὸν οἶκόν του εἶνε ἀναξιώτερος εἰς τοῦ ἄλλου, καὶ ὁ μὴ θέλων λογίζεται προδότης. . . . (Ὁρα Ἀρχεῖον τῆς Κοινοτήτος Ὑδρας 1778—1832 ὑπὸ Ἀντ. Λιγνοῦ τόμ. 8ος, σελ. 432).

Ἡ δὲ «Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος» διὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Ἀθ. Κανακάρη καὶ τοῦ Μινιστροῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Θ. Νέγρη ἀπευθύνει προκήρυξιν πρὸς τοὺς Πελοποννησίους τῇ 12ῃ Ὀκτωβρίου 1822.

«Πρέπει νὰ τρέξετε τώρα νὰ ἐνωθῇτε μετὰ τοὺς ἀρχηγούς σας. Ἄν ὀλίγον, πολλὰ ὀλίγον ἀκόμῃ κοπιήσῃτε, κερδίζομεν τὸν οὐράνιον σκοπὸν μας ἂν δ' ἀμελήσῃτε ἤδη, καὶ ὅσα ἐκερδήσαμεν χάνονται καὶ νέα δεινὰ ἐπέρχονται» δεινὰ δὲ μετὰ τὰ προηγουμένα διόλου ἀσύγκριτα, δεινὰ ὅμοια μετὰ τῆς Νιαούστης, ὅμοια μετὰ τῆς Χίου, ὅπου, ἀφ' οὗ μὲ βίξι-μπούγιουντισί ἀφῆσαν τὰ ὅπλα οἱ Χριστιανοί, ἀτίμως ἐπιπεσόντες οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως, μικροὺς μεγάλους ἐφένευσαν, ἐξηγδραπέδισαν δὲ γυναῖκας καὶ παῖδια καὶ πωλοῦσι σήμερον εἰς τὰ παζάρια των ὡς σκεύη, τὴν δὲ πολυάνθρωπον Χίον ἀφῆσαν ἐρημὸν. Τοιαῦτα δεινὰ μᾶς περιμένουσι σήμερον, ἂν δὲν προλάβωμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν ὅσα ἐκερδήσαμεν, προσκτώμενοι ὅσα ἀκόμῃ μᾶς λείπουσι».....

Ἀρχεῖον τ. Ἑλλ. Παλιγγεν. τόμ. Α. σ. 340).

Τοιοῦτοτρόπως ὅλη ἡ ἐπανάστασις τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τῶν Σερρών μετὰ τὸν θαυμαστὸν ἀρχηγὸν Ἐμμανουὴλ Παππά, ἡ ὅποια ἔφερε τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν δόξαν εἰς ἑλὰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Χερσονήσου ἐκείνης, γίνεται γνωστὴ μόνον ἀπὸ τὴν ἀξιοθρήνητον μνηεῖαν τῶν Κασσανδρινῶν, τὸ αὐτὸ δὲ γίνεται καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἀττικῆς Μακεδονίας, ἥτις κορυφούται

εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς Νιάουσας. Τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἱδρυθέντος ἐν τέλει τῆς ἐπικρατείας ἐλλ. κράτους δὲν περιέσωσαν ἄλλα ἔγγραφα πλὴν τινων, δημοσιευθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλῆμονος. Τὰ ὅρια τοῦ κράτους πρὸς βορρᾶν ἐτέθησαν εἰς τὴν Ὄθρυν καὶ ὅσοι ἔμειναν ἐξ αὐτῶν ἔμειναν ἀγνωστοί, ἀγνωστότεροι ἀπὸ οἱ ἦσαν ὅτε εἶχον ἐπαναστατήσῃ. Χωριστὸς πολιτικὸς καὶ ἐθνικὸς βίος ἐξελίσσεται πρὸς νότον, ἄλλος δὲ πρὸς βορρᾶν. Οἱ νότιοι εἶνε ἐλεύθεροι, λησμονοῦσι τοὺς συναγωνισθέντας ἀδελφούς των, τοὺς Φιλικούς, ὧν αἱ Πατρίδες ἔμειναν δοῦλοι, λησμονοῦσι τὴν πυρπόλησιν τῶν Κυδωνίων, τὰς σφαγὰς καὶ τοὺς ἀπαγχονισμούς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, ζητοῦσι μάλιστα νὰ κλείσωσιν ἐρμητικῶς τὰ σύνορά των εἰς τοὺς ὑποδούλους καὶ γενναῖοις ζήτημα αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων τοὺς ἐτερόχρονους Ἕλληνας, ἥτοι τοὺς παραμεινάντας ὑποδούλους δὲν δέχονται εἰς τὰς δημοσίας θέσεις, καὶ ἀπολλοῦσιν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὸν ἱστορικὸν τοῦ Γένους Κ. Παπαρρηγόπουλον, διότι ἦτο Κωνσταντινουπολίτης, ἂν καὶ εἶχεν ἀπαγχονισθῇ ὁ πατὴρ του καὶ ὁ θεὸς καὶ ὁ γαμβρός καὶ ὁ ἀδελφός του ὁ δὲ Ζαλοκώστας ἀναγκάζεται νὰ γράφῃ τὸ ποίημά του «αἱ σκῆαι τοῦ Φαλήρου». ἔνθα προσκαλεῖ τοὺς ἐκεῖ πεσόντας συμπολεμιστάς τοῦ Καραϊσκάκη νὰ σηκωθῶν, νὰ περισυλλέξουν τὰ ὅσα των καὶ νὰ φύγουν, διότι ὡς ἐτερόχθονες δὲν εἶνε δεκτοὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὅποιαν ὁμῶς συνηλευθέρωσαν.

Τὰ πράγματα μετεβλήθησαν ἔκτοτε, τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος τὸ αἶσθημα ἀνεξωγογόνθη καὶ ἡ κοινοπραγία ὅλων τῶν τμημάτων τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐπεβλήθη ὑπὸ τῶν πραγμάτων. Οἱ ἐλεύθεροι Ἕλληνες ἐβάστασαν δάρεα διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ ὀνόματος καὶ τὴν προστασίαν τῶν τυραννουμένων ἀδελφῶν των, οὗτοι δὲ ἀνέπτυξαν τὰς ἀρετὰς τῆς φυλῆς, δι' ὧν δολιχοδρομοῦντες διὰ μέσου τῶν Συμπληγάδων τῆς τυραννίας, καὶ τὸν ἐθνισμὸν διετήρησαν καὶ εἰς ὁλκήν ἀκμήν καὶ πρόδον πολιτισμοῦ ἐβάδισαν καὶ τοῦ ἐλευθέρου κράτους στήριγμα ἀπετέλεσαν.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΡΙΜΗΝΟΝ ΤΟΥ 1930

Ο έμπορικος ισολογισμός του πρώτου τριμήνου του 1930 παρουσιάζει εις την εισαγωγήν τὸν δλικὸν ἀριθμὸν τῶν 6.644.8 ἑκατομμυρίων λέϊ καὶ εις τὴν ἐξαγωγήν 5.513.6 ἑκατομμύρια ἐπομένως ἔλλειμα 1.131 ἑκατομμυρίων.

Κατωτέρω ἀναλυτικώτερον δίδομεν τοὺς ἀριθμοὺς τῆς εισαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τῶν ἐτῶν 1929 καὶ 1930 εἰς ἑκατομμύρια λέϊ.

Εἰσαγωγή

ΜΗΝΕΣ	ΕΤΗ	
	1929	1930
Ἰανουάριος	2.470	2.434
Φεβρουάριος	1.652	1.996
Μάρτιος	2.364	2.213
Σύνολον	4.486	6.643

Ἐξαγωγή

ΜΗΝΕΣ	ΕΤΗ	
	1929	1930
Ἰανουάριος	1.750	2.021
Φεβρουάριος	1.033	1.601
Μάρτιος	1.492	1.891
Σύνολον	4.275	5.513

Ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ εισαγωγή ὅπως καὶ ἡ ἐξαγωγή τοῦ τρέχοντος ἔτους παρουσιάζουν ἀρκετὰ μεγάλην αὐξησιν ἐν σχέσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος.

Ἐάν δὲ ἐξετάσῃ κανεὶς τὴν κίνησιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου μόνον ἐν σχέσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος θὰ συμπεράνῃ ὅτι εἶναι πολὺ ἱκανοποιητικόν. Εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως ἡ κατάστασις εἶναι διαφορετικὴ.

Ἐν πρώτοις εἶναι ἐνδιαφέρον ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἡ ἐξαγωγή τῶν σιτηρῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1929 ἦτο ἐξαιρετικῶς μικρὰ λόγῳ τῆς ἐλλεινῆς ἐσοδείας τοῦ 1928.

Ἐάν ἐξαίρεσωμεν τὰ πρῶτα μετὰ τὸν πόλεμον ἔτη δὲν ὑπάρχει ἔτος κατὰ τὸ ὅποιον ἡ ποσότης τῶν ἐξαχθέντων δημητριακῶν καρπῶν νὰ εἶναι τόσον μικρὰ ὅσον κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ 1928 μετὰ τὴν κακὴν συγκομιδὴν τοῦ 1927 ἡ ἐξαγωγή τῶν πρώτων τριῶν μηνῶν τοῦ ἔτους ἦτο πολὺ μεγαλυτέρα τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ ἔτους 1929.

Δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν τὸ γεγονός ἀπὸ τὸν ἐπόμενον πίνακα, ὃ ὁποῖος δεικνύει εἰς τόνους τὴν ἐξαγωγήν τῶν κυριωτέρων δημητριακῶν καρπῶν κατὰ τὸ διάστημα τῶν δύο τούτων τριμήνων.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΤΗ	
	1928	1929
Σίτος	8.858	496
Κριθὴ	44.296	25.355
Ἀραβόσιτος	240.902	36.351

Ἐπομένως ἡ ἐξαγωγή τοῦ πρώτου εξαμήνου τοῦ ἔτους 1929 δὲν ἤμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὅρος συγκρίσεως διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως τῆς ἐξαγωγῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐξαγωγή τῶν πετρελαιοῦχων προϊόντων ἔχει σημειώσει πραγματικὴν αὐξησιν ἐναντι τῶν προηγούμενων ἐτῶν ἀλλὰ δὲν ἰσοφρίζει τὰς τεραστίας ἀπωλείας, αἱ ὁποῖαι προήλθον ἀπ' ἐνὸς ἀπὸ τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ποσότητος τῶν ἐξαγομένων δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἐξ ἄλλου τῶν χαμηλῶν τιμῶν τῶν ἐξαγομένων προϊόντων.

Τὸ ἔλλειμα τῶν 1.131 ἑκατομμυρίων λέϊ ποὺ παρουσιάζει ὁ ἐμπορικὸς ισολογισμὸς τοῦ πρώτου, τριμήνου τοῦ 1930, χωρὶς νὰ εἶναι πολὺ μεγάλο, εἶναι ἐν τούτοις πολὺ σοβαρὸν διὰ τὰ γενικὰ ὁικονομικὰ τῆς χώρας.

Ἐξετάζοντες τῶρα τὰς λεπτομερείας τῆς ἐξαγωγῆς μας συνάγομεν ὅτι ὅλα τὰ προϊόντα παρουσιάζουν ἀξιολόγους αὐξήσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος.

ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ἡ αὐξησις ἡ πλέον ἐνδιαφέρουσα καὶ ἡ πλέον πραγματικὴ ὅπως προαναφέραμεν, εἶναι τῆς ἐξαγωγῆς τῶν πετρελαιοῦχων προϊόντων. Ὁ κατωτέρω πίναξ παρουσιάζει τὴν γενομένην ἐξαγωγήν εἰς τόνους ἀναλυτικῶς, κατὰ τὸ ἀντίστοιχον τρίμηνον τῶν δύο ἐτῶν.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΤΗ	
	1929	1930
Ἀποστάγμα	122.279	226.019
Πετρέλαιον	176.656	175.317
Μάζοτ	229.541	221.991

Ἄν καὶ μόνον ἡ ἐξαγωγή τοῦ ἀποστάγματος παρουσιάζει μίαν αἰσθητὴν ὕψωσιν ἐντὸς τῶν πετρελαίων καὶ τὸ μάξιμου ἔχουν ὑποτιμηθῇ, ἐν τούτοις ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν προϊόντων τοῦ εἶδους τούτου παρατηροῦμεν ἀρκετὰ αἰσθητὴν αὐξησιν.

Ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν εἰδικῶς τὰς ἐξαχθείσας ποσότητας τοῦ ἀποστάγματος κατὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον. Ἀνέρχονται εἰς τὸ σὺνολὸν ποσὸν τῶν 77.574 τόνων (ἐναντι 31.233 τόνων τοῦ Φεβρουαρίου 1929) καὶ 82.668 τόνους τὸν Μάρτιον (ἐναντι 39.792 τόνων τοῦ Μαρτίου 1929).

ΕΞΑΓΩΓΗ ΞΥΛΕΙΑΣ

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγήν τῆς ξυλείας παρατηροῦμεν μίαν ἐλάττωσιν αὐτῆς πρὸς θέρμανσιν καὶ σκιδῶν ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸν κατωτέρω πίνακα ὅπου δεικνύονται αἱ ἐξαχθείσαι ποσότητες κατὰ τὸ διάστημα τῶν πρώτων τριμήνων τῶν ἐτῶν 1929 καὶ 1930, εἰς τόνους.

Τόννοι.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΤΗ	
	1929	1930
Ξυλείας πρὸς θέρμανσιν	122.797	114.718
Σκιδες	141.203	128.013

Ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐξαγωγῆς τῆς ξυλείας πρὸς θέρμανσιν προέρχεται ἀπὸ τὴν μείωσιν τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου (42.297 τόννοι κατὰ τὸ 1929 ἐναντι 31.800 τόνων κατὰ τὸ 1930) καὶ τοῦ Μαρτίου 46.850 τόννοι κατὰ τὸ 1929 ἐναντι 19.982 τόνων τοῦ 1930) Ὁ Ἰανουάριος παρουσιάζει μίαν αὐξησιν σχετικῶς σημαντικὴν διότι ἡ ἐξαγωγή ὑπερέβη ἀπὸ 32.650 τόνους τοῦ 1929, εἰς 52.936 κατὰ τὸ 1930.

ΕΞΑΓΩΓΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΚΑΡΠΩΝ

Ἡ ἐξαγωγή τῶν δημητριακῶν καρπῶν αὐξάνει σημαντικὰ χάρις εἰς τὴν πλουσίαν ἐσοδείαν τοῦ τελευταίου ἔτους. Ἡ κατάστασις τῶν τριῶν πρώτων μηνῶν

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ὁ διοικητὴς τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κ. Γόντικας, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπισκέψιν του πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν παρεκάλεσεν αὐτόν, ὅπως τὸ κράτος ἀποδώσῃ εἰς τὴν τράπεζαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς προκηδοτέσεως.

Ὁ κ. Μαρῆς ὑπεσχέθη ὅτι ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς τραπεζῆς τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐκ 250.000.000 δραχμῶν.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν χορήγησιν νέων καλλιεργητικῶν δανείων εἰς τοὺς ἀγρότας, πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν, ὅπως συντόμως καὶ ἀσφαλῶς χορηγήσῃ δάνεια εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀγροτῶν, οἱ ὅποιοι συνεπίστει πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις των, θὰ ἐφοπλίσουν τὰ πρὸς αὐτὴν χρέη των ἐντὸς τῶν προσεχῶν μηνῶν Ἀγούστου καὶ Σεπτεμβρίου.

Ἐπίσης διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας μέλη συνεταιρισμῶν θὰ πορευθῶσιν νέων καλλιεργητικῶν δανείων καὶ εἰς περιπτώσιν ἐργητικῶν δανείων, οἱ ὅποιοι συνεπίστει πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις των, θὰ ἐφοπλίσουν τὰ πρὸς αὐτὴν χρέη των ἐντὸς τῶν προσεχῶν μηνῶν Ἀγούστου καὶ Σεπτεμβρίου.

Συνήλθεν ἡ ἐπὶ τῆς συγκέντρωσεως ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ρυθμίσῃ διάφορα ζητήματα σχετικὰ μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῆς κριθῆς.

Τὸ γιουγκοσλαβικὸν ἐπιμελητήριον Βελιγραδίου ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν ὅπως εἰς τὸ ἔξῃς ἡ Σερβία προμηθεύσῃ τὸ ἄλας ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὀχι ἀπὸ τὴν Τουρκίαν ὡς μέχρι σήμερον. Σχετικῶς προσέβη εἰς τὰ κατὰλληλα διαβήματα διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς καὶ τὴν παροχὴν ἐυκολιών εἰς τὴν πληρωμὴν.

Ληγουσῆς τῆς ἰσχύος τοῦ ὑφισταμένου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας προσωρινοῦ συμβατικοῦ καθεστώτος, ἀντὶ ἀλλαγῆς ἑκείνου μεταξὺ κ. Μιχαλακοπούλου καὶ τοῦ ἐνταῦθα προσβεβητοῦ Ἐνὸς βέη ἐπιστολαί, δι' ὧν τὸ καθεστὼς τοῦτο παρατείνεται ἐπὶ ἑν εἰσέτι ἐξάμηνον.

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Σμύρνης πρὸς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ἡ νέα ἐσοδεία τῆς Σουλτανίνας προσβλέπεται κατὰ τὴν ποσότητα μικρότερα τῆς περυσινῆς διότι τὸ ἀνοιγνὰ τῶν ἀμπέλων (ἡ γέννα) ὑπῆρξεν εἰς τινὰς περιοχὰς ἐλαττωματικόν Αἰ κατ' Ἀπρίλιον

τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἰδίους μῆνας τοῦ ἔτους 1929 παρουσιάζεται ὡς ἐξῆς εἰς τόνους.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΤΗ	
	1929	1930
Σίτος	496	11.730
Σίκαλις	255	736
Βρώμη	29	11.979
Κριθὴ	25.356	114.937
Ἀραβόσιτος	36.351	192.178

Ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς ἐξάγεται, ὅτι ἐντὸς κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1929 ἡ ἐξαγωγή τοῦ σίτου καὶ τῆς βρώμης ἦτο σχεδὸν ἀνύπαρκτος παρουσιάζει ἀντιθέτως κατὰ τὸ 1930 ἀριθμοὺς σχετικῶς ὑψηλοῦς, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐν τούτοις ἀπείρως κατώτεροι τῆς δυνατότητος τῆς ἐξαγωγῆς μας διὰ τὰ γεωργικὰ μας προϊόντα.

Εἰς τὸ σύνολον τῆς εἰς ζῶα ἐξαγωγῆς μας εἰδικῶς οἱ βόες καὶ οἱ χοῖροι κατέχουν πολὺ σημαντικὴν θέσιν. Οἱ πρῶτοι παρουσιάζουν ἕνα ἀριθμὸν ἀπὸ 28.141 κεφαλὰς διὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1930, ἐναντι 19.363 κεφαλῶν διὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1929 καὶ οἱ χοῖροι 17.789 κεφαλὰς ἐναντι 31.491.

Βουκουρέστι

ARGUS

πεσοῦσαι θροχαὶ ὠφέλησαν τὰς ἀμπέλους πλείστων περιοχῶν, αἱ συνεχομένης δὲ κατὰ τὰ τέλη Μαΐου καὶ ἀρχὰς Ἰουνίου ἀνησυχῶσαν τὸν γεωργικὸν κόσμον ἐκ φόβου, ἐμφανίσεως τοῦ περονόσπορου.

Καὶ εἶπε μὲν ἀληθὲς ὅτι εἰς τὰς περιοχὰς Φιλαδέλφειας, Κασσαμπᾶ καὶ Νυμφαίου ἐμφανίσθη ὁ περονόσπορος, ἀλλ' ἡ ἀσθένεια δὲν ἔλαβεν ἐπέκτασιν ὡς ἐγκαιρῶς καταπολεμηθεῖσα.

Ὅπως αἱ ἐπὶ τῆς νέας ἐσοδείας προβλέψεις ἀναβιβάζουν αὐτὴν, πλὴν ἀπρόσπτον, εἰς 800 μέχρι 900 χιλιάδων κανταρίων ἐναντι 1.150.000 τῆς περυσινῆς.

Ὁ κ. Βενιζέλος εἰς συνομιλίαν τοῦ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ἐτόνισεν, ὅτι ἀποδοῖκε ἐντελῶς ἰδιαίτεραν σημασίαν εἰς τὴν ἰσχυροῦσαν ἐλευθερίαν ζώων τοῦ λημέρος Πειραιῶς, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλὴν λειτουργίαν, τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ παράσῃ ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξιν τῆς, πεπεισμένη ὅτι ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ νεαροῦ θεσμοῦ ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ καὶ τὸ γενικώτερον μέλλον τοῦ Πειραιῶς.

Κατὰ τὸν γνώμην τῶν εἰδικῶν ἡ ἐναρξὶς τῆς λειτουργίας τῆς ἐλευθερίας ζώων εἰς τὸν Πειραιᾶ θὰ δώσῃ νέαν ζωὴν εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ λημέρος διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου ἐπὶ πλέον δὲ θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὸν ἐμπορικὸν κόσμον τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ὃ ὁποῖος θὰ δύναται νὰ ἀφίξη τὰ ἐμπορεύματα τοῦ εἰς τὴν ἐλευθερίαν ζώων ἀντὶ νὰ τὰ ἀποθηκεύῃ εἰς ἰδιωτικὰς ἀποθήκας.

Ειδήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Βαλκανικὴν

— Ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας συνεστήθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Κ. Κουρουνιώτη τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος, Γ. Οἰκονόμου, καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου, Ν. Μπαλάνου διευθυντοῦ ἀναστηλώσεως τοῦ Παρθενῶνος, Α. Ὁρλάνδου διευθυντοῦ ἀναστηλώσεως ἀρχαίων μνημείων, Μ. Κριεζῆ, Α. Ζάχου, Κ. Δημητριάδου διευθυντοῦ σχολῆς καλῶν τεχνῶν καὶ Ζ. Παπαντωνίου διευθυντοῦ ἐθνικῆς πινακοθήκης, ἡ ὁποία θὰ κρίνῃ τὰ σχέδια τῶν νέων μουσείων καὶ τῆς ἐπεκτάσεως καὶ διαρρυθμίσεως τῶν ὑπαρχόντων.

— Ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ἰσπανίας δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ζητεῖ τὴν ἀδείαν καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ὅπως ἰδρυθῇ εἰς τὸ πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἔδρα τῆς ἰσπανικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης. Ἡ ἰσπανικὴ κυβέρνησις προσφέρει τὰ καλύπτει τὰ ἔξοδα μισθοδοσίας τοῦ καθηγητοῦ. Ὁ Ἰσπανὸς πρεσβευτὴς ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ἀναφέρει τὸ γεγονός ὅτι ἔδρα τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης ἰδρυθῆσαν εἰς ἰσπανικὰ πανεπιστήμια, εἰδικῶς δὲ εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βακελώνης ὅπου ἀπὸ τοῦ 1928 συνεστήθη ἔδρα νεοελληνικῶν σπουδῶν.

— Μὲ τὸ ὑπερρωστικὸν «Ἐδισσων» ἔφθασαν εἰς τὸν Πειραιᾶ ἑκατὸν Ἑλληνόπαιδες ἐξ Ἀμερικῆς ἐρχόμενοι διὰ πρῶτην φορὰν νὰ ἐπισκεφθῶν τὴν Ἑλλάδα μαζὺ μὲ τοὺς γονεῖς των καὶ τοὺς διδασκάλους των, ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ὁποίων εἶνε ὁ κ. Γ. Ἰατρίδης, πρόεδρος τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου «Ἀθηνᾶ». Ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἀνῆλθον ὅπως εὐχρηστοῦν τὸ «καλὸς ὥρισαν» εἰς τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποία ἔσονται ἑλληνικὰς καὶ ἀμερικανικὰς σημαίας, ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου. Ἐξεφωνήθησαν δὲ ἐνθουσιῶδεις λόγοι.

Μετά ταῦτα, τὰ παιδιὰ καὶ οἱ γονεῖς των, ἀποβιβασθέντες, μετέβησαν εἰς τὸ Δημαρχεῖον Πειραιῶς, ὅπου τὰ ἐδέχθη ὁ Δήμαρχος κ. Τ. Παναγιωτόπουλος ἐκφωνήσας θερμὸν λόγον καὶ τόνισας τὴν χάριν, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ μήτηρ Ἑλλάς δέχεται τὰ ξενητεμένα τέκνα της.

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προσεχοῦς Ἀ' Βαλκανικῆς Διασκέψεως, ἡ Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ αὐτῆς, προκηρύσσει διαγωνισμόν πρὸς σύνθεσιν ποιήματος, τὸ ὁποῖον μελοποιούμενον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς Βαλκανικὸς Ὕμνος.

Θέμα τοῦ ποιήματος θὰ εἶναι ἡ ἰδέα τῆς Βαλκανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἐνώσεως.

Τὸ ποίημα πρέπει νὰ διαριθῇ εἰς μικρὰς στροφάς, ὅχι περισσότερας τῶν ἑξ ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη καὶ ἡ τρίτη,

τοῦλάχιστον, νὰ ἔχουν τὸν αὐτὸν ἀκροβῶς τονισμὸν, οὕτως ὥστε νὰ μὴ δυσκολεῖται ἡ μελοποίησις.

Τὸ χειρόγραφον πρέπει νὰ παραδοθῇ τὸ βραδύτερον τὴν 31ν Αὐγούστου, ἐντὸς φραζέλλου κλειστοῦ.

Ὡς ἐπαθλὸν τοῦ βραβευθησομένου ποιήματος ὁρίσθησαν δραχμαὶ δέκα χιλιάδες.

— Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὁ διακανονισμὸς τοῦ ζητήματος τῶν χρεῶν τῶν ἰσπανικῶν, προσφύγων ἀνεβλήθη διὰ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον, εἰς τρόπον ὥστε ἐν τῷ μεταξύ νὰ συγκεντρωθῶν πάντα τὰ σχετικά στοιχεία.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἐπιστρέφων ἐξ Εὐρώπης, θὰ καλέσῃ εἰς εἰδικὴν σύσκεψιν τοὺς ἀρχηγούς τῶν κομμάτων, ἵνα ἐν κοινῇ συνεννοήσῃ ληφθῶν σχετικά ἀποφάσεις.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς προσέθεσεν ὅτι κατὰ τὴν μετὰ κ. Ἐντυ συνεργασίαν ἐνηρμονίσθησαν πλήρως αἱ ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ε.Α.Π. ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Κατὰ τὰς πληροφορίες μας ὁ κ. Ἐντυ παρουσίασεν εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν πλήρεις στατιστικὰς τῶν δαπανηθέντων μέχρι τοῦδε ὡς καὶ τῶν ἀπαιτούμενων διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων, τὰ ὁποία προβλέπεται ὅτι θὰ ἀνέλθουν εἰς δύομιση περίπου ἑκατομμύρια λιρῶν.

— Κατὰ τὰς πληροφορίας, αἱ ὁποῖαι συγκεντρώνονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν προσεχῇ ἐκθεσιν τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ πανελλήνιον χαρακτήρα, θὰ εἶναι εὐρύτατη.

Εἰς τὰς ἔδρας τῶν διαφόρων νομαρχικῶν ἐσχηματίσθησαν εἰδικὰ τοπικὰ ἐπιτροπὰ ἀποτελούμεναι ἐκ βιομηχάνων, ἐμπόρων, προέδρων γεωργικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων, αἱ ὁποῖαι ἀφ' ἐνὸς φροντίζουν διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἐκλεκτοτέρων προϊόντων ἐκάστης περιφερείας, ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν οἰκονομικῶν μέσων πρὸς ἀποστολὴν τῶν ἐκθεμάτων.

Ἐξασφαλισθῇ σημειωτέον μέχρι τοῦδε ἡ ἐπίσημος συμμετοχὴ εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν τῆς Θεσσαλονίκης τῆς Νοτιοσλαβίας, Βουλγαρίας, Οὐγγαρίας, Ἀλβανίας, καὶ Ἰαπωνίας κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα θὰ γίνῃ καὶ εἰδικὸν γερμανικὸν περίπτερον, τὸ ὁποῖον θὰ περιλάβῃ τὰ προϊόντα τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας.

— Θὰ ἀναχωρήσῃ ἐντὸς τῶν προσοχῶν ἡμερῶν δι' Ἀγκυρὰν, ἡ ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία, ἥτις θὰ διεξάγῃ εἰς τὴν τουρκικὴν πρωτεύουσάν τας συνεν-

νοήσεις διὰ τὴν συνόμολόγησιν τῆς προξενικῆς καὶ ἐμπορικῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Τουρκίας. Ἐπίσης θὰ καταρτισθῇ ἐν Ἀγκυρᾷ καὶ ἡ σύμβασις τῆς ἐγκαταστάσεως, δι' ἧς, ὡς γνωστόν, θὰ ὁρίζεται ὅτι μέχρι μὲν τοῦ 1931 θὰ ἰσχύῃ τὸ καθεστὸς τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης, ἀπὸ δὲ τοῦ 1931 θὰ παραχωρηταί εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ εἰρήρα τοῦ μάλλον εὐνοουμένου κράτους.

Ἡ ἀντιπροσωπεία, ἥτις πρόκειται νὰ μεταβῇ εἰς Ἀγκυρὰν, θὰ εἶναι διμελὴς καὶ θ' ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑνα ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἑνα ἀντιπροσωπὸν πιθανώτατα, τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων.

— Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμφωνίαν περὶ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσοπλίας, ὡς πληροφοροῦμεθα ἐγκύρως, αἱ σχετικαὶ συζητήσεις θὰ γίνωνται πιθανώτατα κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου εἰς Ἀγκυρὰν κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον.

— Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Πρεσβείας, δύο ἀγνωστοὶ ἐνοποιοὶ ἐλήστευσαν παρὰ τὸ χωρίον Ἀνώγι τῆς Φιλιππιάδος τὸν ποιμένα Σ. Κωνσταντῆν καὶ τὸν υἱὸν του Λάμπρου ἀφαιρέσαντες παρ' αὐτῶν 1000 δραχ. Οἱ λησταὶ ἐκακοποιήσαν τοὺς ληστευθέντας, ἡ κατάστασις δὲ τοῦ γέροντος Κωνσταντῆ εἶνε σοβαρά.

— Τὴν 24 Ἰουλίου περὶ τὴν 1 μ. μ. ἔγινε μὲ ἐπισημότητα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν κυρώσεων τῆς ἑλληνοτουρκικῆς οἰκονομικῆς συμφωνίας. Τὸ σχετικὸν πρακτικὸν ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μιχαλακοπούλου ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἐτέρου τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας Ἐνὶς βέη.

Κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν παρίσταντο ὁ πρῶτος γραμματεὺς τῆς τουρκικῆς πρεσβείας Ζεκή βέης, ὁ ἀναπληρὸν τὸν γενικὸν διευθυντὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πρεσβευτὴς κ. Σιδακίης, ὁ διευθυντὴς τοῦ α' πολιτικοῦ κ. Σακελλαρόπουλος καὶ ὁ τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου κ. Καψάλης.

— Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων διοργανώνει κατὰ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου ἐκθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐνδυμασίας, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ παρουσιάσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐθνικῆς μας ἐνδυμασίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον.

Ἡ Ἐκθεσις αὕτη κατὰ παράκλησιν τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως θὰ ἀποτελέσῃ ἰδιαίτερον τμήμα τῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισίας καὶ Πανεπιστημίου μέγαρον Ἀθανασοῦλη Ἐκθέσεως τῶν ἐξ Βαλκανικῶν λαῶν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον συνερχομένης Ἀ' Βαλκανικῆς Διασκέψεως.

Ἐπειδὴ φιλοδοξεῖ τὸ Λύκειον χάριν ἐθνικῶν σκοπῶν, νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἐκθεσιν αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτεραν ποικιλίαν τοπικῶν ἐνδυμασιῶν, παρακαλεῖ τοὺς κατόχους αὐθεντικῶν ἐνδυμασιῶν, ὅπως εὐαρεστηθῶσι νὰ ἀποστελλοῦν αὐτὰς εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Λυκείου (Ἀμαλίας—Περικλίου 1) εἴτε πρὸς πώλησιν, εἴτε καὶ ἀπλῶς

πρὸς ἔκθεσιν. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων θὰ φέρῃ τὴν εὐθύνην διὰ τὰ ἀποστελλόμενα ἐκθέματα, τὰ ὁποῖα θὰ παραλαμβάνῃ ἐπὶ ἀποδείξει.

Συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν τῆς Ἐκθέσεως, οἱ Ἐκθέται δὲν θὰ ἐπιβαρυνθῶν με πληρωμὴν ἀσφαλείας πύρως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκθέσεως, οὔτε θὰ κρατηθῶν ποσοστὰ ἐπὶ τῆς τυχόν πωλήσεως τῶν ἐκθεμάτων των. Ἐκθέματα γίνονται δεκτὰ μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου.

— Κατόπιν εισηγήσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἀπεφασίσθη ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν νομικὴν καὶ ἱατρικὴν σχολὴν.

Συμφώνως πρὸς τὰς κυβερνητικὰς ἀποφάσεις θὰ φοιτήσουν ἐφέτος ὡς πρωτοετείς εἰς τὴν νομικὴν σχολὴν Ἀθηνῶν 500 εἰς τὴν νομικὴν Θεσσαλονίκης 200, εἰς τὴν ἱατρικὴν 250 καὶ εἰς τὸ ὁδοντοιατρικὸν σχολεῖον 75.

— Ἀγγέλλεται ἐκ Σόφειας, ὅτι, κατὰ τὰ βουλγαρικὰ φύλλα, ξένοι, καὶ ἰδίως ἀμερικανικοὶ οἰκονομικοὶ ὄμιλοι, δεικνύουν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ βουλγαρικὰ δάση, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ χορηγήσουν δάνειον.

— Πρόκειται νὰ φθάσῃ εἰς Σόφειαν ἐξ Ἑλβετίας, ὁ κ. Καρπονιέ, διεθνὴς ἐμπειρογνώμων ἐπὶ τῶν δασῶν, διὰ νὰ μελετήσῃ τὴν κατάστασιν τῶν βουλγαρικῶν δασῶν καὶ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἐκθεσιν. Ἀναμένεται ἐπίσης καὶ ἐμπειρογνώμων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἀγγλίας.

— Πρὸ τῆς ἀναχωρίσεως τοῦ κ. Βενιζέλου συνεκροτήθη εἰς Κηφισίαν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ σύσκεψις, καθ' ἣν, μετεγρόντων τῶν ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας, τοῦ ὑπαρχικοῦ τοῦ Ἐπιτελείου τῶν προΐσταμένων τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν συνεζητήθη τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς τῶν σιδηροδρόμων Βεροίας—Καλαμπάσας.

Ἀπεφασίσθη τελικῶς, ὅπως πρὸς πληρετέραν ἐξυπηρέτησιν τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, ἡ σιδηροδρομικὴ αὕτη γραμμὴ κατασκευασθῇ εὐρείᾳ (συνήθους διαμετρήσεως), ἀλλ' ἂν ἀπὸ Καλαμπάσας διὰ Κοζάνης εἰς Σόφοβις, ἀντὶ τῆς ἀρχικῆς ἀποφάσεως, ὅπως φθάσῃ μέχρι Βεροίας.

Ἡ κατάσκευθ τῆς γραμμῆς θὰ γίνῃ ὡς γνωστόν, ὑπὸ τῆς Βελγικῆς Ἐταιρείας μέχρις, ἐννοεῖται, τοῦ ποσοῦ τῶν 10 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, τὰ ὁποῖα ἀνέλαβεν νὰ δαπανήσῃ αὕτη. Ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξέσῃ ἐπειτα τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ὅλου ἔργου.

Τὸ ἔργον ὑπολογίζεται, ὅτι θὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν περίπου.

— Κατὰ πληροφορίας ἐκ Κερκίρας, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῆς πόλεως ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν πολυμελοῦς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν συλλογὴν ἐράνων πρὸς ἀνέγερσιν ἀνδριάντος τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Θεοτόκη ἐν τῇ γενετείᾳ του.

— Ὁ σύνδεσμος ἐκδρομῶν «Ὑπαίθριος Ζωή» ὁργανώνει δεκαπενθήμερον ἐκδρομὴν τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τοῦ Αὐγούστου καὶ τὴν πρώτην ἐβδομάδα τοῦ Σεπτεμβρίου.

Οἱ ἐκδρομῆς θὰ ἐπισκεφθῶν τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν, τὴν περιοχὴν τῶν λιμνῶν Πρέσπας καὶ Ἀχρίδος τῆς Νοτίου Σερβίας, τὴν ἀλβανικὴν Κορυτσᾶν, τὴν ὁρεινὴν περιοχὴν τῆς Κονίτης τῆς Ἡπείρου καὶ θὰ καταλήξουν με τριήμερον παραμονὴν εἰς Κέρκυραν.

Ὁ σύνδεσμος θ' ἀναλάβῃ τὴν ἐκδοσιν συλλογῶν διαβατηρίων διὰ τὴν διέλευσιν τῶν ἐκδρομῶν ἐκ Νοτιοσλαβίας καὶ Ἀλβανίας.

— Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Βουλγάρου πρῶθυπουργοῦ κ. Λιάπσεφ εἰς Βουδαπέστην, αἱ Οὐγγρικοὶ ἐφημερίδες θεωροῦν πιθανὴν τὴν σύναψιν τῆς συνθήκης φιλίας μεταξὺ Οὐγγαρίας καὶ Βουλγαρίας. Ὁ κ. Λιάπσεφ μετὰ τῶν ἄλλων ἐδήλωσεν, ὅτι πιθανὸν ἡ Βουλγαρικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐγκρίνῃ τὸ σχεδίων περὶ συνάψεως βαλκανικοῦ γεωργικοῦ συναπισμοῦ πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν.

— Ἡ ἐφημερίς «Ζνάμε» σχολιάζουσα τὸ ἀποφασισθὲν καὶ ἐγκαταλειφθὲν κατόπιν ταξιδίου τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας Γρηγόρ Βασίλεφ εἰς Ἀθήνας μετὰ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἀντιπροσωπείας, ἐκφράζει τὴν ἀγανάκτησιν τῆς διότι ὁ ὑπουργὸς ἀνήγγειλεν ἐπισήμως τὸ ταξίδιον του πρὶν ἢ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως του. Ἡ «Ζνάμε» καίζει τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ Βουλγάρου ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, τοσοῦτο μάλλον καθόσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶχε λάβει ὅλα τὰ μέτρα τῆς διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐξαιρετικῶς θερμὴ ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τῶν Βουλγάρων βουλευτῶν.

— Ἡ ἐφημερίς «Μίρ» δημοσιεύει ἀφ' ὅρου ἀπεριφράστως ἐπιθετικὸν ἐναντίον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μολάφ, τὸν ὁποῖον κατηγορεῖ ὅτι διὰ τῆς ἀτυχοῦς αὐξήσεως τοῦ τελωνιακοῦ δασμολογίου ἐπικράτεσε τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος καταγγελλομένης ἐμπορικῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Βουλγαρίας, ἡ ὁποία θὰ ὑποστῇ ὅλας τὰς συνεπειάς. Ἡ «Μίρ» συνιστᾷ τὸν ἄμεσον διακανονισμὸν τῶν ἑλληνοβουλγαρικῶν διαφορῶν.

— Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις θ' ἀντιπροσωπεύθῃ εἰς τὸ 1^{ον} Διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν Συνέδριον τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἀνδρέου Πρωτίτι καὶ δρος Κράστιν Μιάτσεφ.

Ὁ πρῶτος θὰ κάμῃ, γεωμανστὶ διαλέξιν περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Βουλγαρίας κατὰ τὸ ἔτος 1259.

— Εἰδήσεις ἐκ Βελιγραδίου ἀναφέρουν, ὅτι ἐγκατεστάθη μετὰ πάσης ἐπισημότητος ὁ νέος Πατριάρχης τῆς Σερβίας Βαρνάβας εἰς τὸ Πέτε, παλαιὰν ἔδραν τοῦ σερβικοῦ Πατριάρχτου.

— Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος παρέστη εἰς τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῆς ἀναμνηστικῆς πλακῆς πρὸς τιμὴν τῶν 138 ἱατρῶν τοῦ σερβικοῦ στρατοῦ, οἵτινες ὑπῆρξαν θύματα καθήκοντος διακοῦν-

τος τοῦ βαλκανικοῦ καθὼς καὶ τοῦ τελευταίου μεγάλου πολέμου.

Μεταξὺ τούτων εἶνε καὶ πολλοὶ ξένοι ἱατροὶ ἐλθόντες εἰς Σερβίαν νὰ παρὰσχουν τὴν συνδρομὴν των.

— Πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ἔθνικοι λόγοι ἐπιβάλλουν νὰ μὴ κρημινισθῇ καὶ ἐξαφανισθῇ ἡ οἰκία τοῦ ναυάρχου Κανάρη, ἡ ὁποία ἐξετέθη ἐσχάτως εἰς δημοπρασίαν, ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ Κράτος ἀγοράσῃ τὴν οἰκίαν αὐτήν.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανάρη θὰ ἐγκατασταθῇ Μουσεῖον ἀφιερωμένον εἰς τὸν πυρπολητὴν καὶ ἄλλους ναυτικούς ἥρωας τῆς Ἐπαναστάσεως.

— Ἀνεκαλύφθη μεγάλη κατάχρησις ὑπαλλήλων τοῦ Τουρκικοῦ Θησαυροφυλακείου, οἵτινες ἔδωσαν εἰς κυκλοφορίαν πολλὰ χαρτονομίσματα ἀποσυνθέντα ἐκ τῆς κυκλοφορίας καὶ ὠφελήθησαν οὕτω 92 ἑκατομμύρια τουρκικῶν λιρῶν. Ἐνηργήθησαν πολλαὶ συλλήψεις.

— Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Τιράνων, ἡ ἀλβανικὴ κυβέρνησις ἀπαντῶσα εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. Μπριάν ἐδέχθη τὴν πρότασιν περὶ συνάψεως συνομισημάτων τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὸ σχεδίων τοῦτο μὴ παραβλάψῃ τὴν δρᾶσιν καὶ τὴν ἐπιρροὴν τῆς Κ.Τ.Ε. Ἡ ἀλβανικὴ κυβέρνησις προτείνει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦδε ἡ ἐξέτασις τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων διὰ νὰ διευκολυνθῇ κατόπιν ἡ λύσις τῶν πολιτικῶν ζητημάτων.

— Κατὰ τὴν ἐσχάτως διενεργηθεῖσαν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ ἡ Ἀλβανία παρουσίασε σημαντικὴν αὐξήσιν. Ὁ πληθυσμὸς, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1923 ἦτο 835 χιλ. ἤδη ἀνῆλθεν εἰς 1.003.077 κατοίκους. Ἀλλὰ ἡ αὐξήσις αὕτη εἶναι ἐν μέρει φαινομενικὴ, ὀφειλομένη εἰς τὴν καλὴν ἐνέργειαν τῆς ἀπογραφῆς, λόγῳ τῆς ὁποίας οὐδεὶς σχεδὸν διεφυγε, ἐνῶ κατὰ τὴν προηγουμένην ἀπογραφὴν ὑπῆρξαν πολλοὶ οἱ ἀδήλωτοι.

Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ἀντιθέτως πρὸς ὅτι συμβαίνει εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Ἀλβανίαν πλεονάζουν οἱ ἄρρενες. Εἰς τὴν πόλιν Κορυτσᾶν λ. χ. ἐπὶ ὀλίγου πληθυσμοῦ 22.787 κατ. οἱ ἄρρενες εἶναι 12.217, ἢτοι κατὰ 1.647 περισσότεροι ἀπὸ τὰς θήλειες. Τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὸ ὅτι ὁ ἄρρεν πληθυσμὸς τῆς Ἀλβανίας δὲν ἐδεκαπλήσθη κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ 50 χιλ. γυναῖκες τοῦ περισεύοντος εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς τὸ λάβουν ὑπὸ σημειώσεις· εἰς τὴν Ἀλβανίαν περισσεύουν ἰσάριθμοι σχεδὸν γαμπροί.

— Εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐκτὸς τοῦ ἐθνικοῦ νομισματοῦ, κυκλοφοροῦν καὶ τὰ ἀργυρὰ φράγκα τῆς λατινικῆς νομισματικῆς ἐνώσεως, τὰ ὁποῖα λέγονται μὲ ἐν ὄνομα «κορώνες». Ἡδὴ ὁμοῦς ἡ καθημερινὴ πώσις τῆς κορώνας, ἡ ὁποία ἐντὸς μηνὸς σχεδὸν, ἀπὸ 60 κατὰ χιλιοσὺν εἰκοσοφράκων, ἀνῆλθεν εἰς 84, δημιουργεῖ μεγάλας δυσχερείας εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ προξενεῖ ἀρκετὰς ζημίας εἰς τὴν ἀγορὰν, ὡς ἐκ τούτου δὲ

ΝΕΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

— Ένα από τα πρώτα ζητήματα, με το όποιο θα ασχοληθώ ή «Μακεδονική Εκπαιδευτική Έταιρεία» από του προσεχούς Σεπτεμβρίου θα είναι η ίδρυσις εξωραϊστικών συλλόγων όπου είναι δυνατόν.

Πρός τούτο θα αποσταλή ειδική εγκύκλιος προς όλους τους διευθυντάς των σχολείων και τους Προέδρους Κοινοτήτων της Μακεδονίας και Θράκης.

— Είς την εγκύκλιον θα περιέχονται οδηγίαι σχετικαί με την οργάνωσιν και διοίκησιν των συλλόγων αυτών, οι οποίοι αργότερα θα συστηματοποιηθούν και θα οργανωθούν κατά νομούς ή επαρχίας.

Τὰ γραφεῖα τῆς «Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας» μετεφέρθησαν ἐκ τῆς ὁδοῦ Ἐδουάρδου Αὐτῆς 14 εἰς τὴν ὁδὸν Θεσσαλίας 12.

Τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Ἀντ. Χρηστομάνου, ποὺ δημοσιεύθη εἰς τὰς «Νέας Χώρας» με τίτλον «Πῶς πρέπει νὰ περιποιηθῶμε τὸ σπίτι μας, τὴν Ἑλλάδα» ἔκαμε ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας. Τὸ ἔσχαλλας ὁ ἡμερήσιος τύπος τῶν Ἀθηνῶν, τὸ εἶδε καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ, τῆς ὁποίας ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Κ. Μελάς με ἔγγραφον συνεχάρη τὸν κ. Πρόεδρον καὶ μαζὺ τοῦ ἔξέφρασε τὰς εὐχαριστίας τοῦ Ὄργανισμοῦ. Τὸ σχετικὸν ἔγγραφον λέγει :

Ἀξιότιμε Κύριε,

Μετ' ἰδιαίτερας εὐχαρίστησεως ἀνεγνώσαμεν εἰς τὸ περιοδικὸν «Νέαι Χώραι» τὸ ἀξιόλογον ἄρθρον ὑμῶν «Πῶς πρέπει νὰ περιποιηθῶμεν τὸ σπίτι μας, τὴν

μελετᾶται ἡ ἄρσις ἐκ τῆς κυκλοφορίας τῶν ξένων τούτων νομισμάτων.

— Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Τιράνων, ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ δικαστηρίου κατεδικάσθησαν τρεῖς Ἕλληνες εἰς 12 καὶ 8 ἐτῶν φυλάκισιν διότι ἔδωκαν ἐπιστολάς διὰ τὴν ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως πληρωμὴν τῶν διδασκάλων τῶν σχολῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ἀλβανίᾳ μειονότητος.

Ἡ καταδίκη τῶν ἀνωτέρω προκρίτων ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν πανικοῦ καὶ εἰς τὴν τρομοκρατίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐν Ἀλβανίᾳ.

Ἑλλάδα» καὶ σπεύδωμεν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως δεχθῆτε τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχαριστίας τοῦ ἡμετέρου Ὄργανισμοῦ διὰ τὴν μετὰ τήσιν προσοχῆς ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τούτων. Διὰ τὰ ὁποῖα ἰδιαίτερος ἐνδιαιρέται ὁ Τουρισμός.

Δυστυχῶς ἡ ἡμετέρα Ὄργανωσις εἶνε νεαρὰ εἰσέτι καὶ δὲν ἔχει ἀκόμη ἐξαπλωθεῖ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, καταβάλλεται ὅμως ὑπὸ ταύτης πᾶσα προσπάθεια, ὅπως διὰ τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν τουρισμοῦ, ἀναπτυχθῇ βαθμὴδὸν τὸ Τουριστικὸν πνεῦμα καὶ κατανοηθῇ ἡ ἀνάγκη τοῦ εὐπρεπισμοῦ καὶ τῆς ὁργανώσεως ὁλοκλήρου τῆς χώρας.

Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ «Μακεδονικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία», τῆς ὁποίας ἡ θράσις εἶνε τόσο γνωστὴ, προθυμοποιεῖται νὰ ἐνισχύσῃ τὴν σχετικὴν προσπάθειαν διὰ τῆς ὁργανώσεως, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ, ὁ ἡμέτερος Ὄργανισμός θεωρεῖ καθήκον τοῦ νὰ δηλώσῃ ὅτι, διὰ τὴν ἰδρυσιν τῶν ὅφ' ὑμῶν προτεινομένων «ἐξωραϊστικῶν Συλλόγων».

Πρὸς τούτο ἀνέβησεν εἰς τὸν Τμηματάρχην αὐτοῦ κ. Στ. Χιλιαδάκη ὅπως συνεννοηθῇ μεθ' ὑμῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἰδρύσεως τῶν Συλλόγων τούτων καὶ περὶ παντὸς ἄλλου ζητήματος σχετικοῦ.

Ὁ ἐν λόγῳ Τμηματάρχης θέλει ἀναμείνει τὴν ὑμέτεραν πρόσκλησιν εὐθὺς ὡς ἡθέλατε νομίσει τὸν χρόνον κατάλληλον.

Μετὰ πάσης τιμῆς
**Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
Κ. ΜΕΛΑΣ**

Κατόπιν τοῦ ἔγγραφου τούτου, λόγῳ ἀναχωρήσεως εἰς Εὐρώπην τοῦ Προέδρου κ. Χρηστομάνου, ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Γ. Παπαθανασίου νὰ συνεννοηθῇ σχετικῶς μετὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Τουρισμοῦ.

— Οἱ κινηματογράφοι μετὰ τὰς γενόμενας διατυπώσεις παραλήφθησαν. Ἦδη ἔγινε παραγγελία εἰδικῶν κιωλών ἐντός τῶν ὁποίων θὰ τοποθετοῦνται κατὰ τὴν περιφορὰν τῶν.

— Ἐφέτος εἰς τὴν Χαροκόπειον σχολὴν, ποὺ εἶνε γνωστὴ μετὰ τὸν τίτλον «Διδασκαλεῖον Οἰκοκυρικῆς Ἐκπαιδεύσεως» θὰ γείνη ἡ εἰσαγωγὴ 30 μαθητῶν, ὅσους ἀπὸ εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις.

— Ἡ «Μακεδονικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία» ἐγνώρισε ἤδη δι' ἐγκυκλίου τῆς πρὸς τὰ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ τμήματά τῆς τὴν ἀπόφασιν νὰ εἰσαγάγῃ πέντε νέας, τῶν ὁποίων θὰ ἀναλάβῃ τὴν διατροφήν.

Ἐπίσης δι' ἐπιστολῶν τῆς παρεκάλεσε τοὺς διευθυντάς τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων τῆς Βορείου Ἑλλάδος νὰ διαφωτίσουν τὴν κοινὴν γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

Καὶ ἡμεῖς νομίζομεν πῶς τὰ κορίτσια μας πρέπει νὰ τραποῦν καὶ εἰς τὴν σπου-

δὴν τῆς οἰκοκυρικῆς.

— Εἰς τὰς ἐγκυκλίους ποὺ ἐστάλησαν διδονται καὶ ὁρισμέναι πληροφορίες, τὰς ὁποίας καὶ δημοσιεύομεν, διότι θὰ ἐνδιαφέρουν ἀσφαλῶς ἀρκετοὺς ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας.

1) Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν μαθητῶν θὰ γείνη κατόπιν διαγωνισμοῦ. Συνολικὸς ἀριθμὸς μαθητῶν ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος εἶνε 30.

2) Προσόντα ὑποψηφίων εἶνε α) ἀριτελείαι καὶ υἰεῖα, β) σχολικὰ προσόντα ἀπολυτήριον Δ' τάξεως ἐξαταξίου Γυμνασίου, ἡ Διδασκαλεῖον νηπιαγῶν ἢ ἀστικὸν σχολεῖον θηλέων, ἢ ἀνωτέρου παραγωγικοῦ καὶ γ) ἡλικία κατ' ἀνωτάτων ὅριον 18 ἐτῶν.

3) Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις θὰ γίνωσι τὸ β' δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ. ε. εἰς τὰς Ἀθήνας, αἱ ὑποψήφιοι δὲ θὰ ἐξετασθῶσι εἰς τὴν ἐκθεσιν ἰδεῶν, τρεῖς προβλήματα πρακτικῆς ἀριθμητικῆς ἐκ τῶν ὁποίων θὰ λύσωσι τὰ δύο καὶ ἀνάγνωσιν—ἀνάγνωσιν νεοελληνικοῦ κειμένου.

4) Ἡ φοίτησις εἶνε τριετὴς παρέχεται δωρεάν, αἱ ἀπόφοιτοι δὲ διορίζονται ὡς καθηγηταὶ τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων μετὰ βεβαίωσιν γραμματέως β' τάξεως.

5) Ἡ «Μακεδονικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία» ἐνεργεῖ παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Οἰκοτροφικοῦ τοῦ Διδασκαλεῖου Καλλιθέας νὰ δεχθῇ τὰς ἐκ Μακεδονίας καὶ Θράκης μαθητριάς ὡς οἰκοτρόφους εἰς τὸ οἶκμά της, ἀντὶ μικρᾶς ἀμοιβῆς κατ' ἀνωτάτων ὅριον δρχ. 700.

6) Αἱ πρῶται πέντε ἀποροὶ τῶν μαθητῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτύχουν εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις, καταγόμεναι ἐκ Μακεδονίας ἢ Θράκης θὰ χαρακτηρισθῶσι ὡς ὑπότροφοι τῆς Μ.Ε.Ε., ἡ ὁποία θ' ἀναλάβῃ τὰ ἐξοδα τῆς διατροφῆς τῶν ἐδῶ.

7) Αἱ ὑποψήφιοι θὰ ἔλθωσι εἰς Ἀθήνας ἰδίᾳ δαπάνῃ διὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις καὶ ἐὰν ἀποτύχουν θὰ ἐπιστρέψωσι μετὰ τὰς ἐξοδα εἰς τὰς πατρίδας τῶν.

8) Αἱ ὑποψήφιοι δύνανται ἀπὸ ταῦδε νὰ ὑποβάλλωσι διὰ τῆς Μ.Ε.Ε. αἰτήσεις πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Διδασκαλεῖου Οἰκοκυρικῆς Ἐκπαιδεύσεως διὰ νὰ γίνωσι δεκταὶ εἰς τὰς ἐξετάσεις. Σκόπιμον εἶνε εἰς τὴν αἴτησιν νὰ ἐπισυναφθῇ ἐκτὸς τοῦ ἀπολυτηρίου καὶ βεβαίωσις τοῦ σχολάρχου τῆς περιφέρειᾶς ὅτι εἶνε υἰεὶς καὶ ἀριτελείαι.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΘΗΣΕΩΣ 12
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Τηλεφ. 57-08
Ἀναλαμβάνει ὑποθέσεις Δικαστικές, Διοικητικές, Φορολογικάς καὶ παρὰστασιν ἐνώπιον διαφόρων Διοικητικῶν Δικαστηρίων.

“Σ Π Ε Σ,”

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Συνεταιρισμὸς «ΣΠΕΣ», κατόπιν σοβαρᾶς μελέτης, παράγει φάρμακα ἡγυυμένης γνῆσιότητος, ἐπὶ τῇ δάσει γνώμων καὶ οδηγῶν τῶν ἐξοχωτέρων ἐπιστημονικῶν κορυφῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ φαρμακευτικὰ ταῦτα προϊόντα τῆς «ΣΠΕΣ», ὅφ' οὐ ὑποστῶσι τὸν ἐπιστημονικὸν ἐλεγχὸν τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ, ὑποβάλλονται καὶ εἰς ἕτερον ἐλεγχὸν τῆς ποιότητος αὐτῶν παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, μετὰ τὸν ὅποιον χορηγεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς περὶ ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐν Ἑλλάδι.

ΑΝΤΙΘΕΡΜΟΛΗ “ΣΠΕΣ,”

Τὸ ἐπιστημονικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον φάρμακον κατὰ τῶν ἐλῶδων πυρετῶν, κατ' ἐξοχὴν δὲ τοπικόν.

Περιέχει τὴν ἐκλεκτοτέρην ποιότητα κινίνης (Chlorhydrate et Formiate), εἶναι κατ' ἐξοχὴν εὐδιάλυτος καὶ εὐαπορρόφητος, εἶναι μετὰ ὀλίγας λέξεις προϊόν τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. Αἱ γενόμενα δὲ δοκιμαὶ στεφθεῖσαι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, παρέχουσιν ἐγγύησιν, ὅτι θὰ καταπολεμηθῶσι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ ἐλῶδεις πυρετοί.

ΙΩΔΟΤΑΝΙΚΟΝ ΣΙΡΟΠΙΟΝ “ΣΠΕΣ,”

Κατὰ τῆς διογκώσεως τῶν περιτραχηλίων καὶ ἄλλων ἀδένων τῶν προφυματικῶν καταστάσεων καὶ καθ' ὅλης τῆς ὁποδῆποτε χοιραδώσεως. Κατὰ τὸ θέρος δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ ἐπιτυχῶς τὸ Μουρουνέλιον.

ΠΟΛΥΤΙΤΑΝΙΝΗ “ΣΠΕΣ,”

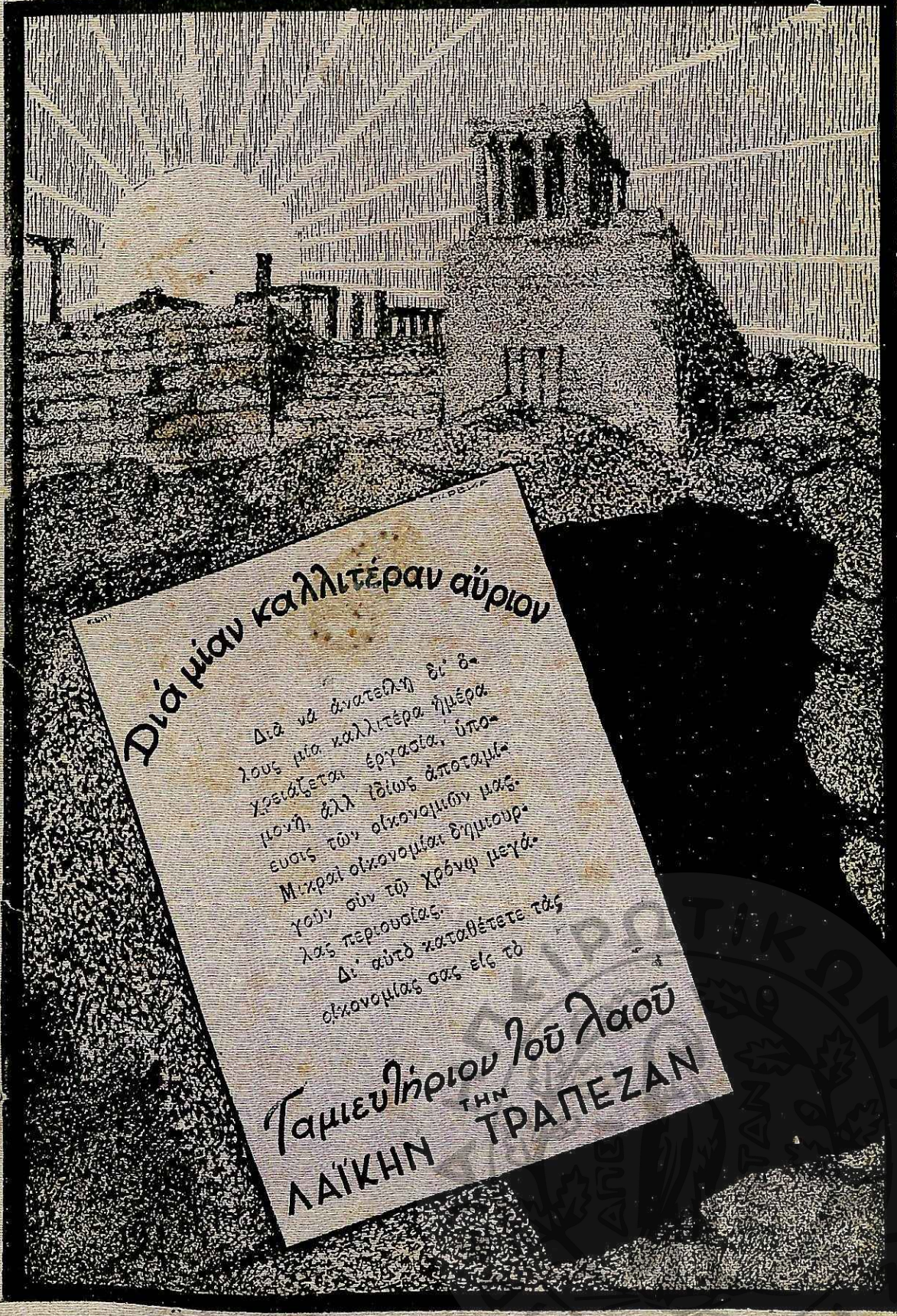
Εἶναι τὸ φάρμακον τὸ κατ' ἐξοχὴν ἐπιτυχάνον τὴν ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐξήσιν τῶν ἀλάτων ἀσβεστίου, ἢ ἑλλειψὶς ἢ ἐλάττωσις τῶν ὁποίων πλείστας ὅσας ἐξαντλητικὰς καὶ παθολογικὰς καταστάσεις προκαλεῖ.

Ἡ Πολυτιτανίνη χορηγεῖται κατὰ τὴν χλώρωσιν, τὴν ἀναιμίαν, ἀνάρρωσιν ἐκ λοιμῶδων νόσων, τὰς λυμφατικὰς καταστάσεις, τὴν χοιράδωσιν, τὰς προφυματικὰς καταστάσεις, τὴν φυματίωσιν ὁσίων καὶ πνευμόνων, τὰς ἐπιμόρους διαρροίας, τὰς χρονίας ἐντερίτιδας, τὴν νευρασθένειαν, τὴν φωσφατουρίαν, τὴν ἐγκυμοσύνην, τὸν θηλασμόν καὶ τὴν περίοδον τῆς ὀδοντοφυΐας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν παιδίων.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ “ΣΠΕΣ,”

Γαλάκτωμα Μουρουνελίου, Λίνιμαν, Ἐλαιοφόρμ, Ἐσπεριδίνη, Ἐλαῖον Παραφφίνης, Πεπτοῖω-δίνη, Νηροδωρμίνη, Ὀπωρίνη, Πεπτονοῦχος σίδηρος, Σιρόπιον Αἱμοσφαιρίνης, Θεριοξυλίνη, Ὑποφωσφορῶχον σιρόπιον, Θεοσπεσίνη, Οὐρικολυζίνη, Βάμβαξ Ὑδρόφιλος (εἰδικὴ ποιότης), Ἐπιδεσμικά, Βαζελίνη εἰς σωληνάρια, φαρμακευτικοὶ σάπωνες, κινίνη εἰς σακχαρόπηκτα κλπ. κλπ.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΚΟΥΦΕΤΑ ΚΙΝΙΝΗΣ “ΣΠΕΣ,”

Διὰ μίαν καλλιτέραν αὔριον

Διὰ τὴν ἀνατέλλῃ δι' ὅ-
λους μίαν καλλιτέραν ἡμέραν
χρειάζεται ἐργασία, ὑπο-
μονή, ἀλλ' ἰδίως ἀποταμί-
ευσις τῶν οἰκονομῶν μας.
Μικραὶ οἰκονομίαι δημιουργοῦ-
ν σὺν τῷ χρόνῳ μεγά-
λας περιουσίας.
Δι' αὐτὸ καταθέτετε τὰς
οἰκονομίας σας εἰς τὸ

Ταμιευτήριον τοῦ λαοῦ
τῆς
ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΝ